

SAMENWERKEN

VOOR KINDERRECHTEN

JAARVERSLAG 2020

SAMENWERKEN

VOOR KINDERRECHTEN

JAARVERSLAG 2020

INHOUDSOPGAVE

Bestuursverslag

1.	Directieverslag	5
2.	Wij zijn trots	6
3.	Identiteit	9
4.	Strategie en werkwijze	11
5.	Kinderrechtenhelpdesk	15
6.	Gelijke rechten, gelijke kansen	19
6.1	Tegengaan van armoede, recht op sociale zekerheid voor ieder kind	19
6.2	Toegang tot onderwijs voor ieder kind	22
6.3	Kindvergunning, verblijfsrecht wanneer ontwikkeling kind wordt bedreigd	25
7.	Stop geweld tegen kinderen	29
7.1	Meisjes staan op tegen geweld	29
7.2	Seksuele uitbuiting van kinderen uitbannen	32
7.3	Versterken positie jongeren in (juridische) procedures	34
8.	Communicatie	39
9.	Fondsenwerving	43
10.	Samenwerking	47
11.	Beheer en organisatie	54
12.	Toezicht en bestuur	58
13.	Verslag Raad van Toezicht	63
14.	Doelstellingen 2021	65
	Jaarrekening	69
	Begroting 2021	84

De gevolgen van de coronacrisis leggen een vergrootglas op de omstandigheden van kwetsbare kinderen en laten zien dat er nog veel werk te doen is voor kinderrechten, zowel in Nederland als wereldwijd. Ons werk voor kinderrechten is en blijft heel hard nodig.

© 2021 Defence for Children
Alle rechten voorbehouden.

Defence for Children is een internationaal opererende organisatie die opkomt voor de rechten van kinderen. Daadwerkelijke versterking van kinderrechten kan alleen gerealiseerd worden als de rechten van kinderen vastgelegd zijn in wet- en regelgeving en er continu toezicht plaatsvindt op de naleving ervan. Defence for Children gebruikt het VN-Kinderrechtenverdrag en alle daaruit voortvloeiende jurisprudentie en andere internationale verdragen als uitgangspunt om kinderrechten geïmplementeerd te krijgen en de naleving te monitoren.

1. DIRECTIEVERSLAG

Beste lezer,

2020 is geen gewoon jaar. In februari breekt de coronacrisis uit en het virus beïnvloedt ons werk wereldwijd. Al gauw wordt het hele land platgelegd. Alle Nederlanders wordt geadviseerd zoveel mogelijk thuis te werken. Bij Defence for Children doen we dat ook. We schakelen snel, om zo het thuiswerken goed te laten verlopen. We zien naarmate het jaar vordert steeds duidelijker de impact van de lockdowns op kinderen en jongeren. 2020 is een bijzonder jaar, maar met een aantal aanpassingen slagen we erin het grootste deel van ons werk voort te zetten en resultaten voor kinderen te bereiken. Met een lange adem, vaak kleine stapjes vooruit en in samenwerking.

Zo zien we dat onze jarenlange pleitbezorging er in 2020 toe leidt dat de rechtspositie van minderjarige verdachten stapsgewijs verbetert. Zo is het reprimandegesprek ingevoerd en mogen minderjarigen die na 20.00 uur zijn aangehouden, zich de volgende dag melden in plaats van een nacht in de cel te moeten doorbrengen. Ook kondigt de minister van Rechtsbescherming aan met ketenpartners te werken aan een nieuwe aanpak. Daarbij moet zoveel mogelijk worden voorkomen dat minderjarigen in een politiecel terecht komen. Ook moet in een wettelijke regeling worden vastgesteld dat elke geschikte plaats als alternatieve detentielocatie mag worden aangewezen.

We bereiken onze resultaten niet zonder slag of stoot. Zo voeren we in 2020 samen met Stichting Vluchteling en VluchtelingenWerk Nederland campagne voor de opvang van vijfhonderd kwetsbare alleenstaande kinderen in vluchtelingenkampen in Griekenland. Als gevolg hiervan ontstaat er steun voor het opvangen van deze kinderen in Nederland. Een 'Coalition of the Willing', inmiddels bestaand uit meer dan honderd gemeenten, verklaart zich bereid kinderen op te nemen. Ook tekenen meer dan 100.000 mensen een mede door ons geïnitieerde petitie. Uiteindelijk besluit het kabinet na de zogeheten 'Moria-deal' honderd kinderen op te vangen. Dit is verre van wat wij willen, maar we zien het als aanmoediging ons in te blijven zetten voor de opvang van meer kinderen in Nederland. De maatschappelijke steun voor dit pleidooi is groot. Dit maakt dat wij volhouden en doorgaan.

Samenwerking is essentieel om tot een doorbraak op het gebied van kinderrechten te komen. Dat laat ook ons werk in Sierra Leone zien. In 2020 neemt de Sierra Leoneanse regering nieuwe wetgeving aan waardoor zwangere meisjes en tienermoeders weer onderwijs kunnen genieten. Dat is een direct gevolg van de samenwerking tussen Defence for Children Sierra Leone, Women Against Violence and Exploitation in Society, Child Welfare Society – Sierra Leone, Equality Now en het Instituut voor Mensenrechten en Ont-

wikkeling in Afrika. Samen namen zij het initiatief voor een rechtszaak bij het Hof van Justitie van de Economic Community of West African States (ECOWAS). Dit Hof wees het verbod voor zwangere meisjes om naar school te gaan af, hetgeen in 2020 tot nieuwe wetgeving leidt. Een prachtige doorbraak op weg naar inclusief onderwijs in Sierra Leone.

Samenwerken doen we in Nederland en wereldwijd ook steeds meer met (ervaringsdeskundige) kinderen en jongeren. Met onze jongerenambassadeurs pleiten wij bijvoorbeeld voor het centraal stellen van het belang van het kind in het vluchtelingenbeleid. In het project Speaking Minds werken we samen met jongeren die ervaring hebben met opgroeien in armoede. Ook richten we een jongerenadviesteam op van jongeren die interesse hebben in het verbeteren van de rechten van kinderen in het strafrecht. We ontwikkelen samen met hen onder meer kindgericht materiaal over de strafprocedure. Samen met JongPIT voeren we in 2020 campagne voor inclusief onderwijs. Daarnaast ondersteunen we in het kader van de Coalitie tegen Seksuele Kinderuitbuiting ervaringsdeskundigen van seksuele uitbuiting, verenigd in het platform HOPE.

Veel dank aan alle jongeren met wie wij in 2020 (online) mogen samenwerken. Namens alle collega's wil ik tevens alle kinderen, ouders en professionals die een beroep doen op onze hulp en expertise hartelijk bedanken voor het vertrouwen in onze organisatie. Onze dank gaat eveneens uit naar de organisaties en professionals met wie wij in 2020 samenwerken. Een bijzonder woord van dank ook aan alle organisaties, fondsen, donoren en donateurs die ons werk in 2020 financieel mogelijk maken.

Tot slot, veel dank aan de deskundige collega's van Defence for Children. Ondanks corona werken we in 2020 samen aan het realiseren van onze doelen en verstevigen we de interne organisatie. We investeren in beleidsontwikkeling en de implementatie van beleid. Daarnaast sluiten we het jaar af met een goed financieel resultaat en bouwen we verder aan een stevig fundament van de organisatie. Een enorme prestatie. Ik ben trots op mijn collega's en hun gedrevenheid, die zo keihard nodig is. De gevolgen van de coronacrisis leggen een vergrootglas op de omstandigheden van kwetsbare kinderen en laten zien dat er nog veel werk te doen is voor kinderrechten, zowel in Nederland als wereldwijd. Ons werk voor kinderrechten is en blijft heel hard nodig.

Mirjam Blaak,
directeur-bestuurder
Defence for Children

2. WIJ ZIJN TROTS

kinderen hebben
childeren

FAMILIE

op onze juridische analyse *Samenplaatsing van broers en zussen bij uithuisplaatsing: een gunst of kinderrecht?* Op basis van deze analyse vraagt de Tweede Kamer de regering in een motie de samenplaatsing van broers en zussen bij uithuisplaatsing te verankeren in de wet.

(ERVARINGSDESKUNDIGE) JONGEREN

op de (ervaringsdeskundige) jongeren die met ons samenwerken en die hun kracht bewijzen door als pleitbezorgers hun verhaal te delen op nationale en internationale podia. Petje af voor de jongeren van Speaking Minds, JongPIT, HOPE, de adviesgroep FOCUS, onze jongerenambassadeurs en alle anderen.

INTERNETCONSULTATIES

dat we via internetconsultaties onze visie op verschillende wetsvoorstellen geven vanuit onze kinderrechtelijke expertise, waaronder: kind, draagmoederschap en afstamming; strafbaarstelling evidente vormen van kinderkoop; donorgegevens; seksuele misdrijven; deelgezag en de rechtspositie van kinderen in gesloten jeugdinstellingen.

ARMOEDE

op het feit dat we in samenwerking een strategische procedure starten tegen waterbedrijven en de Nederlandse staat. Het gaat om een verbod op waterafsluiting bij gezinnen met kinderen.

54

FINANCIEEL

op onze 54 actieve projecten, waarvan we er 27 afronden, onze 39 unieke subsidiënten voor die projecten en het positieve resultaat.

1.040

KINDERRECHTENHULPDESK

op het feit dat onze Kinderrechtenhulpdesk ook gedurende de lockdowns bereikbaar is en dat we 1.040 zaken behandelen. We zijn ook trots op onze webpagina met veelgestelde vragen (FAQ), die 808 keer wordt bekeken.

SEKSUELE UITBUITING

op ons rapport over de straftoemingsbeslissingen van rechters in zaken van seksuele uitbuiting van kinderen en onze thematische bijdrage aan het nieuwe General Comment van het VN-Kinderrechtencomité over kinderrechten in de digitale wereld.

CORONA

dat we er, ondanks lockdowns en andere coronamaatregelen, toch in slagen het grootste deel van ons werk (online) voort te zetten en resultaten voor kinderen weten te bereiken.

#500K

KINDVERGUNNING

dat ons werk ertoe leidt dat 43 kinderen (in 28 zaken) een verblijfsvergunning krijgen. We zijn ook trots op de gezamenlijke campagne #500kinderen, die leidt tot grote steun voor het opvangen van kwetsbare kinderen uit Griekse vluchtelingenkampen.

ONDERWIJS

op de campagne die we in samenwerking voeren voor inclusief onderwijs en de aandacht die we daarmee genereren. We bieden Tweede Kamerleden ter zake een online petitie aan en zijn te gast in de Vijf Uur Show op SBS6.

2.194

EUROPESE KINDERRECHTENHELPPDESK

op de individuele juridische hulp die we gezamenlijk bieden aan 2.194 vluchtelingenkinderen in Europa, onder wie 1.395 kinderen in Griekenland.

MEISJESRECHTEN

op onze gezamenlijke inspanningen in Sierra Leone. Als gevolg daarvan neemt de regering nieuwe wetgeving aan waardoor zwangere meisjes en tienermoeders weer onderwijs kunnen genieten. Een doorbraak op weg naar inclusief onderwijs in Sierra Leone.

85

VERSTERKEN POSITIE JONGEREN IN PROCEDURES

op onze presentatie van de *Global Study on Children Deprived of Liberty* door VN-expert, en leider van het onderzoek, Manfred Nowak, in aanwezigheid van 85 vertegenwoordigers van kinderrechtenorganisaties, wetenschappelijke instituten, rechtspraak, Nederlandse politici en andere beleidsmakers.

COMMUNICATIE

op ons totale mediabereik van 475.245.986 views, de nieuwsberichten die we (ondanks de coronacrisis) gemiddeld drie keer per week op onze site plaatsen, onze maandelijkse nieuwsbrief en de campagnes die we als organisatie (al dan niet in samenwerking) voeren.

KINDERTEKENINGEN

op de tekeningen van (oud-)leerlingen van vrije scholen in Eindhoven en Helmond die we in dit jaarverslag mogen gebruiken.

8 VERTROUWEN, LIEFDE EN BESCHERMING ZIJN DE BASISBEHOEFTE VAN IEDER KIND.
HELAAS WORDT DAAR NIET ALTIJD IN VOORZIEN. (ELISA, 19 JAAR)

3.IDENTITEIT

Doel

Defence for Children is een juridische kennisorganisatie en een pleitbezorger voor kinderrechten.

Statutaire naam

Stichting Defence for Children International Nederland – ECPAT Nederland.

In Nederland vormen Defence for Children en ECPAT één organisatie, die lid is van het internationale ECPAT-netwerk gespecialiseerd in de bestrijding van seksuele uitbuiting van kinderen.

Oprichting

De Stichting Defence for Children International - Nederland is opgericht op 30 augustus 1989. In Nederland vormen Defence for Children en ECPAT sinds 2003 één organisatie.

Onze visie

Alle kinderen, in alle landen, genieten alle rechten van het VN-Kinderrechtenverdrag.

Onze missie

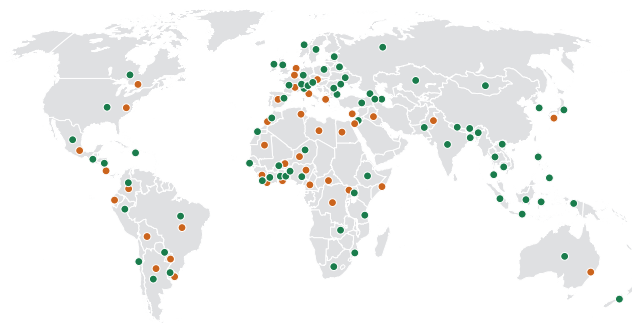
Defence for Children komt wereldwijd op voor de rechten van kinderen op basis van het VN-Kinderrechtenverdrag. Het is onze missie de naleving van kinderrechten in Nederland en de landen waarin we werken te bewaken en te bevorderen. Daadwerkelijke versterking van kinderrechten kan alleen worden gerealiseerd als de rechten van kinderen vastgelegd zijn in wet- en regelgeving en er continu toezicht is op de naleving daarvan. Defence for Children gebruikt het VN-Kinderrechtenverdrag en andere mensenrechtenverdragen om kinderrechten geïmplementeerd te krijgen en de naleving ervan te monitoren. Met onderzoek, voorlichting, training, belangenbehartiging, pleitbezorging en rechtshulp verdedigen wij de rechten van kinderen en stellen we schendingen aan de kaak.

Bij Defence for Children staat het kind centraal en komen de belangen van kinderen op de eerste plaats. Dit krijgt mede vorm door samenwerking met en participatie van (ervaringsdeskundige) kinderen en jongeren.

Onze organisatie

Defence for Children is onderdeel van het internationale netwerk van Defence for Children International, dat bestaat uit 35 nationale secties en aangesloten leden in vijf continenten. Daarnaast zijn we lid van ECPAT-International, een netwerk van 122 organisaties in 104 landen dat zich inzet tegen seksuele uitbuiting van kinderen. In Nederland zijn Defence for Children en ECPAT één organisatie.

Illustratie 1: Internationaal netwerk van nationale secties en leden van zowel Defence for Children (oranje) als ECPAT (groen)

Defence for Children komt wereldwijd op voor de rechten van kinderen op basis van het VN-Kinderrechtenverdrag.

4. STRATEGIE EN WERKWIJZE

Voor wie doen we ons werk?

De meest kwetsbare kinderen, wereldwijd. Zoals:

- kinderen die slachtoffer zijn van geweld of het grootste risico daarop lopen, denk aan oorlogsgeweld, kindermishandeling, seksueel misbruik en seksuele uitbuiting;
- kinderen die in aanraking komen met politie en justitie;
- kinderen in (gesloten) instellingen;
- kinderen die te maken hebben met jeugdhulp;
- kinderen die in armoede opgroeien;
- kinderen die geen (gelijke) toegang hebben tot onderwijs;
- kinderen van asielzoekers;
- alleenstaande minderjarige vluchtelingenkinderen;
- kinderen zonder verblijfsvergunning;
- bij deze groepen kwetsbare kinderen is er speciale aandacht voor kinderen met een beperking.

Strategische prioriteiten

We geven in 2020 in de dagelijkse praktijk uitvoering aan het opgestelde *beleidsplan 2018-2021 Recht hebben en recht krijgen*. In dat beleidsplan zijn zes strategische pijlers opgenomen, onderverdeeld in twee hoofdthema's: *Stop geweld tegen kinderen en Gelijke rechten, gelijke kansen*.

Hoe bereiken we onze doelstellingen?

Via de Kinderrechtenhelpdesk en onze netwerken signaleren wij schendingen van kinderrechten. Wij geven juridische steun en advies, doen onderzoek waar nodig, trainen professionals en (jeugd)hulpverleners en zetten pleitbezorging, woordvoering en strategische procesvoering in met het oog op structurele verbeteringen voor kinderen in zowel wetgeving, beleid als praktijk. Defence for Children werkt:

- vanuit het VN-Kinderrechtenverdrag;
- vanuit het belang van het kind;
- aan kindvriendelijke (juridische) procedures;
- aan structurele verbeteringen van wetgeving, beleid en praktijk;
- aan het opbouwen en versterken van kinderbeschermingssystemen wereldwijd;
- aan (capaciteits)versterking van (lokale) partners in internationale projecten;
- aan netwerkversterking van de internationale beweging van Defence for Children International en ECPAT-International;
- toonaangevend als het gaat om kinderrechten.

Tabel 1: Strategische pijlers

Stop geweld tegen kinderen	Gelijke rechten, gelijke kansen
Meisjes staan op tegen geweld	Tegengaan van armoede: recht op sociale zekerheid voor ieder kind
Seksuele uitbuiting van kinderen uitbannen	Toegang tot onderwijs voor ieder kind
Versterken positie kinderen in (juridische) procedures	Kindvergunning: verblijfsrecht voor kinderen die anders in hun ontwikkeling worden bedreigd

In 2020 zetten we, met de hulp van onze ervaringsdeskundigen, wederom in op de strategische pijlers. Meer informatie daarover, verstrekt door de medewerkers van de thematische programmateams waarin we werken (migratie, seksuele uitbuiting, meisjesrechten, armoede, onderwijs, familie en jeugd en strafrecht), staat in de hoofdstukken zes en zeven.

Om meer impact te bereiken werken we samen met andere organisaties en (ervaringsdeskundige) kinderen en jongeren.

Duurzame ontwikkelingsdoelen

Met ons werk voor kinderrechten dragen wij bij aan de verwezenlijking van de duurzame ontwikkelingsdoelen van de Verenigde Naties (SDG's). Zo draagt ons werk bij aan het stoppen van armoede (doel 1), toegang tot goede gezondheid en welzijn (doel 3), het verzekeren van gelijke toegang tot kwalitatief onderwijs (doel 4), gendergelijkheid (doel 5), inclusieve economische groei (doel 8) en het verminderen van ongelijkheid binnen en tussen landen (doel 10). In het bijzonder draagt ons werk bij aan het bevorderen van vreedzame en inclusieve samenlevingen en het versterken en verbeteren van rechtssystemen op nationaal en internationaal niveau (doel 16: vrede, justitie en sterke publieke diensten).

Hoe communiceren we over ons werk?

Om kinderrechten in wetgeving, beleid en praktijk te borgen, vraagt Defence for Children aandacht voor de onderwerpen waar we ons voor inzetten. Onze medewerkers voeren vanuit de programmateams gesprekken met Kamerleden, beleidsmakers, bewindslieden en medewerkers van diverse instellingen en organisaties. Voorts ontwikkelen zij samen met onze communicatieadviseurs, campagnes, opiniestukken, nieuwsberichten, video's, fotoreportages en social media posts. Zo brengen wij onze verhalen voor het voetlicht, hetgeen ertoe leidt dat journalisten ons vrijwel dagelijks bellen. We leveren nagenoeg wekelijks een bijdrage aan een nieuwsartikel voor een krant, tijdschrift of online-platform, dan wel aan een tv- of radio-item. Op deze manier zorgen we ervoor dat over onze thema's wordt gesproken en dat er vragen worden gesteld in de Tweede Kamer of in een gemeenteraad. Indirect leidt dit vervolgens tot moties en onderzoeken en zelfs tot beleids- en wetswijzigingen.

Hoe werken we samen?

Om meer impact te bereiken voor kinderen werkt Defence for Children samen met andere organisaties in krachtige coalities. Ook werken we waar mogelijk samen met aan ons verbonden (ervaringsdeskundige) kinderen en jongeren.

Hoe blijven we onszelf verbeteren?

De kwaliteit van ons werk is belangrijk. Daarom blijven we kritisch naar onszelf kijken en doen we er alles aan om de kwaliteit van onze organisatie voortdurend te verbeteren.

Onze aandachtspunten voor het komende jaar:

- We investeren in onze juridische kennis;
- We werken in de pleitbezorging waar mogelijk samen met (ervaringsdeskundige) kinderen en jongeren;
- We pleiten voor betekenisvolle jongerenparticipatie en integreren dit in ons werk;
- We blijven werken in coalities, want samen bereiken we meer;
- We investeren in pleitbezorging en advocacy, gericht op kinderrechten in Nederland;
- We investeren in pleitbezorging gericht op Europa met migratie en seksuele uitbuiting als speerpunten;
- We blijven via meerjarige projecten wereldwijd kinderbeschermingssystemen versterken;
- We zetten ons in voor de versterking van jonge kinderrechtenverdedigers in landen waar we het verschil kunnen maken;
- Via onze netwerken en programma's versterken we de internationale netwerken van Defence for Children International en ECPAT – International.

IEDER KIND HEEFT HET RECHT OP EEN EIGEN LEVENSBOM OM IN TE SPELEN EN VAN TE ETEN.
MAAR NIET IEDER KIND HEEFT ZO'N BOOM. (EEFKE, 11 JAAR)

5. KINDERRECHTENHELPDESK

Wat doet de Kinderrechtenhelpdesk?

De Kinderrechtenhelpdesk is het kloppend hart van de organisatie. Via de Kinderrechtenhelpdesk krijgen wij vragen en signalen van kinderen, ouders, advocaten, andere professionals en (jeugd)hulpverleners. Deze signalen kunnen voor ons aanleiding zijn tot verder onderzoek en het starten van pleitbezorgingstrajecten voor wet- en regelgeving waarin kinderen en hun rechten centraal staan, in lijn met het VN-Kinderrechtenverdrag. De Kinderrechtenhelpdesk wordt financieel mogelijk gemaakt door bijdragen van Adessium, het Gehandicapte Kind, Kinderpostzegels, het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, Unicef, Diorapthe en Kerk in Actie. In 2020 gaan we een driejarige strategische samenwerking aan met het Weeshuis der Doopsgezinden.

Daarnaast maken we met ngo's uit verschillende Europese landen deel uit van de Europese Kinderrechtenhelpdesk (zie paragraaf 6.3 en hoofdstuk 10), een project dat zich richt op vluchtelingen- en migrantenkinderen en dat losstaat van onze Kinderrechtenhelpdesk.

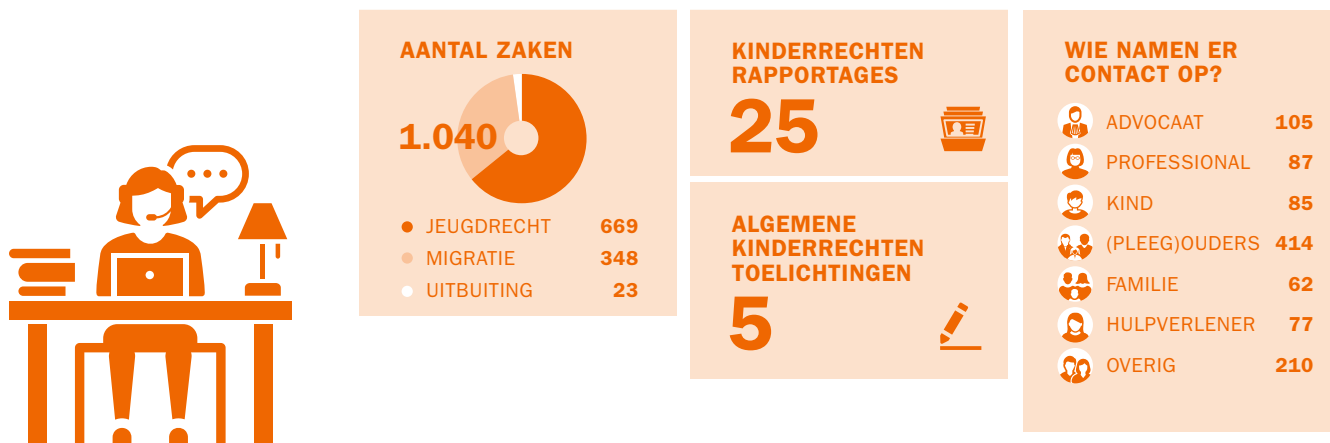
Wat is de impact van de Kinderrechtenhelpdesk?

Ondanks de coronamaatregelen en het thuiswerken blijven we verschil maken voor kinderen. We verlenen juridisch advies en schrijven algemene toelichtingen en kinderrechtenrapportages ter ondersteuning van rechtszaken. Ook nemen we contact op met betrokken instanties en organisaties. Zo voorkomen we dat gezinnen met kinderen op straat komen te staan, krijgen kinderen de mogelijkheid hun mening kenbaar te maken aan de kinderrechtter, vindt gezinshereniging plaats, verkrijgen kinderen (alsnog) toegang tot de school van hun keuze of wordt een verblijfsvergunning verleend.

Tabel 2: Aantal Kinderrechtenhelpdeskzaken per thema

	2020	2019	2018	2017	2016
Migratierecht	348	693	537	651	650
Jeugdrecht	669	731	654	611	458
Uitbuiting	23	33	29	39	36
Totaal	1.040	1.457	1.220	1.301	1.144

Illustratie 2: Cijfers Kinderrechtenhelpdesk

De Kinderrechtenhelpdesk is het kloppend hart van de organisatie.

In enkele gevallen besluit Defence for Children een strategisch proces op te starten, zoals het proces tegen waterafsluiting bij gezinnen met kinderen (meer informatie daarover staat in paragraaf 6.1). Strategisch procederen voor kinderrechten is het op een strategische wijze inzetten van een juridische procedure om op deze manier te proberen sociale, politieke of juridische veranderingen teweeg te brengen voor een grotere groep kinderen. Defence for Children heeft via Third Party Interventions (inbreng als kinderrechtenskundige) bij het Europees Hof voor de Rechten van de Mens zaken succesvol ondersteund. Mede dankzij onze inbreng hebben bijvoorbeeld zowel het Europees Comité voor Sociale Rechten als de Hoge Raad het op straat zetten van kinderen zonder verblijfsvergunning veroordeeld.

Invloed van de coronacrisis

De Kinderrechtenhelpdesk is gedurende de lockdowns bereikbaar. Vragen komen vooral per voicemail en e-mail binnen. Om verschillende coronagerelateerde vragen efficiënt te kunnen beantwoorden, is een webpagina gemaakt met veelgestelde vragen (FAQ) over de coronamaatregelen. Die pagina wordt 808 keer bekeken. Het gaat dan om vragen over de gevolgen voor lopende procedures, toegang tot opvanglocaties of problemen rond onderwijs.

In vergelijking met voorgaande jaren loopt het aantal zaken op de Kinderrechtenhelpdesk terug. De reden voor deze afname heeft direct te maken met de coronamaatregelen. De sterkste daling zien we in migratiezaken. Deze terugloop kan deels verklaard worden door de volgende coronamaatregelen: (1) het opschorten van het grootste deel van de rechtbankzittingen over migratiezaken; (2) het stilleggen van hoorzittingen en een groot deel van de migratieprocedures door de IND en (3) de veel lagere instroom van nieuwe asielzoekers.

Wat willen we in 2021 bereiken?

We blijven met onze Kinderrechtenhelpdesk het kind en het belang van kinderen vooropstellen, om zo de situatie waarin zij zich bevinden te verbeteren. Daartoe is het belangrijk onze werkwijze te optimaliseren. We willen in 2021 en 2022 een aantal vernieuwingen doorvoeren. Zo willen we onder andere onze webpagina met veelgestelde vragen (FAQ) verder uitbreiden.

6. GELIJKE RECHTEN, GELIJKE KANSSEN

Op grond van het VN-Kinderrechtenverdrag hebben kinderen allemaal dezelfde rechten. Samen met collega-organisaties en jongeren met wie we samenwerken, komen we op voor de rechten van alle kinderen en proberen we ervoor te zorgen dat alle kinderen ook gelijke kansen krijgen. Nog te veel kinderen groeien in Nederland op in armoede. Hun aantal zal door de coronacrisis waarschijnlijk stijgen. Wij willen dat de structurele oorzaken van armoede worden aangepakt en dat de overheid meer inzet op preventie.

Ook het onderwijs moet zijn gebaseerd op gelijke rechten en gelijke kansen. In het huidige onderwijssysteem staan echter veel kinderen aan de zijlijn. We pleiten voor een inclusief onderwijssysteem, waarin geen enkel kind wordt uitgesloten. Het realiseren van inclusief onderwijs is geen vrijblijvendheid, maar een uit internationale verdragen voortvloeiende verplichting.

Kinderen op de vlucht hebben recht op extra bescherming door de overheid. Dat is helaas in Nederland en in de rest van Europa niet vanzelfsprekend. Deze kinderen verkeren vaak lang in verblijfsonzekerheid, blijven verstoken van gezinshereniging of worden in detentie geplaatst. Dat alles is schadelijk voor hun ontwikkeling. Wij vinden dat er in asiel- en andere verblijfsprocedures onvoldoende rekening wordt gehouden met hun kinderrechten. Dat moet anders. Hun belangen moeten de eerste overweging vormen.

Kinderen op de vlucht hebben recht op extra bescherming door de overheid. Dat is helaas in Nederland en in de rest van Europa niet vanzelfsprekend.

6.1 TEGENGAAN VAN ARMOEDE, RECHT OP SOCIALE ZEKERHEID VOOR IEDER KIND

Wat is het probleem?

Nog te veel kinderen groeien in Nederland op in armoede. In 2019 betrof het een kwart miljoen en dit aantal zal door de coronacrisis waarschijnlijk stijgen. Het lukt Nederland niet om een effectieve aanpak te ontwikkelen waardoor het aantal daalt. Kinderen krijgen hierdoor onder andere te maken met kansenongelijkheid, gezondheidsrisico's, sociale uitsluiting, waterafsluiting en zelfs dakloosheid. Dit schendt niet alleen hun recht op een toereikende levensstandaard en sociale zekerheid, maar ook andere rechten, zoals het recht op ontwikkeling.

Doel

We willen dat de structurele oorzaken van armoede aangepakt worden en dat meer wordt ingezet op preventie. Dakloze gezinnen en de inzet van kinderbeschermingsmaatregelen daarbij moeten tot het verleden gaan behoren. Het afsluiten van water, elektriciteit en gas bij gezinnen moet niet langer mogelijk zijn. Dit past bij ons standpunt dat ieder kind een eigen recht heeft op toegang tot voorzieningen voor sociale zekerheid, onafhankelijk van het inkomen van de ouder(s). Zo staat het ook in het Kinderrechtenverdrag. We blijven pleiten voor het opheffen van het voorbehoud dat Nederland ter zake heeft gemaakt. Tot slot bevorderen we jeugdparticipatie in gemeenten, zodat financieel kwetsbare jongeren hun stem kunnen laten horen over wat beschikbaar en nodig is in gemeenten om hen te ondersteunen.

Wat doet Defence for Children om dit te bereiken?

Via de Kinderrechtenhelpdesk geeft Defence for Children juridisch advies in zaken waarin kinderen te maken hebben met armoedeproblematiek. Daarbij gaat het om gezinnen die (mogelijk) dakloos raken en waarbij (vaak) wordt bedreigd ouders van hun kinderen te scheiden, maar ook om gezinnen die van water, gas en elektriciteit afgesloten zijn of dreigen te worden. Waar nodig en mogelijk, zullen we strategisch (blijven) procederen. We organiseren expertmeetings over dakloze gezinnen met belangrijke stakeholders in gemeenten. In de bijeenkomsten geven we voorlichting over kinderrechten, duiden we de problematiek samen met de deelnemers en inventariseren we mogelijke oplossingen. Daarnaast trainen we gemeenteambtenaren in de toepassing van het Kinderrechtenverdrag en betekenisvolle participatie met betrekking tot de aanpak van armoede.

Wat zijn onze resultaten en wat is de impact?

Juridische ondersteuning

- We voorzien ouders van juridisch advies over de rechten van hun kinderen. Professionals worden geïnformeerd over de rechten van kinderen die opgroeien in armoede, zodat het belang van het kind meetelt in beslissingen.
- We (proberen te) voorkomen dat kinderen van hun ouders worden gescheiden als gevolg van armoede en dakloosheid en gaan in overleg met de betreffende netbeheerder zodat een gezin weer elektriciteit en gas heeft.
- We voeren met The Public Interest Litigation Project (PILP) van het Nederlands Juristen Comité voor de Mensenrechten een strategische procedure om waterafsluiting bij gezinnen te verbieden. Deze zaak loopt nog; in 2021 vindt een rechtbankzitting plaats. De impact van waterafsluiting op kinderen laten we zien in een video van een jong gezin met een kind.

Pleitbezorging

- In onze pleitbezorging bouwen we voort op ons in 2019 gedane onderzoek naar de toegang tot sociale voorzieningen.
- We brengen in expertmeetings verschillende gemeenten en stakeholders met elkaar in gesprek en bespreken de situatie en aanpak van de problematiek rond gezinnen die dakloos raken.
- Nadat we jarenlang met Save the Children hebben gepleit voor een armoedereductiedoelstelling, formuleert het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid een streefwaarde. In 2030 moet een halvering van het aantal kinderen in armoede hebben plaatsgevonden. Ook zullen de Klijnsmagelden tussentijds worden geëvalueerd, hetgeen eveneens een doel was.
- We blijven in contact met leden van de Tweede Kamer om de bestrijding van armoede onder kinderen hoog op de politieke agenda te houden.
- In het kader van het rapportageproces aan het VN-Kinderrechtencomité houden we, met Save the Children, expertmeetings. Gezamenlijk werken we aan het opstellen van een reactie op de zogeheten List of Issues Prior to Reporting en aan de ngo-rapportage op het thema bestrijding van armoede onder kinderen.

Participatie en de inzet van ervaringsdeskundigen

- In het project Speaking Minds koppelen we, in samenwerking met Save the Children en Stimulanz jongeren uit de doelgroep, die vaak moeilijk bereikbaar zijn, en gemeentelijke beleidsmedewerkers aan elkaar. De beleidsambtenaren leggen een vraagstuk voor aan een groep jongeren die zich daar tien weken over buigen. De jongeren brengen vervolgens hun adviezen uit aan de gemeente in de vorm van een eindpresentatie. Om te zorgen dat de participatie daadwerkelijk betekenisvol is, vindt na drie maanden een terugkoppeling plaats.
- Na afloop kunnen deelnemende jongeren zich blijvend

inzetten voor de versterking van de positie van jongeren in armoede en schulden door jongerenambassadeur van Speaking Minds te worden. Deze jongerenambassadeurs, onder wie Melvin (zie zijn quote op pagina 21), krijgen de mogelijkheid zowel lokaal, regionaal als nationaal aan activiteiten deel te nemen. Zo maken ze het onderwerp armoede en schulden bespreekbaar en vragen ze aandacht voor de problematiek.

Invloed van corona

Door de coronacrisis zijn veel minder Speaking Minds-trajecten uitgevoerd. Hetzelfde geldt voor andere trainingen in gemeenten over armoedebelid en kinderrechten. We hebben meer voorbereidend werk gedaan. De expertmeetings in gemeenten over de problematiek rondom dakloze gezinnen zijn online gehouden in plaats van fysiek en de planning is aangepast.

Wat willen we in 2021 bereiken?

In 2021 zullen de gevolgen van de coronacrisis waarschijnlijk zichtbaar worden. Ook vindt een nieuwe kabinetsformatie plaats na de verkiezingen. We willen dat het toewerken naar een halvering van armoede onder kinderen wordt opgenomen in het regeerakkoord en vervolgens in de wet wordt vastgelegd. Daarnaast willen we een regeling voor de opvang van economisch daklozen. Ook willen we meer inzetten op preventie van dakloosheid en het voorkomen van de inzet van kinderbeschermingsmaatregelen in geval van (dreigende) dakloosheid. We hopen de rechtszaak over het verbod op waterafsluiting in 2021 af te ronden.

Foto: EenVandaag - Nederlandse staat aangeklaagd omdat kinderen worden afgesloten van drinkwater

“Omdat ik zelf in armoede ben opgegroeid, zet ik me samen met de andere ‘speaking minds’ in voor jongeren in armoede en schulden. We willen zo veel mogelijk jongeren bereiken, geven specifieke adviezen en gaan in gesprek met gemeenten. Negen van de tien hoge heren hebben zelf nooit armoede meegemaakt. Zo kan het gebeuren dat er wel een sportfonds is, maar geen gemeentelijk geldpotje voor sportkleding en bijvoorbeeld voetbalschoenen. Voedselbanken hebben geen snoep, taart of snacks. Die belangrijke extra’s komen voor eigen rekening, terwijl daar juist geen geld voor is.

Als ambassadeurs willen we jongeren in armoede informeren over de mogelijkheden die er zijn en de drempel om erover te praten verlagen, eventuele schaamte wegnemen. Armoede onder jongeren is namelijk een groter probleem dan je denkt!”

Melvin (24), jongerenambassadeur van de aan Defence for Children verbonden Speaking Minds

Tegengaan van armoede, recht op sociale zekerheid voor ieder kind

6.2 TOEGANG TOT ONDERWIJS VOOR IEDER KIND

Wat is het probleem?

De huidige wet- en regelgeving is niet in lijn met de verdragsverplichtingen volgend uit internationale verdragen. Op grond van het VN-Kinderrechtenverdrag heeft ieder kind, ongeacht achtergrond, beperking of verblijfsstatus, recht op onderwijs. Het onderwijs moet gebaseerd zijn op gelijke kansen. In het huidige onderwijssysteem staan veel kinderen echter aan de zijlijn. Zij zitten bijvoorbeeld noodgedwongen thuis, krijgen les op een voor hen te laag niveau of ontvangen geen passende ondersteuning.

Doel

Alle kinderen in Nederland dienen naar school te kunnen gaan in één inclusief onderwijssysteem, waarin het belang van het kind en haar of zijn kansen op een zo volledig mogelijke ontwikkeling en ontplooiing vooropstaan. Het realiseren van een inclusief onderwijssysteem is geen vrijblijvendheid, maar een verdragsverplichting. Het is aan de Nederlandse Staat om met een plan en tijdsplan te komen met daarin concrete, meetbare doelstellingen voor de stapsgewijze verwezenlijking van inclusief onderwijs.

Wat doet Defence for Children om dit te bereiken?

De afgelopen jaren introduceerde Defence for Children een kinderrechtensvisie in het onderwijsdebat. Steeds meer partijen in het onderwijs zijn zich bewust van deze visie en werken met ons samen om één inclusief onderwijssysteem te realiseren. We maken onze kinderrechtensvisie en de implicaties daarvan kenbaar bij het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW). Ook weten steeds meer kinderen, ouders en professionals onze Kinderrechtenhelpdesk te vinden met vragen over onderwijs. Via onze Kinderrechtenhelpdesk geven we juridisch advies in individuele zaken. Op het thema onderwijs bundelen we regelmatig onze krachten met andere stakeholders en professionals, zoals het platform Naar Inclusiever Onderwijs, FNO, JongPIT en het Gehandicapte Kind.

Wat zijn onze resultaten en wat is de impact?

Juridische ondersteuning

- Kinderen en ouders weten de Kinderrechtenhelpdesk te vinden met vragen over onderwijs. We behandelen 89 zaken over toegang tot onderwijs, thuiszitters en inclusief onderwijs voor kinderen met een beperking. Voor veel van deze kinderen kunnen wij het verschil maken. Sommigen krijgen toegang tot onderwijs, anderen gaan, met de juiste ondersteuning, toch naar een reguliere school.

Pleitbezorging

- We organiseren samen met FNO, het platform Naar Inclusiever Onderwijs en JongPIT de 'Inclusief Onderwijs maand'. In het kader van deze campagne vragen we in aanloop naar het debat over de evaluatie van de Wet passend onderwijs in de Tweede Kamer aandacht

voor inclusief onderwijs. We bieden Kamerleden van de Tweede Kamercommissie Onderwijs, Cultuur en Wetenschap een online-petitie aan. In de petitie wordt opgeroepen om van inclusief onderwijs geen uitzondering maar regel te maken voor alle kinderen en jongeren in Nederland. Daarnaast verzorgen we een publicatie over inclusief onderwijs met een kinderrechtenskader, waaruit de urgentie voor inclusief onderwijs blijkt.

- We vragen via onze pleitbezorging herhaaldelijk aandacht voor het kinderrechtensperspectief en de verdragsverplichtingen die de Nederlandse Staat is aangegaan ten aanzien van inclusief onderwijs.
- We reageren via een internetconsultatie op het Wetsvoorstel voorschriften vrijstelling leerplicht bij richtingsbezwaren. Het wetsvoorstel beoogt te garanderen dat jongeren die zijn vrijgesteld van de leerplicht, onderwijs van voldoende kwaliteit ontvangen. Defence for Children pleit in haar reactie voor een betere verankering van de rechtspositie van het kind.
- We vragen samen met het Gehandicapte Kind aandacht voor de negatieve gevolgen van het stopzetten van het aanbieden van inclusieve kinderopvang in Utrecht, Houten en Zeist en voor het feit dat kinderen met een beperking vrijwel overal in Nederland maar heel moeizaam terecht kunnen in algemene kinderopvang. Samen gaan we verder in gesprek met betrokken stakeholders en professionals. Ook verzoeken we het College voor de Rechten van de Mens hierover een advies uit te brengen aan de Nederlandse regering.
- We wijzen Kamerleden en het ministerie van OCW meerdere keren op het feit dat het stimuleren van inclusiever onderwijs – het lange termijn doel van de overheid - weliswaar positief is, maar dat hiermee nog altijd niet aan de verdragsrechtelijke verplichtingen wordt voldaan. Het VN-Mensenrechtenverdrag Handicap verplicht de Nederlandse Staat niet tot het realiseren van inclusiever onderwijs, maar tot het realiseren van inclusief onderwijs.

Dialogoog

- We hebben wederom een sterke positie in het krachtenveld van onderwijsbeleid en -praktijk als deskundige kinderrechtenorganisatie met expertise op het gebied van (inclusief) onderwijs als kinderrecht. Ons wordt om advies gevraagd of om toelichting op onze kinderrechtensvisie.
- We komen in het onderwijsveld tot een constructieve dialoog met stakeholders en belangenverenigingen in het onderwijs.

Onderzoek

- We houden voortdurend toezicht op de naleving van de rechten van kinderen, zoals die zijn vastgelegd in wet- en regelgeving. In het kader van ons onderwijsprogramma doen we onderzoek naar inclusief onderwijs. Ten behoeve daarvan vragen we documenten op bij het ministerie van OCW door middel van een Wob-verzoek.
- We voeren een vooronderzoek uit naar de (jeugd) gees-

telijke gezondheidszorg in het onderwijs met als doel de samenwerking tussen beide te verbeteren.

Communicatie

- Onder andere het Nederlands Dagblad en Nieuws.nl besteden met 'Te veel kwetsbare kinderen kunnen niet naar school' aandacht aan de Inclusief Onderwijs maand.
- Bij de Vijf Uur Show op SBS6 zijn we te gast samen met Lauren van JongPIT over het recht op passend onderwijs voor ieder kind, ongeacht ondersteuningsbehoefte.
- Op het platform In1school wisselen scholen, leerkrachten en andere professionals kennis en ervaring met elkaar uit over inclusief onderwijs. Een kleine 15.000 personen bezoeken het platform. Dat zijn er 3.000 meer dan in 2019.

Inzet ervaringsdeskundigen

We werken waar mogelijk samen met ervaringsdeskundige jongeren, onder andere van JongPit, een stichting voor en door jongeren met een chronische aandoening of beperking. Het doel is dat jongeren de regie hebben over hun leven, dat ze worden meegenomen in beslissingen die over hen gaan. Om dit doel te bereiken biedt JongPIT perspectief en streeft naar inclusie in de samenleving. JongPIT wil het talent van jongeren met een chronische aandoening optimaal benutten.

De invloed van corona

De coronacrisis heeft een enorme weerslag op het onderwijs in Nederland. Scholen moeten dicht. In korte tijd wordt zo goed en zo kwaad als het kan onderwijs op afstand gerealiseerd. Niet ieder kind heeft hier toegang toe. De kansengelijkheid tussen kinderen wordt hiermee vergroot. Er ontstaat een roep om scholen weer te openen om ontwikkelingsrisico's bij kinderen te voorkomen. Op de Kinderrechtenhelpdesk ontvangen wij daarnaast klachten over de veiligheid van kinderen op school in verband met het coronavirus. Sommige ouders maken zich bijvoorbeeld zorgen en willen hun kinderen liever thuishouden.

Wat willen we in 2021 bereiken?

In 2021 willen we dat meer strategische partners zich uitspreken voor één inclusief onderwijssysteem. Zo dragen we bij aan een beweging richting inclusief onderwijs die uiteindelijk niet meer opzij kan worden gezet door de Nederlandse staat. Het is aan de staat om een inclusief onderwijssysteem te realiseren. Dit is geen vrijblijvendheid, maar een verdragsverplichting. Ook in 2021 roepen wij de Nederlandse staat daarom op met een plan te komen en met concrete, meetbare doelstellingen voor de stapsgewijze verwezenlijking van inclusief onderwijs.

Foto: Uitzending van de Vijf Uur Show op SBS6 met Daniëlle de Jong van Defence for Children en Lauren van Jong Pit over het recht op passend onderwijs voor ieder kind

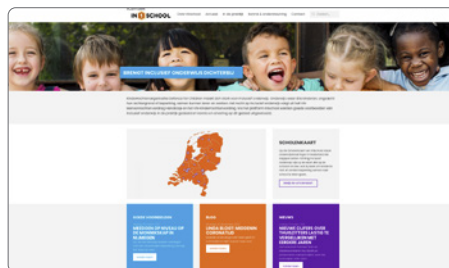

Foto: Website platform In1school

“Ik houd me bij JongPIT onder andere bezig met het thema onderwijs. Daar geef ik advies aan belangenorganisaties en onderwijsorganisaties over hoe ze onderwijs toegankelijk kunnen maken voor kinderen en jongeren met een chronische aandoening. Ik ben geboren met de motorische beperking cerebrale parese. In het onderwijs heb ik hierdoor al vele drempels moeten trotseren, die ik voor andere jongeren graag wil wegnemen.

Zo heb ik bijvoorbeeld tijdens een rondetafelgesprek met Tweede Kamerleden gesproken over mooie ontwikkelingen in het onderwijs en over punten waarvoor juist aandacht nodig is. Alle kinderen verdienen het om zich welkom en gehoord te voelen op school.”

Lauren (18) van JongPIT, een stichting voor en door jongeren met een chronische aandoening of beperking en samenwerkingspartner van Defence for Children

Toegang tot onderwijs voor ieder kind

6.3 KINDVERGUNNING, VERBLIJFSRECHT WANNEER ONTWIKKELING KIND WORDT BEDREIGD

Wat is het probleem?

Op grond van het VN-Kinderrechtenverdrag hebben alle kinderen, onder wie vluchtelingen- en migrantenkinderen, dezelfde rechten. Vluchtelingenkinderen hebben recht op extra bescherming en hun belang moet voorop staan tijdens de gehele asiel- of andere verblijfsprocedure. Dat is helaas in Nederland en in de rest van Europa niet vanzelfsprekend. In de procedures wordt nog steeds onvoldoende rekening gehouden met kinderrechten. Hierdoor kunnen vluchtelingen- en migrantenkinderen hun rechten niet verwezenlijken en verkeren zij lang in verblijfsonzekerheid. Ze blijven verstoken van hereniging met hun familieleden of worden in detentie geplaatst. Dit is schadelijk voor hun ontwikkeling.

Doel

Nog meer dan we al doen, willen we optrekken met jongerenambassadeurs in de pleitbezorging. Met onze eigen Kinderrechtenhelpdesk en de door ons opgezette Europese Kinderrechtenhelpdesk willen we het verschil maken, zodat meer vluchtelingenkinderen worden geholpen (zie hoofdstuk 10). We maken ons hard voor verankering van het belang van het kind in de Vreemdelingenwet. We blijven ervoor pleiten dat het kabinet geen kinderen met hun families uitzet naar onveilig Afghanistan. Ook willen we dat de Immigratie- en Naturalisatiedienst werkinstructies en de Vreemdelingencirculaire in lijn brengt met het VN-Kinderrechtenverdrag.

Wat doet Defence for Children om dit te bereiken?

Via de Kinderrechtenhelpdesk ondersteunen wij juridische procedures van kinderen en voorzien kinderen, hun ouders, advocaten en andere betrokkenen van informatie en advies. Daarnaast hebben we de Europese Kinderrechtenhelpdesk opgezet om de uitwisseling van kennis en expertise van en tussen Europese juristen en advocaten die zich bezighouden met individuele zaken van vluchtelingen- en migrantenkinderen, te bevorderen. Wij pleiten met onze ervaringsdeskundige jongerenambassadeurs, die jarenlang zelf in verblijfsonzekerheid zaten, voor de verbetering van de positie van vluchtelingen- en migrantenkinderen. Samen pleiten we ook voor de nodige aanpassingen van wetgeving, beleid en praktijk. We organiseren expertmeetings over het horen van kinderen in het migratierecht en het strafrecht (slachtoffers en daders). We zijn betrokken bij strategische procedures op Europees niveau en geven voorlichting en training. In sommige gevallen voeren we campagne om mensen bewust te maken van kinderrechtschendingen in Nederland en overheid en politici aan te zetten tot naleving van kinderrechten.

Wat zijn onze resultaten en wat is de impact?

Juridische ondersteuning:

- Wij bieden op nationaal niveau rechtshulp aan 348 kinderen, variërend van een verblijfsvergunning tot aan hereniging met een ouder of realisatie van het recht op onderwijs. In 28 zaken (43 kinderen) behalen we positief resultaat in de vorm van een verblijfsvergunning voor een aantal kinderen die na de asielprocedure werden geboren.
- Via de Europese Kinderrechtenhelpdesk bieden we juridische ondersteuning aan 2.194 vluchtelingenkinderen in Griekenland, Italië, Polen, België, Ierland en Zweden. Hierdoor wordt in de procedures aandacht besteed aan kinderrechten.

Pleitbezorging:

- We voeren een succesvolle #500kinderen campagne, samen met Stichting Vluchteling en VluchtelingenWerk Nederland, voor kwetsbare alleenstaande kinderen in vluchtelingenkampen in Griekenland. Als gevolg hiervan ontstaat er grote steun voor het opvangen van deze kinderen in Nederland. Een 'Coalition of the Willing', eind 2020 bestaand uit meer dan 180 gemeenten, verklaart zich bereid kinderen op te nemen. Meer dan 100.000 mensen tekenen een mede door ons geïnitieerde petitie die de regering vraagt voor opvang te zorgen. Uiteindelijk besluit het kabinet na de zogeheten 'Moria-deal' honderd kinderen op te vangen.
- In mei leveren we input ten behoeve van de programmacommissies voor de Tweede Kamerverkiezingen: In asiel- en migratieprocedures wordt niet altijd goed gekeken naar de rechten van het kind. Zo worden kinderen in detentie geplaatst, is de opvang niet kindvriendelijk en leven kinderen lang in verblijfsonzekerheid. Dat is schadelijk voor hun ontwikkeling.
- We werken aan de heroriëntatie van onze pleitbezorging. Onderdeel hiervan is de verdere ontwikkeling van een Theory of change (TOC) en een pleitbezorgingsplan.
- Ook optimaliseren we onze Kinderrechtenhelpdesk. We zetten onder andere veelgestelde vragen (FAQ) op onze website, zoals over het kinderpardon, corona en het verblijfsrecht van Nederlandse kinderen met een ouder van buiten de Europese Unie.

Training:

- We delen onze expertise op het gebied van kinderrechten en migrantenrecht met (juridische) professionals en soms ook met jeugdhulpverleners en studenten. Vanwege de coronamaatregelen gebeurt dit digitaal. Dat heeft als voordeel dat wij gemakkelijk kunnen aansluiten bij webinars en workshops voor professionals, waaronder advocaten, hulpverleners, docenten en studenten.

Communicatie:

- In vakblad Asiel & Migrantenrecht bepleiten we aan de hand van een uitspraak van het VN-Kinderrechtencomité dat de praktijk van leeftijdsonderzoek in Nederland moet worden aangepast en dat Nederland mogelijk moet maken dat kinderen zelf rechtstreeks een klacht bij het VN-Kinderrechtencomité kunnen indienen.
- Onder andere het NOS Journaal, RTL Nieuws, RTL Boulevard, Volkskrant, NRC Handelsblad en Trouw berichten over onze oproep om vijfhonderd kinderen uit kampen in Griekenland op te vangen.

Inzet van ervaringsdeskundigen en participatie:

- Onze jongerenambassadeurs, onder wie Akhrat (lees haar quote op de pagina hiernaast), bewijzen hun kracht door als pleitbezorgers hun eigen verhaal te delen. Zo spreken zij met medewerkers van het COA over geestelijke gezondheidszorg, het belang van vroege signalering en wat kan worden gedaan om de situatie van kinderen in azc's te verbeteren. Deze input is zeer waardevol, blijkt uit de terugkoppeling.
- Ook internationaal laten de jongerenambassadeurs van zich horen. Ze geven een workshop bij de Informal expert group on the protection of children in migration in Berlijn op uitnodiging van eurocommissaris Valeria Setti. Op het European Forum on the rights of the child worden onze jongerenambassadeurs genoemd als best practice voor betekenisvolle jongerenparticipatie.

Invloed van corona

De coronamaatregelen zorgen voor een terugloop in het aantal migratiezaken (zie hoofdstuk 5). Ook de Europese Kinderrechtenhelpdeskpartners hebben last van coronamaatregelen bij hun dagelijkse werkzaamheden. De begeleiding van kinderen vindt in veel gevallen succesvol digitaal plaats.

Wat willen we in 2021 bereiken?

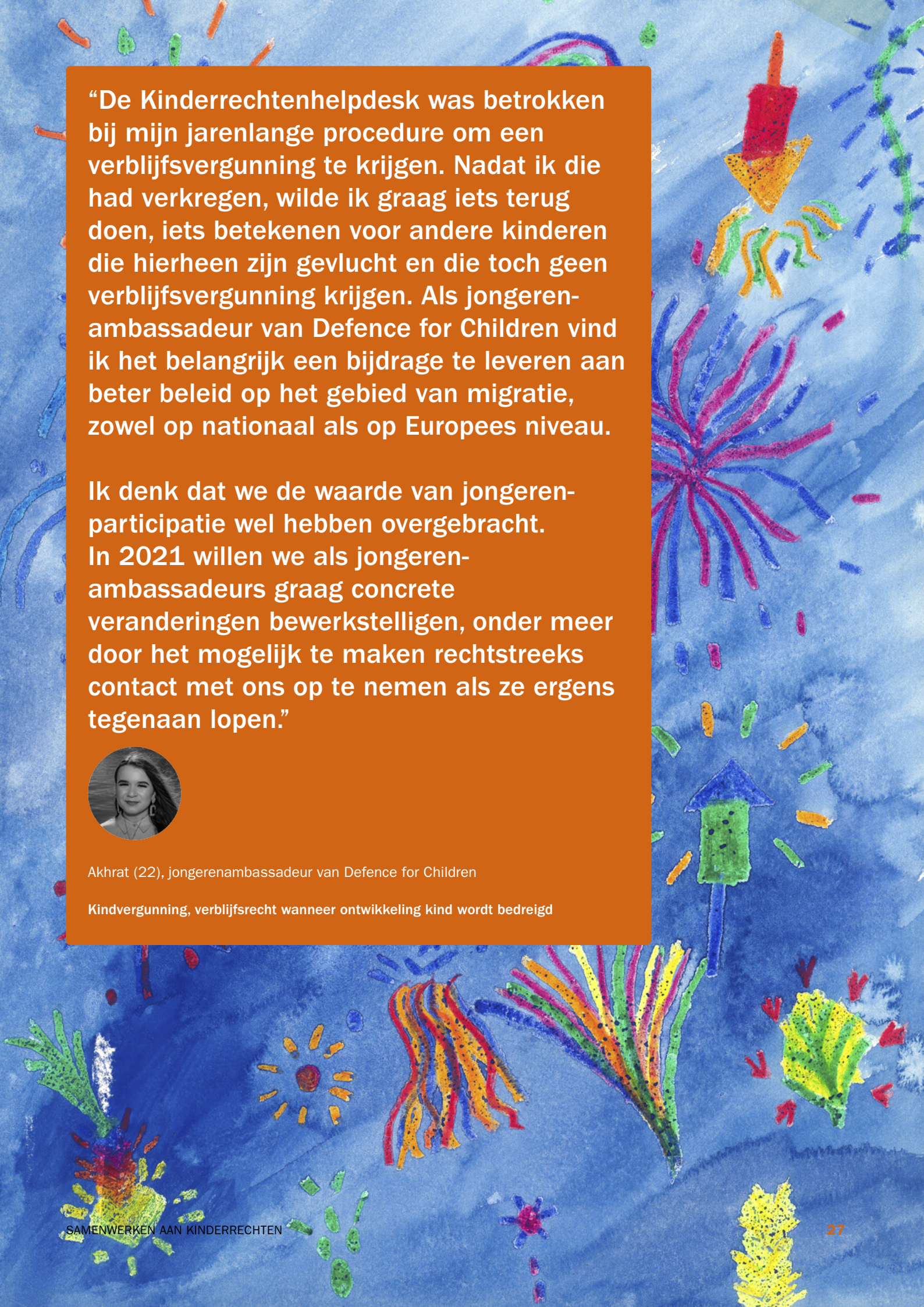
De verwachting is dat 2021 een inhaaljaar gaat zijn omdat (asiel)procedures grote vertraging hebben opgelopen. We verwachten dan ook dat het aantal helpdeskvragen weer aantrekt. In 2021 staan zowel de Tweede Kamerverkiezingen als de bespreking door het VN-Kinderrechtencomité van de staatsrapportage over de implementatie van het Kinderrechtenverdrag in Nederland op de agenda. Belangrijke momenten waar wij als kinderrechtenorganisatie onze invloed op willen uitoefenen. Onze ervaringsdeskundige jongerenambassadeurs zullen daarin een belangrijke rol spelen. Het verankerd krijgen van het belang van het kind in de Vreemdelingenwet is voor ons opnieuw een belangrijk speerpunt. Wij willen daarnaast met onze Europese Kinderrechtenhelpdesk het verschil blijven maken voor vluchtelingenkinderen in Europa.

Foto: Start campagne #500 kinderen op het Plein in Den Haag.

Foto: Aanbieden petitie #500 kinderen op het Plein in Den Haag

“De Kinderrechtenhelpdesk was betrokken bij mijn jarenlange procedure om een verblijfsvergunning te krijgen. Nadat ik die had verkregen, wilde ik graag iets terug doen, iets betekenen voor andere kinderen die hierheen zijn gevlucht en die toch geen verblijfsvergunning krijgen. Als jongeren-ambassadeur van Defence for Children vind ik het belangrijk een bijdrage te leveren aan beter beleid op het gebied van migratie, zowel op nationaal als op Europees niveau.

Ik denk dat we de waarde van jongeren-participatie wel hebben overgebracht. In 2021 willen we als jongeren-ambassadeurs graag concrete veranderingen bewerkstelligen, onder meer door het mogelijk te maken rechtstreeks contact met ons op te nemen als ze ergens tegenaan lopen.”

Akhrat (22), jongerenambassadeur van Defence for Children

Kindvergunning, verblijfsrecht wanneer ontwikkeling kind wordt bedreigd

7. STOP GEWELD TEGEN KINDEREN

Wereldwijd krijgen ontelbare kinderen te maken met enige vorm van (seksueel) geweld. Als gevolg van de coronapandemie is geweld tegen kinderen bovendien toegenomen. Elke vorm van geweld is een ernstige schending van hun rechten. Defence for Children wil dat het stopt. We werken daarvoor samen met zowel collega-organisaties in de internationale netwerken van Defence for Children en ECPAT, als met overheden, politie, de private sector, gemeenschappen en aan ons verbonden (ervaringsdeskundige) kinderen en jongeren.

Hierbij is extra aandacht voor de achterstelling van meisjes en (seksueel) geweld tegen meisjes, zoals kindhuwelijken, meisjesbesnijdenis en (seksuele) uitbuiting. Deze praktijken schenden hun recht op ontwikkeling, lichamelijke onschendbaarheid en gelijkheid en het recht vrij te zijn van geweld en discriminatie. Daarnaast hebben achterstelling en geweld invloed op de toegang tot onderwijs. We bestrijden seksuele uitbuiting van jongens en meisjes en zetten daarvoor in op preventie, opsporing, opvang en hulpverlening.

Kinderen die slachtoffer zijn van geweld moeten ingevolge het Kinderrechtenverdrag de juiste hulp en ondersteuning krijgen. Slachtoffers geven echter aan dat zij de hulpverlening niet adequaat vinden. Ook wordt aangifte bij de politie als te belastend ervaren. Het is van belang dat alle (juridische) procedures waarbij kinderen zijn betrokken, als slachtoffer of als verdachte, kindvriendelijk zijn. Kinderen hebben daarbij het recht hun stem op een veilige manier te laten horen. In de praktijk is dit nog onvoldoende geborgd.

7.1 MEISJES STAAN OP TEGEN GEWELD

Wat is het probleem?

Het VN-Kinderrechtenverdrag geldt voor alle kinderen. Toch worden door genderongelijkheid de rechten van meisjes structureel geschonden. Miljoenen meisjes wereldwijd krijgen te maken met kindhuwelijken, meisjesbesnijdenis, (seksueel) geweld en (seksuele) uitbuiting. Deze praktijken schenden het recht van meisjes op ontwikkeling, lichamelijke onschendbaarheid, gelijkheid en het recht vrij te zijn van geweld en discriminatie. Achterstelling van en geweld tegen meisjes hebben daarnaast invloed op de toegang van meisjes tot onderwijs. De coronapandemie verslechtert de situatie van veel meisjes en jonge vrouwen nog meer.

Doel

Defence for Children zet zich in voor gelijke rechten en kansen voor meisjes. Binnen ons grote (zowel qua hoeveelheid activiteiten als qua budgetomvang), vijfjarig Girls Advocacy Alliance (GAA)-programma ligt de focus op het bestrijden en voorkomen van geweld tegen meisjes en jonge vrouwen, en het versterken van hun economische positie en onderwijskansen. Wij werken hiervoor op lokaal en nationaal niveau samen met partnerorganisaties van Defence for Children en ECPAT in Ethiopië, Ghana, Liberia en Sierra Leone, op regionaal niveau in Azië en Afrika, en daarnaast op internationaal niveau.

Wat doet Defence for Children om dit te bereiken?

In het GAA-programma steunen wij meisjesrechtenverdedigers en maatschappelijke organisaties in hun pleitbezorging voor meisjesrechten op lokaal, nationaal, regionaal en internationaal niveau. Maatschappelijke organisaties werken samen met en ondersteunen meisjesrechtenverdedigers om elkaars pleitbezorging kracht bij te zetten. Hierdoor worden bestaande regionale en internationale kinderbeschermingssystemen versterkt. In 2020, het laatste programmajaar van de GAA, richt onze pleitbezorging zich op het beschermen en bevorderen van meisjesrechten, juist ook in coronatijd, alsook op het behouden van de gedurende de afgelopen vier programmajaren behaalde resultaten. Op lokaal en nationaal niveau zorgen onze partnerorganisaties en meisjesrechtenverdedigers in West-Afrika voor de bescherming en monitoring van meisjesrechten tijdens de coronacrisis.

Wat zijn onze resultaten en wat is de impact?

Pleitbezorging samen met jonge meisjesrechtenverdedigers
Lokaal:

Op lokaal niveau dragen meisjesrechtenverdedigers en traditionele leiders in dit laatste GAA-programmajaar voor een groot deel de opgezette structuren tegen kindhuwelijken en voor scholing van meisjes.

Nationaal:

Liberia: We ondersteunen meisjesrechtenverdedigers bij de ontwikkeling van een eigen rapport, bedoeld voor het VNR (Voluntary National Review)-proces van de VN. De (nu) zeventienjarige Miatta presenteert dit rapport namens haar collega-kinderrechtenverdedigers tijdens het virtuele High Level Political Forum. Ook spreekt zij als expert tijdens het side-event met de VN-Speciaal Vertegenwoordiger inzake Geweld tegen Kinderen over het belang van jongerenparticipatie in het VNR-proces en kindvriendelijke rapportagesystemen.

Sierra Leone: De directeur van Defence for Children Sierra Leone treedt toe tot de door de president van het land opgerichte National Presidential Taskforce on Sexual and Gender Based Violence. Deze multisectorale taskforce, bestaande uit vertegenwoordigers van de regering, ngo's en donoren, is erop gericht een strategie te ontwikkelen om seksueel en gendergerelateerd geweld tegen te gaan. Door de toetreding van onze collega is specifieke aandacht voor de preventie en monitoring van (seksueel) geweld tegen meisjes en jonge vrouwen geborgd.

Nationaal/Regionaal:

Sierra Leone: De regering neemt naar aanleiding van een, mede dankzij Defence for Children Sierra Leone behaalde rechterlijke uitspraak van het Hof van Justitie van de Economic Community of West African States (ECOWAS), nieuwe wetgeving aan waardoor zwangere meisjes en tienermoeders weer onderwijs kunnen genieten. In lijn met het VN-Kinderrechtenverdrag komen twee nieuwe maatregelen voor inclusie en veiligheid voor alle Sierra Leoneese kinderen in het onderwijssysteem.

Bestendiging behaalde doelen

Nationaal:

Ghana: Traditionele leiders roepen een tiental gemeenschappen in het noordwesten uit tot kindhuwelijk-vrij, waarmee zij publiekelijk hun toewijding tonen om het vroege huwen van meisjes tegen te gaan. Ook voeren meisjesrechtenverdedigers een dialoog met de hoogste islamitische leider van het land, de National Chief Imam, wat resulteert in zijn publiekelijke proclamatie tegen kindhuwelijken en gendergerelateerd geweld.

Sierra Leone: Meisjesrechtenverdedigers richten met steun van Defence for Children Sierra Leone officieel hun eigen jongerenorganisatie op, het Young Women's Advocacy Network (YWAN).

Ethiopië: Begin 2020 heeft onze partner Forum on Sustainable Child Empowerment een bijeenkomst met de Kamer van Koophandel over gendergerelateerd geweld en uitbuiting van jonge vrouwen en meisjes in verschillende bedrijven. Hierdoor hebben zestien bedrijven in en rond de stad Adama nu meer aandacht en toewijding voor fatsoenlijk en veilig werk voor meisjes en jonge vrouwen.

Invloed van corona

De coronapandemie verslechtert de situatie van veel meisjes en jonge vrouwen. Schoolsluiting, lockdowns en quarantainemaatregelen leiden tot een toename in geweld, (seksuele) uitbuiting, kindhuwelijken en tienerzwangerschappen en tot permanente schoolverlating door meisjes en verlies van (informeel) werk voor jonge vrouwen. De pandemie heeft ook grote impact op het werk van onze partners en meisjesrechtenverdedigers. Veel meer werk vindt plaats via sociale media, radio en online-bijeenkomsten. Dit heeft groot effect op de mate van jongerenparticipatie. Enerzijds betekent het dat meer jongeren kunnen aansluiten bij

internationale processen. Anderzijds worden de verschillen in digitale toegang tussen landen en tussen jongeren in landen extra duidelijk. Onze collega's werken hard om deze verschillen te verkleinen en jongeren betrokken te houden bij het werk.

Inzet van meisjesrechtenverdedigers tijdens coronacrisis

In de drie West-Afrikaanse programmalanden Sierra Leone, Liberia en Ghana spelen de meisjesrechtenverdedigers een belangrijke rol in de bewustwording en monitoring van gendergerelateerd geweld tijdens de coronacrisis. Door schoolsluiting en lockdown neemt geweld tegen en uitbuiting van meisjes en jonge vrouwen toe in alle drie de landen. Via radio, informatieverstrekking in gemeenschappen, monitoring van deur tot deur (waar mogelijk) en via sociale media wordt men bewust gemaakt van dit risico en opgeroepen om geweld tegen meisjes te monitoren en tegen te gaan. Ook gaan meisjesrechtenverdedigers, onder wie Miatta, in een podcast van ECPAT over seksuele uitbuiting in gesprek met Corinne Dettmeijer, lid van het VN-Vrouwenrechtencomit  .

Wat willen we in 2021 bereiken?

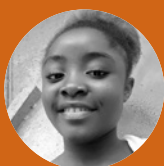
In 2021 start ons nieuwe vijfjarenprogramma She Leads, waarin we samen met drie consortiumpartners en gesteund door de Nederlandse overheid voortbouwen op het werken met en ondersteunen van meisjesrechtenverdedigers. Samen met partnerorganisaties van Defence for Children en ECPAT in Afrika en het Midden-Oosten gaan we op lokaal, nationaal, regionaal en internationaal niveau werken aan de zeggenschap en het leiderschap van meisjes en jonge vrouwen op onderwerpen die voor hen belangrijk zijn. We streven naar verandering voor en door meisjes en jonge vrouwen op sociaal-cultureel gebied, in het maatschappelijk middenveld en bij formele instituties.

Foto: In november treedt de directeur van Defence for Children Sierra Leone toe tot de National Presidential Task Force on Sexual and Gender Based Violence.

“Eind 2019 werden de duurzame ontwikkelingsdoelen en de Voluntary National Review (VNR) van Liberia besproken. Op uitnodiging van het maatschappelijk middenveld sprak ik, samen met andere jongeren, leden van de Liberiaanse regering, andere beleidsmakers en VN-vertegenwoordigers. We lieten onze stem horen en konden zo de aanbevelingen in het kader van het VNR-proces beïnvloeden. In 2020 ben ik, als afgevaardigde van de betrokken jongeren, aanwezig tijdens het High Level Political Forum.

De wereld kan zich pas duurzaam ontwikkelen als er sprake is van verzoening, mensenrechten en een doelmatige overheid. Die moet zich richten op het uitbannen van alle vormen van seksueel misbruik, geweld en handel in kinderen en erop toezien dat een ieder toegang heeft tot de rechter. Bij het opstellen van beleid, wet- en regelgeving zou participatie door jongeren, onder wie meisjes, aangemoedigd moeten worden.”

Miatta (17), als meisjesrechtenverdediger uit Liberia verbonden aan Defence for Children – ECPAT

Meisjes staan op tegen geweld

7.2 SEKSUELE UITBUITING VAN KINDEREN UITBANNEN

In Nederland vormen Defence for Children en ECPAT één organisatie, die lid is van het internationale ECPAT - netwerk. ECPAT is gespecialiseerd in de bestrijding van seksuele uitbuiting van kinderen en heeft leden in 104 landen.

Wat is het probleem?

Naar schatting zijn in Nederland jaarlijks meer dan 1.300 kinderen slachtoffer van seksuele uitbuiting. Wereldwijd gaat het om meer dan een miljoen kinderen, een aantal dat als gevolg van de coronapandemie op veel plekken toeneemt. In Nederland geven slachtoffers aan dat zij de hulpverlening niet adequaat vinden. Ook wordt aangifte bij de politie als te belastend ervaren en worden daders nauwelijks vervolgd en bestraft. Uitbuiting van kinderen vindt in ons land vooral plaats in hotels, vakantieparken en privéhuizen. Vanwege de coronamaatregelen worden meer hotels gebruikt voor illegale prostitutie.

Doel

Defence for Children – ECPAT wil seksuele uitbuiting van kinderen uitbannen en het thema hoog op de (politieke) agenda zetten. In Nederland spannen we ons in om de zorg voor slachtoffers van uitbuiting te verbeteren, waaronder de overgang naar volwassenenzorg bij het bereiken van de achttienjarige leeftijd. Ook willen we personeel van hotels en vakantieparken alert maken op signalen van illegale prostitutie en mensenhandel. We vinden het belangrijk de stem van ervaringsdeskundigen bij onze aanpak te betrekken. Via onze partnerschappen in Azië en Latijns-Amerika bestrijden en voorkomen we seksuele uitbuiting door samenwerking met de private sector in toerisme, maar ook met het maatschappelijk middenveld, met lokale en nationale overheden, gemeenschappen en kinderen en jongeren zelf. We willen met deze multi-stakeholderaanpak bereiken dat iedereen is geïnformeerd en weet hoe verantwoordelijkheid te nemen in het beschermen van kinderen tegen seksuele uitbuiting.

Wat doet Defence for Children – ECPAT om dit te bereiken? Nederland

We zijn blijvend in gesprek met overheden, politici en andere relevante partijen en zijn actief in multi-stakeholdersamenwerkingsverbanden, zoals in de Coalitie tegen Seksuele Kinderuitbuiting, het Strategisch Overleg Mensenhandel (SOM), Better Care Network Nederland en Don't Look Away. Ook nemen we deel aan het Mensenhandel Field Lab, een innovatieprogramma van het Openbaar Ministerie in de strijd tegen mensenhandel. We werken samen met het platform van ervaringsdeskundigen HOPE, dat wordt gelanceerd op de dag van het overheidsprogramma Samen tegen Mensenhandel (20 oktober). Voorts doen we onderzoek. Daarnaast trainen we professionals in de toerismesector om signalen van seksuele uitbuiting te leren herkennen.

Internationaal

In Azië en Latijns-Amerika werken we samen in de alliantie Down to Zero, een programma dat na vijf jaar succesvol wordt afgerond. Halverwege 2020 start Down to Zero Voice for Change. We promoten en geven in zeventien landen training over het Barnahus-model, een kindvriendelijke en slachtoffergerichte manier van werken. Ook bouwen we verder aan de kracht van ervaringsdeskundige kinderen en jongeren en ondersteunen we hen specifiek in hun lobby en advocacy. Eind 2020 starten we een nieuw project met de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) en TUI, waarin we verder werken aan de zorgplicht van de toerismeindustrie in Thailand en het beschermen van kinderen tegen seksuele uitbuiting in de provincie Phang Nga.

Wat zijn onze resultaten en wat is de impact? Nederland

Juridische ondersteuning

Op de Kinderrechtenhelpdesk komen tien vragen binnen die specifiek betrekking hebben op seksuele uitbuiting. Het betreft zaken van buitenlandse kinderen die in Nederland slachtoffer van seksuele uitbuiting zijn geworden, maar ook Nederlandse jongeren van bijvoorbeeld achttien jaar die hulp nodig hebben.

Pleitbezorging

- Om ervoor te zorgen dat slachtoffers niet opnieuw in handen vallen van een uitbuiters, bieden we de petitie Help! Ook na mijn 18de aan de Tweede Kamer en aan de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) aan. Daarin vragen we aandacht voor hulpverlening vóór en na de achttiende verjaardag. Hierbij werken we samen met het platform HOPE.
- In de internetconsultatie Wet seksuele misdrijven dringen we erop aan seksuele handelingen tegen betaling met een minderjarige (ook als het gaat om minderjarigen onder de zestien jaar) expliciet op te nemen als strafverzwaringgrond. We vinden het belangrijk dat de wetgever het duidelijke signaal afgeeft dat uitbuiting en misbruik van kinderen zeer ernstige strafbare feiten zijn.
- We zijn ook intensief betrokken bij de pleitbezorging over maatregelen die de overheid kan nemen om weeshuistoerisme tegen te gaan. Met resultaat: De overheid verricht er onderzoek naar en de VVD stelt hierover een initiatiefnota op.

Training

Ruim 1.200 mensen volgen onze e-learnings om uitbuitiesituaties in hotels en vakantieparken te leren herkennen. Onder hen zijn 768 studenten van mbo- en hbo-toerismeopleidingen. We ontwikkelen ook een e-learning voor beveiligers en maken vertalingen hiervan voor schoonmaakpersoneel in het Engels, Spaans en Pools. Daarnaast gebruikt het certificeringsprogramma No Place for Sex Trafficking (een initiatief van het Openbaar Ministerie) onze e-learnings, waarmee nog eens bijna 1.500 hotelmedewerkers worden getraind.

Campagne

De meldingswebsite www.dontlookaway.nl, waar mensen vermoedens van kindermisbruik kunnen melden als zij in het buitenland zijn, wordt in een nieuw jasje gestoken. Ook start de online-campagne Don't Look Away op Internationale kinderrechtendag (20 november). Met de campagne bereiken we meer dan een miljoen mensen. 7.185 mensen doen onze quiz om signalen van kindermisbruik te leren herkennen. Precies duizend mensen laten hun e-mailadres achter om meer informatie te krijgen over het herkennen van kindermisbruik.

Onderzoek

We voeren drie onderzoeken uit. Het eerste betreft een jurisprudentieonderzoek naar de straftoemingsbeslissingen van rechters in zaken van seksuele uitbuiting van minderjarigen (zie ook paragraaf 7.3). Hieruit blijkt dat rechters onvoldoende beschrijven hoe zij de hoogte van de straf bepalen, waardoor de straftoemeting gedeeltelijk onbegrijpelijk blijft. Defence for Children – ECPAT beveelt aan meer aandacht te besteden aan strafmotivering als het gaat om seksuele uitbuiting van minderjarigen. Het tweede onderzoek betreft de bescherming van minderjarige slachtoffers van seksuele uitbuiting gedurende strafrechtelijke procedures. Het derde onderzoek gaat over seksuele uitbuiting in Nederlandse vakantieparken. De laatste twee onderzoeken hopen we in 2021 af te ronden.

Inzet van ervaringsdeskundigen

We richten samen met de Coalitie tegen Seksuele Kinderuitbuiting het platform HOPE (Hulp, Ondersteuning, Preventie en Educatie) op. Dit platform wordt gevormd door jongvolwassenen die als kind of tot ongeveer 23 jaar slachtoffer zijn geworden van seksuele uitbuiting. Kelly (zie haar quote op pagina 35), en de andere ervaringsdeskundigen pleiten voor een verbetering van de zorg, het aangifteproces en de bejegening van slachtoffers. Wij willen dat de ervaringsdeskundigen worden gehoord. Niet alleen door hen hun verhaal te laten vertellen op conferenties, maar ook door hen als gelijkwaardige partners te betrekken bij de ontwikkeling van de aanpak van mensenhandel. De ervaringsdeskundigen dragen bij aan noodzakelijke systemische veranderingen en het verhogen van de kwaliteit van hulp en ondersteuning.

Invloed van corona

De branchevereniging Koninklijke Horeca Nederland constateert een verhoging van het aantal hotels dat wordt gebruikt voor illegale prostitutie en roept hotels op personeel te trainen op het herkennen van signalen. Bij Meld Misdaad Anoniem komt een verdubbeling van het aantal meldingen van illegale prostitutie binnen. Ook wij merken dat hotels hiermee kampen: we ontvangen aanzienlijk meer aanvragen voor trainingen.

Internationaal

Pleitbezorging

We voeden het VN-Kinderrechtencomité en VN-Speciale

Rapporteurs met signalen en ervaringen aangaande seksuele uitbuiting van kinderen in de landen waar Defence for Children – ECPAT actief is. We schrijven ook een bijdrage voor het nieuwe General Comment van het VN-Kinderrechtencomité over kinderrechten in de digitale wereld.

Training

In sommige landen, zoals de Dominicaanse Republiek, leidt de coronapandemie ertoe dat er meer overheidsfunctionarissen getraind kunnen worden, dat gebeurt online. In de diverse Down to Zero-landen in Azië en Latijns-Amerika geven we professionals van de overheid, rechterlijke macht, politie en justitie en van het maatschappelijk middenveld die direct met minderjarige slachtoffers van seksuele uitbuiting werken, de eerste teaser-trainingen aan de hand van het Barnahus-model.

Invloed van corona

Onze partners melden een stijging van online seksuele uitbuiting (Filipijnen), mensenhandel/kinderhandel (India) en seksuele uitbuiting via lokaal toerisme (Mexico, India). Door lockdowns en andere coronamaatregelen zijn delen van het werk soms stil komen te liggen. Er wordt snel een switch gemaakt naar online werken. Ook kindergroepen communiceren via online-platforms, zoals WhatsApp. Lokale toerismegidsen in India springen in de bres door voedselpakketten en informatie over de risico's van seksuele uitbuiting van kinderen tijdens de pandemie rond te brengen bij gezinnen thuis. In Brazilië en India ontvangen kinderen en jonge vrouwen die slachtoffer of overlever zijn, of die risico lopen op seksuele uitbuiting, extra en directe ondersteuning. Ons project in Thailand met de RVO en TUI moet worden uitgesteld door de wereldwijde stillegging van reizen en toerisme en start daardoor pas eind 2020.

Wat willen we in 2021 bereiken?

Het jaar 2021 staat in het teken van de Tweede Kamerverkiezingen en de kabinetsformatie. Wij zullen daarom veel energie steken in de pleitbezorging om de bescherming van kinderen tegen alle vormen van seksuele uitbuiting (online, offline of een combinatie daarvan) in Nederland en wereldwijd goed te borgen. We gaan verder met het ontwikkelen van het platform HOPE. De ervaringsdeskundigen willen in gesprek gaan met politici om hun standpunt naar voren te brengen. Defence for Children – ECPAT brengt halverwege het jaar samen met Terre des Hommes richtlijnen uit aangaande juridisch correcte en gewenste terminologie met betrekking tot seksuele uitbuiting en misbruik van kinderen.

We zetten internationaal ons werk samen met ECPAT-partnerorganisaties en ECPAT – International voort. We verwachten dat mede door de coronacrisis een verschuiving zal plaatsvinden van massatoerisme naar kleinschalig, community-based toerisme. Het directe contact van reizigers met kinderen die in een kwetsbare situatie leven, kan hierdoor worden

vergroot. In 2021 gaan wij ons daarom extra inzetten om reisorganisaties te adviseren over het implementeren van kinderbeschermingsmaatregelen in de heropbouw van de sector na corona en het opwerpen van barrières tegen seksuele kindermisbruik. Daarnaast willen wij overheden aanspreken op hun verantwoordelijkheid de bescherming van kinderen ten tijde en in de nasleep van corona prioriteit te geven, om zo met betere bescherming tegen seksueel misbruik en seksuele uitbuiting uit deze crisis te komen.

Foto: Overhandiging rapport 18+ aan burgemeester Oskam van Capelle aan de IJssel, die het namens de VNG in ontvangst neemt

7.3 VERSTERKEN POSITIE JONGEREN IN (JURIDISCHE) PROCEDURES

Wat is het probleem?

Besluiten die worden genomen in juridische procedures hebben vaak grote impact op kinderen. Ze hebben recht op het laten horen van hun stem en op een kindgerichte procedure die dat op een veilige manier mogelijk maakt. In de praktijk is dit nog onvoldoende geborgd. Voor bepaalde groepen kinderen kent het horen in straf- en vreemdelingsrechtelijke procedures onvoldoende waarborgen, waardoor kinderen onvoldoende worden beschermd en hun recht betekenisvol te participeren in het gedrang komt. Overkoepelende criteria voor een kindgerichte werkwijze lijken in verschillende rechtsgebieden onvoldoende te zijn verankerd.

Doel

We willen bijdragen aan het versterken van mogelijkheden voor kinderen hun stem, ongeacht hun leeftijd, te laten horen in juridische procedures. Om goed te kunnen participeren is het noodzakelijk dat juridische procedures kindgericht zijn. Dit houdt onder andere in dat rekening moet worden gehouden met wat een kind kan en nodig heeft. Uit onderzoek blijkt bijvoorbeeld dat kinderen in civiele procedures al eerder dan vanaf twaalf jaar kunnen worden gehoord en dat zij zelfstandig procedures moeten kunnen starten. Er is een stap nodig naar effectieve participatie in het jeugd- en familierecht. In straf- en vreemdelingsrechtelijke procedures willen we dat vanuit een multidisciplinaire benadering wordt gekeken naar het horen van minderjarigen. Voor alle kinderen moet dit op kindgerichte wijze plaatsvin-

den, in een systeem waarin zorg en justitie samenwerken.

Wat doet Defence for Children om dit te bereiken?

We adviseren over kinderrechten via de Kinderrechtenhelpdesk. Daarnaast doen we onderzoek en schrijven we aanbevelingen voor beleid en praktijk over de positie van minderjarige verdachten en slachtoffers in het strafrecht. Er is daarbij bijzondere aandacht voor de individuele beoordeling van kinderen, het waarborgen van kindgericht horen en de bescherming van minderjarige slachtoffers van onder meer mensenhandel gedurende het strafproces. We spreken met jongeren die als slachtoffer of verdachte zijn verhoord in een strafrechtelijke procedure. Ook richten we in het kader van het project FOCUS ons eigen jongerenadviessteam op. In Albanië, Georgië, Kosovo en Oekraïne ondersteunen we de overheid bij het versterken van het jeugdbeschermingssysteem voor kinderen die met het strafrecht in aanraking komen.

Wat zijn onze resultaten en wat is de impact?

Juridische ondersteuning

We ondersteunen kinderen in hun recht op het geven van hun mening in juridische procedures.

Pleitbezorging

- We schrijven met de Vereniging van Nederlandse Jeugdrechtadvocaten een notitie over het recht van minderjarige verdachten op een gratis advocaat. Die notitie wordt gebruikt in gesprekken met het ministerie.
- Ons jurisprudentieonderzoek naar straftoemingsbeslissingen van rechters in zaken over seksuele uitbuiting van minderjarigen, leidt tot het rapport Bestrafing van seksuele uitbuiting van minderjarigen gewogen. Het rapport wordt gebruikt in gesprekken met het ministerie. Een samenvatting verschijnt in Proces, een vaktijdschrift voor professionals in het strafrecht.
- We presenteren in aanwezigheid van VN-expert en leider van het onderzoek Manfred Nowak, de Global Study on Children Deprived of Liberty (zie paragraaf 7.2). Wij gaan tijdens die online-bijeenkomst in gesprek met Nederlandse politici en beleidsmakers. Bij de bijeenkomst zijn ongeveer 85 mensen aanwezig.
- Na onze jarenlange pleitbezorging om de rechtspositie van minderjarigen die in verzekering zijn gesteld en in politiecellen verblijven te verbeteren, wordt deze met kleine stapjes kindvriendelijker. Zo is het reprimandegesprek landelijk als pilot uitgerold en mogen minderjarigen die na na 20.00 uur zijn aangehouden, zich de volgende dag melden op het politiebureau met behoud van het recht op een gratis advocaat. Op die manier wordt voorkomen dat zij een nachtje in de cel moeten verblijven.
- Voorts laat de minister van Rechtsbescherming over het verblijf van kinderen in een politiecel weten, dat met ketenpartners wordt gewerkt aan een aanpak waarbij rekening wordt gehouden met het advies van de Raad voor Strafrechtstoepassing en Jeugdbescherming. Dat betekent dat zoveel mogelijk moet worden voorkomen dat minderjarigen in een politiecel terecht komen en dat

“Ik ben niet boos over wat mij is overkomen, want het geeft mij de kans om andere jongeren te helpen. Maar ik ben wel boos dat er nog steeds niets is veranderd. Laat een kind zelf meebeslissen, vraag: Wat heb jij nodig, waar kan ik jou mee helpen, hoe gaan wij ervoor zorgen dat jij gelukkig wordt?”

Wat ik zou veranderen in de jeugdzorg is dat kinderen altijd een vaste ervaringsdeskundige naast zich hebben staan die voor hun belang vecht, ook nadat ze de instelling hebben verlaten. Want als je niet terug kunt vallen op je ouders, moet er toch iemand zijn op wie je wel terug kunt vallen? Wat ik wil adviseren, aan iedereen, zoals de politie en de hulpverlening: Neem degene die vertelt over seksuele uitbuiting serieus. Want het is zo dapper als iemand hulp durft te zoeken.”

Kelly (23), ervaringsdeskundige van het aan Defence for Children - ECPAT verbonden platform HOPE

Seksuele uitbuiting van kinderen uitbannen

in een wettelijke regeling moet worden vastgesteld dat elke geschikte plaats mag worden aangewezen als alternatieve detentielocatie.

- Tot slot spreekt de jeugdketen, mede naar aanleiding van het *beleidskader Herstelrechtvoorzieningen* gedurende het strafproces dat het ministerie van Justitie en Veiligheid in 2020 publiceert, de ambitie uit dat “in elke strafzaak met een jeugdige verdachte, herstelrecht als interventie in een zo vroeg mogelijk stadium wordt onderzocht”.

Dialoog en training

- We organiseren meerdere online-focusgroepen met ketenpartners. We brengen deskundigen uit verschillende disciplines met elkaar in contact om kennis uit te wisselen, elkaar te enthousiasmeren en samen te werken aan een integrale, holistische visie en een kindgerichte bejegening in het straf- en vreemdelingenrecht.
- In Oekraïne trainen we, in samenwerking met het Studiecentrum Rechtspleging, rechters in het waarborgen van een kindvriendelijke omgeving in de rechtszaal. In Kosovo trainen we jeugdhulpprofessionals in het voeren van gesprekken met kinderen en multidisciplinair samenwerken.

Inzet (ervaringsdeskundige) jongeren

We gaan met jongeren die als minderjarig slachtoffer of verdachte een verhoor hebben meegemaakt in gesprek om hun verhalen voor het voetlicht te brengen. Deze verhalen zijn belangrijk om knelpunten en oplossingsrichtingen voor een breder publiek inzichtelijk te maken. Ook richten we een eigen jongerenadviesteam op van jongeren die de rechten van kinderen in het strafrecht willen verbeteren, zoals bijvoorbeeld Hanne (zie haar quote op pagina 37). Een aantal is zelf als verdachte of slachtoffer met het strafrecht in aanraking gekomen. We lichten hen voor over de rechten van kinderen als verdachte en slachtoffer, versterken hun capaciteiten en ontwikkelen samen met hen kindgericht materiaal over de strafprocedure. Dit FOCUS-adviesteam komt maandelijks (online) bijeen. De ervaringsdeskundigen die deel uitmaken van het platform HOPE zetten zich (ook) in voor de positie van slachtoffers in het strafrecht. Zij richten zich op de aanpak van mensenhandel (zie daarvoor hoofdstuk 7.2).

Invloed van corona

Door de coronamaatregelen worden de planning in projecten en/of bepaalde activiteiten aangepast. Zo vinden trainingen, focusgroepen en gesprekken met professionals online plaats en worden sommige interviews met kinderen uitgesteld.

Wat willen we in 2021 bereiken?

We richten ons vooral op het meer kindgericht maken van de eerste fase van strafrechtelijke en vreemdelingrechtelijke procedures. Bijzondere aandacht gaat uit naar multidisciplinaire samenwerking, waarborgen van het kindgericht horen, individuele beoordelingen in het strafrecht, het vroegtijdig inzetten van herstelrecht en het stimuleren van alternatieven voor de politiecel. In het familie- en jeugdrecht willen we de rechtspositie van alle kinderen, ongeacht hun leeftijd, verder versterken zodat hun stem wordt gehoord voordat een beslissing wordt genomen die hen raakt.

Foto: Presentatie UN Global Study on Children Deprived of Liberty via Zoom ([video](#))

Foto: Binnen het project FOCUS staan de belangen van de minderjarige slachtoffers en verdachten centraal.

“Als rechtenstudent bestudeer ik EU-richtlijnen die toezien op een kindvriendelijk strafproces waarin kinderen, verdachten en slachtoffers, individueel worden benaderd. In de praktijk zie ik dat die richtlijnen niet altijd worden nageleefd. Ik zet me samen met de andere jongeren graag in om deze kinderen, die zich in een kwetsbare positie bevinden, te helpen het beter te krijgen.

We kijken als jongeren vanuit een bepaald perspectief, dat dicht tegen dat van kinderen aan ligt. De overheid heeft bijvoorbeeld een kleurrijke infographic ontwikkelt, speciaal voor minderjarigen die worden verdacht van een strafbaar feit. Best leuk, vind ik, maar onoverzichtelijk! Kinderen kunnen er bovendien van in paniek raken. Voor kinderen die slachtoffer zijn van een strafbaar feit, is er niet eens zo'n praatplaat. Dat zijn dingen waar wij mee aan de slag gaan!”

Hanne (22), deelnemer aan de met Defence for Children verbonden jongerenadviesgroep FOCUS.

Versterken positie jongeren in juridische procedures

8. COMMUNICATIE

Bij Defence for Children gaat communicatie hand in hand met pleitbezorging. We leggen de focus daar waar verandering en aandacht nodig is voor het verbeteren van de situatie van kinderen. Dit doen we in de breedte van het VN-Kinderrechtenverdrag en vanuit onze juridische kennis. Communicatie speelt een belangrijke rol bij de verankering van kinderrechten in wetgeving en beleid en we zorgen dat deze ook in de praktijk worden gerespecteerd. Door wekelijks in de media te zijn, door bijna dagelijks nieuws te delen via onze website, sociale mediakanalen en de maandelijks nieuwsbrief, zorgen we dat kinderrechten op de agenda's staan van beleidsmakers, politici, jeugd(hulp)professionals en het brede publiek.

Media-uitingen van ons werk

Tabel 3: uitingen in traditionele media in de afgelopen vijf jaar

	2020	2019	2018	2017	2016
Landelijke TV	8	15	39	39	27
Landelijke radio	21	20	15	18	35
Landelijke kranten	100	46	112	94	59
Lokale/regionale kranten	309	138	283	209	194
Tijdschriften/vakbladen	11	15	5	8	11
Totaal aantal uitingen	449	234	454	368	326

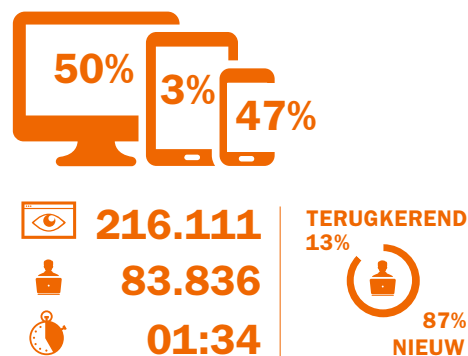
Bereik

We bereiken via traditionele media miljoenen keren het Nederlandse publiek. De NOS, RTL Nieuws, De Vijf Uur Show, Editie NL, EénVandaag, nu.nl, Trouw, NRC, de Volkskrant, het AD, de Telegraaf, Radio 1 en verschillende lokale media berichten (ook online) over ons werk. In 2020 hebben we een totaal mediabereik van 475.245.986 views.

Website

Via de website communiceren we gemiddeld drie keer per week nieuws over onze onderzoeken, programma's, acties en de Kinderrechtenhelpdesk, en berichten we over actualiteiten in de media en de Tweede Kamer. De website leent zich daarnaast goed voor urgente acties, waaronder campagnes en petities.

Illustratie 3: Website bezoek

We voeren campagnes voor verschillende onderwerpen

We denken de strategie uit, regelen materialen, laten video's en foto's maken, betrekken kinderen en jongeren, organiseren acties en manifestaties en begeleiden kinderen en collega's tijdens interviews met journalisten.

We sturen elke maand een nieuwsbrief

Advocaten, jeugdprofessionals, journalisten, beleidsmakers en donateurs lezen onze maandelijks nieuwsbrief. De laatste nieuwsbrief van 2020 gaat naar 1.172 abonnees.

We lichten kinderen, professionals en ouders voor over kinderrechten

Via verschillende kanalen geven we voorlichting over kinderrechten. We versturen vier keer per jaar vanuit kinderrechten.nl een speciale kinderrechtennieuwsbrief. Via het platform In1school sturen we ook vier keer per jaar een nieuwsbrief over inclusief onderwijs.

**We bereiken maandelijks duizenden mensen
op sociale media**

Illustratie 4: Abonnees op sociale mediakanalen

7.645

6.178

3.821

611

Twitter

Ons belangrijkste sociale media kanaal is Twitter. Journalisten en beleidsmakers volgen ons en reageren op (urgente) tweets. We hebben per januari 2020 in totaal 7.645 volgers.

Toptweets (Q1-Q4)

Q1 | 4 maart 2020

Vandaag publicatie 'Help!, ook na mijn 18de' over noodzaak doorlopende gespecialiseerde hulp aan meisjes na seksuele uitbuiting aan Tweede Kamer overhandigd. Kamerleden delen zorgen @Lisawesterveld en @JoelVoordewind vragen debat aan. <https://bit.ly/30kgCqY> #jeugdhulp

9.989 weergaven

↻ 15 ❤️ 34

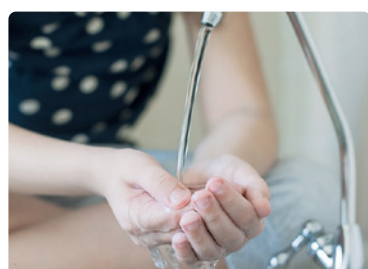

Q2 | 4 juni 2020

Help ook mee om #500kinderen die alleen op de vlucht zijn uit de Griekse kampen in Nederland op te laten vangen. Zij leven onder erbarmelijke omstandigheden en mogen niet aan hun lot worden overgelaten. Teken de petitie vandaag nog:

19.239 weergaven

↻ 54 ❤️ 40

Q3 | 8 juli 2020

In NL worden kinderen van het water afgesloten als hun ouders de rekening niet kunnen betalen. Dit is in strijd met #kinderrechten en moet stoppen. @DefenceChildren en het @NJCM_nl dagen de NLse Staat en waterbedrijven @Dunea en @PWNwaternatuur voor de rechter.

13.763 weergaven

↻ 58 ❤️ 70

Q4 | 22 december 2020

"VN-Studie over kinderen in geslotenheid voelt oncomfortabel. En dat moet ook." Lees & kijk het verslag vd bijeenkomst op 18-12 over kinderen in politiecellen, justitiële jeugdinrichtingen, gesloten residentiële instellingen en vreemdelingendetentie in NL. <https://bit.ly/2Kj2Std>

19.674 weergaven

↻ 24 ❤️ 23

Facebook

Dit zijn onze beste berichten:

30 juni 2020 | Er staan 500 kinderschoenen op Het Plein in Den Haag, symbool voor de alleenstaande kinderen die in Griekenland in de ellende moeten zien te overleven. Wij steunen deze actie van Joshua Nolet, Melissa Drost, Sinan Can en Erik van Muiswinkel. Haal deze kinderen nu naar Nederland. Het kabinet weigert, ondanks steun 150 gemeentes & provincies.

bereik **30.033**

↕ 210 ❤️ 189

28 oktober 2020 | Scholen zouden een plek moeten zijn waar wordt gekeken naar je talenten in plaats van je beperkingen. "Als je gelooft in je eigen kunnen, kom je heel ver", aldus Merijn (15). Hij deelt zijn ervaringen met speciaal onderwijs en waarom hij liever regulier onderwijs had willen volgen.

bereik **50.049**

↕ 86 ❤️ 125

Wat is de impact van onze communicatie?

We versterken de impact van onze pleitbezorgingsactiviteiten, waardoor:

- meer dan de helft van de gemeenten bereid is vijfhonderd niet-begeleide vluchtelingenkinderen uit kampen in Griekenland veilige opvang te bieden in ons land #500kinderen;
- we inclusief onderwijs écht op de kaart zetten en Nederland stappen zet richting de realisatie van één inclusief onderwijssysteem;
- meer professionals, politici, journalisten, kinderen en ouders kennis hebben van kinderrechten;
- mensen die ons werk volgen donaties overmaken;
- fondsen en donateurs horen, lezen en zien wat wij met hun geld doen.

Bovendien voorkomen we door publiciteit te zoeken kinderrechtschendingen. Door deze te agenderen in de media voorkomen we bijvoorbeeld uithuiszettingen van gezinnen in armoede, vragen we aandacht voor toegang tot onderwijs en agenderen we de opvang van asielzoekerskinderen en zorg voor minderjarige slachtoffers van seksuele uitbuiting.

Wat is de invloed van corona op communicatie?

In 2020 is het niet mogelijk om alle activiteiten te realiseren vanwege de coronamaatregelen. Voor communicatie betekent dit dat we geen live-acties kunnen voeren rondom de oproep om vijfhonderd vluchtelingenkinderen van Griekenland over te nemen. Diverse activiteiten worden uitgesteld, waaronder de inclusief onderwijscampagne in aanloop naar de evaluatie van de Wet passend onderwijs in de Tweede Kamer. Daarnaast domineert in de media het onderwerp corona, waardoor het ingewikkelder is ertussen te komen met andere onderwerpen.

Wat willen we in 2021 bereiken?

De positionering van een brede kinderrechtenorganisatie wordt versterkt. We willen ons (online-)bereik vergroten en zijn elke week in de media als expertorganisatie op het gebied van kinderrechten. We gaan ons mediabereik vanaf 2021 gericht monitoren en sturen op het vergroten van ons corporatebereik op relevante dossiers. We vragen voorafgaand aan de Tweede Kamerverkiezingen aandacht voor kinderrechten thema's via een Kieswijzer Kinderrechten en volgen dit op richting het nieuwe regeerakkoord.

9. FONDSSENWERVING

Ons belangrijke werk voor kinderen is niet mogelijk zonder de benodigde financiering. Samen met onze nationale en internationale partners en netwerken streven we naar voldoende financiering om ons in te spannen voor:

- het stoppen van geweld tegen kinderen
- gelijke rechten, gelijke kansen voor alle kinderen

We werven actief fondsen bij:

- institutionele donoren en overheden
- bedrijven, fondsen en stichtingen
- particulieren (in beperkte mate)

BATEN PER INKOMSTENBRON

Overheden

Defence for Children ontvangt ieder jaar financiering van diverse ministeries, waaronder het ministerie van Buitenlandse Zaken en het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. Tevens ontvangt Defence for Children financiering van de Europese Unie.

Zo financiert de Europese Unie het project *Alert Actors Report*. In dit project verbeteren we met onze samenwerkingspartners in Nederland, Duitsland, Oostenrijk, België en Frankrijk de alertheid van reizigers en (toekomstige) professionals in de reis- en toerismesector door middel van het doen van onderzoek, training van (toekomstige) toerismeprofessionals en het voeren van campagnes. We zetten tevens in op het verbeteren van de kwaliteit van laagdrempelige meldpunten voor het melden van seksuele uitbuiting van kinderen in toerisme.

In het project *Child protection systems strengthening for children in conflict with the law* ondersteunen we in Oekraïne, Georgië, Albanië en Kosovo de versterking van het kinderschermingssysteem voor kinderen die in aanraking komen met politie en justitie. Dit doen wij in nauwe samenwerking met lokale partnerorganisaties en de nationale overheid. Het valt onder het Matra 2017 – 2020 programma van het ministerie van Buitenlandse Zaken. In 2020 bedraagt de bijdrage van het ministerie € 288.820.

Eind 2020 ronden we het project *Girls Advocacy Alliance* af. Dit project is een vijfjarige strategische samenwerking tussen Plan International Nederland (penvoerder), Terre des Hommes, Defence for Children-ECPAT en het ministerie van Buitenlandse Zaken, dat wordt uitgevoerd in tien landen. De *Girls Advocacy Alliance* pakt geweld tegen meisjes en jonge vrouwen aan en zet in op de verbetering van de (economische) positie van meisjes en jonge vrouwen door lobby en beleidsbeïnvloeding op internationaal, regionaal, nationaal en lokaal niveau. Het programma richt zich tot meisjes en jonge vrouwen op de volgende thema's: commerciële seksuele uitbuiting, seksueel geweld en misbruik, meisjesbesnijdenis, kinderhandel, kindhuwelijken en toegang tot voortgezet en beroepsonderwijs, werk en vrouwelijk ondernemerschap. Defence for Children werkt in dit project samen met onze samenwerkingspartners in Sierra Leone, Liberia, Ghana en Ethiopië. Het programma is in 2016 gestart. Defence for Children besteedt in 2020 met samenwerkingspartners een bedrag van € 989.878.

Tabel 4: Baten 2020 per inkomstenbron, bedragen in euro's

	2020	2019	2018
Baten van particulieren	35.001	46.089	47.120
Baten van bedrijven	3.309	44.660	38.303
Baten van loterijorganisaties	990.221	867.756	849.340
Baten van subsidies van overheden	2.432.026	2.372.255	2.820.475
Baten van andere organisaties zonder winststreven	1.227.828	1.374.282	1.700.066
Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten	3.611	12.269	7.761
Totaal	4.691.996	4.717.311	5.463.065

In 2021 gaan we een nieuwe vijfjarige samenwerking aan met het ministerie van Buitenlandse Zaken, Plan International Nederland, Terre des Hommes Nederland en FEMNET in het project *She Leads*. Dit project wordt uitgevoerd in het Midden-Oosten en Afrika en richt zich op het versterken van de invloed van meisjes en jonge vrouwen in de besluitvorming en verandering van sociale normen op het terrein van gender. Defence for Children werkt in dit project samen met secties van Defence for Children en partners van ECPAT in Kenia, Sierra Leone, Ghana, Liberia, Jordanië en Libanon. Defence for Children ontvangt voor de uitvoering van dit grote project jaarlijks een bedrag van € 1.269.298.

In het project *Down to Zero* wil Defence for Children – ECPAT samen met Terre des Hommes (penvoerder), Plan International Nederland, Free a Girl en ICCO Cooperation in tien landen wereldwijd seksuele uitbuiting stoppen. Dit project is gestart in 2016 en loopt tot en met 2020. Jaarlijks besteedt Defence for Children aan dit project € 552.000. Het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport financiert Defence for Children met circa € 240.000 per jaar om in Nederland voorlichting te geven over kinderrechten. Hiermee wordt onder andere de website kinderrechten.nl mogelijk gemaakt en het door de Nationale Jeugdraad geven van voorlichting en advies over kinderrechten in jeugdzorginstellingen. In 2020 wordt een deel van het budget tevens gebruikt voor de coördinatie van de ngo-rapportage over de naleving van kinderrechten in Nederland, die in 2021 aan het VN-Kinderrechtencomité wordt gestuurd.

Andere organisaties zonder winststreven

Defence for Children is uniek in haar aanbod van juridische ondersteuning van kinderen op basis van kinderrechten. Dit is een reden voor organisaties zoals UNICEF Nederland, Stichting Kinderpostzegels Nederland of het Gehandicapte Kind, om niet alleen met ons samen te werken, maar ook ons werk op de Kinderrechtenhelpdesk financieel te ondersteunen. Samenwerken met diverse andere organisaties doen we ook op het terrein van lobby, onderzoek of juridisch advies, zoals met Save the Children, Centrum Kinderhandel en Mensenhandel en Fier!. Tegen betaling geven we tevens kinderrechtenvoorlichting en -advies aan een verscheidenheid van organisaties zoals Augeo, het Nederlands Jeugdinstituut of Jeugdbescherming Rotterdam Rijnmond. Daarnaast zijn er vermogensfondsen die ons werk ondersteunen, zoals Adessium Foundation, Stichting Dioraphte, Janivo Stichting en Stichting Weeshuis der Doopsgezinden. Met de onmisbare financiële steun van vermogensfondsen kunnen wij de situatie van kinderen op diverse terreinen aanpakken en bijdragen aan structurele verbeteringen. In 2020 financieren de vermogensfondsen ons met in totaal € 474.188.

Particulieren en bedrijven

Een klein aantal particulieren en enkele bedrijven ondersteunen op maandelijkse basis of incidenteel ons werk. Op jaarbasis is dit in 2020: € 38.310. Dit is conform de begroting.

CBF-keurmerk

In 2016 heeft Defence for Children het CBF-keurmerk gekregen. Om dit te behouden, zorgen we ervoor dat zoveel mogelijk geld wordt besteed om kinderen te helpen. In 2020 start een volledige hertoetsing met, zoals begin 2021 blijkt, een positief resultaat.

ANBI-status

Defence for Children is door de overheid erkend als een Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI). Defence for Children betaalt geen belasting over het bedrag dat wordt geschonken en kan zo haar budget optimaal aan haar doelstelling besteden.

Nationale Postcode Loterij

Defence for Children ontvangt als vaste beneficiënt van de Nationale Postcode Loterij in 2020 weer een mooie jaarbijdrage van € 500.000. Dit bedrag is een enorme steun voor ons werk voor kinderrechten. Hiervoor willen wij de deelnemers van de Nationale Postcode Loterij hartelijk bedanken. De Nationale Postcode Loterij steunt in 2020 ook drie projecten die Defence for Children met samenwerkingspartners uitvoert. In 2020 breiden we in het project *Veilige Haven voor Vluchtelingenkinderen* onze Europese Kinderrechtenhelpdesk uit. We werken in Italië, Griekenland, Polen, Zweden, België en Ierland samen met organisaties die juridische hulp verlenen aan vluchtelingenkinderen en wisselen kinderrechtelijke expertise uit.

De Nationale Postcode Loterij maakt het voorts mogelijk om in het project *Mind the Children* samen met Free Press Unlimited en onderzoeksjournalisten verenigd in het netwerk Lost in Europe, aandacht te vragen voor de vermissingen van vluchtelingenkinderen in Europa. Defence for Children ondersteunt en traint de journalisten zodat zij nog beter onderzoek kunnen doen naar de oorzaken van vermissing en de gaten in het Europees beleid. Ook zet Defence for Children zich in voor beleidsverandering in Europa en Nederland. In het project *We are Family* werken we samen met SOS Kinderdorpen en zetten we ons in om ervoor te zorgen dat de Nederlandse regering in de wet opneemt dat broers en zussen altijd worden samengeplaatst bij een uithuisplaatsing, tenzij dit niet in het belang is van (één van) de kinderen. Daarnaast willen we dat de regering met partijen uit het veld werkt aan het wegnemen van praktische belemmeringen die samenplaatsing in de weg staan.

Foto: Nationale Postcode Loterij directeur Dorine Manson (midden) overhandigt jaarlijkse bijdrage aan directeur-bestuurder Mirjam Blaak (links) en Linda Barry, medewerker van Defence for Children (rechts).

“Als Nationale Postcode Loterij steunen wij al meer dan dertig jaar organisaties die zich inzetten voor een betere, duurzame en rechtvaardige wereld. In 2020 kunnen mede dankzij onze deelnemers 121 organisaties hun waardevolle werk blijven doen. Defence for Children is al sinds 2010 een van onze vaste beneficiënten. We steunen de organisatie in haar strijd tegen kinderrechtenschendingen, in Nederland en verder weg. Een van de projecten die met steun van de Nationale Postcode Loterij van de grond is gekomen, is de Europese kinderrechtenhelpdesk.

Deze biedt kinderen op de vlucht individuele juridische ondersteuning, waarbij meetbare successen worden geboekt, ook in tijden van corona. Daar zijn we trots op. Defence for Children komt op voor de rechten en belangen van kwetsbare kinderen. Kinderen die anders niet worden gehoord, zoals helaas geldt voor veel vluchtelingenkinderen in Europa. Omdat er voor hen nauwelijks juridische ondersteuning is, wil Defence for Children deze kinderen structureel helpen. Samen maken we daarin het verschil!”

Jonne Arnoldussen, hoofd Goede Doelen van de Nationale Postcode Loterij

10. SAMENWERKING

Om veranderingen te bewerkstelligen teneinde kinderrechten beter te waarborgen, is samenwerken met collega-organisaties van groot belang. Samen hebben we meer kennis, invloed en slagkracht. We kunnen immers een bredere achterban betrekken en meer maatschappelijk draagvlak creëren. Samenwerking leidt bovendien tot meer impact. Bijdragen van zowel onze officiële partners als van gelegenheidspartners zijn onmisbaar voor het investeren in een rechtvaardige(re) toekomst voor kinderen.

Gelijke rechten, gelijke kansen

Onder de noemer Gelijke rechten, gelijke kansen werken we in verschillende verbanden samen om het verschil te maken voor zowel kinderen die in armoede opgroeien als vluchtelingen- en migrantenkinderen en om te pleiten voor inclusief onderwijs.

Samen hebben we meer kennis, invloed en slagkracht.

Tabel 5: Samenwerkingsverbanden

All-In	
Samenwerkingspartner	Save the Children
Doel	bijdragen aan het verbeteren van de verbinding tussen uitvoeringsorganisaties in het sociaal domein onderling en met financieel kwetsbare jongeren ter bevordering van jongerenparticipatie in de aanpak van armoede en schulden in het sociale domein
Financier	ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
Speaking Minds	
Samenwerkingspartners	Save the Children en Stimulansz
Doel	zorgen dat gemeenten kinderen en jongeren betrekken bij het armoedebeleid
Financier	Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
Platform In1school	
Samenwerkingspartners	alle pioniers die zich inzetten voor inclusief onderwijs: scholen, leraren, ouders en andere stakeholders
Doel	het inclusiever maken van klassen, scholen en het onderwijssysteem
Financier	Het Gehandicapte Kind
Platform Mensenrechteneducatie	
Samenwerkingspartners	Amnesty International, UNICEF Nederland, Nederlands Juristen Comité voor de Mensenrechten (NJCM), Movies That Matter, Kompas en Nationaal Comité 4 en 5 mei
Doel	kinder- en mensenrechteneducatie een structurele en schoolbrede plaats geven in het onderwijs
Financier	leden van het platform

Breaking Barriers en GGZ in het onderwijs

Samenwerkingspartners	JongPIT, platform Naar inclusiever onderwijs en FNO
Doel	passend onderwijs bieden, rekening houdend met de specifieke behoeften van leerlingen met een chronische aandoening
Financier	FNO

Ik blijf hier

Samenwerkingspartners	Augeo Foundation, ASKV Steunpunt Vluchtelingen, DeGoedeZaak, Dokters van de Wereld, Het Vergeten Kind, Stichting INLIA, Kerk in Actie, Plan International Nederland, Stichting LOS, Terre des Hommes, VluchtelingenWerk Nederland en wetenschappers
Doel	dat kinderen die langer dan vijf jaar in Nederland zijn, nadat zij een verblijfsaanvraag hebben gedaan, een verblijfsvergunning krijgen
Financier	leden van de coalitie

Europese Kinderrechtenhelpdesk

Samenwerkingspartners	European Lawyers on Lesbos (ELIL), ARSIS, Defence for Children Italy, Greek Council for Refugees, Vluchtelingenwerk Vlaanderen, Association for Legal Intervention Poland, Irish Refugee Council, Swedish Refugee Advice Centre
Doel	de situatie van kinderen op de vlucht verbeteren door middel van individuele juridische hulpverlening en pleitbezorging op nationaal en Europees niveau
Financier	Nationale Postcode Loterij

Mind the Children

Samenwerkingspartners	Lost in Europe en Free Press Unlimited
Doel	het nationaal en internationaal onder de aandacht brengen van het probleem van de verdwijningen van kinderen op de vlucht tot er een adequate oplossing is
Financier	Nationale Postcode Loterij

Geen Kind in de Cel

Samenwerkingspartners	Amnesty International, VluchtelingenWerk Nederland, UNICEF Nederland, Kinderpostzegels, Kerk in Actie, Stichting INLIA en Stichting LOS
Doel	voorkomen dat migrantenkinderen worden opgesloten
Financier	leden van de coalitie

Stuur ze niet terug

Samenwerkingspartners	Amnesty International, Cordaid, DeGoedeZaak, Don't send Afghans back, Kerk in Actie, Oxfam, PAX, Save the Children, Stichting INLIA, Stichting LOS, UNICEF Nederland en VluchtelingenWerk Nederland
Doel	de Nederlandse overheid laten stoppen met het uitzetten van kinderen naar Afghanistan, een land in oorlog
Financier	Adessium, leden van de coalitie

Kind in azc

Samenwerkingspartners	UNICEF Nederland, VluchtelingenWerk Nederland, Kerk in Actie, War Child, Stichting de Vrolijkheid en Save the Children
Doel	situatie van kinderen in asielzoekerscentra in lijn brengen met het VN-Kinderrechtenverdrag
Financier	leden van de coalitie

Stop geweld tegen kinderen

Onder de noemer Stop geweld tegen kinderen werken we in verschillende verbanden samen om seksuele uitbuiting te bestrijden, met extra aandacht voor geweld tegen meisjes. Door het stimuleren van kindvriendelijke procedures ondersteunen we minderjarige slachtoffers van geweld.

Girls Advocacy Alliance	
Samenwerkingspartners	Plan International Nederland (penvoerder), Terre des Hommes en het Ministerie van Buitenlandse Zaken
Doel	het uitbannen van geweld tegen meisjes en jonge vrouwen en het versterken van hun economische kansen in de samenleving door middel van lobby en pleitbezorging
Financier	ministerie van Buitenlandse Zaken
Girls Not Brides Nederland	
Samenwerkingspartners	Amref Flying Doctors, CHOICE for Youth and Sexuality, Dance4Life, Fier!, International Child Development Initiatives (ICDI), Save the Children, Stichting Kinderpostzegels Nederland, Oxfam Novib, Plan International Nederland, Rutgers, Simavi, Terre des Hommes, The Hunger Project, Women Win en Landelijk Knooppunt Huwelijksdwang en Achterlating
Doel	stoppen van kindhuwelijken
Financier	leden van de groep
Platform 6/2	
Samenwerkingspartners	Federatie van Somalische Associaties Nederland (FSAN), Pharos Expertisecentrum Gezondheidsverschillen, Amref Flying Doctors en Plan International Nederland
Doel	stoppen van meisjesbesnijdenis
Financier	leden van het Platform
WO=MEN, The Dutch Gender Platform	
Samenwerkingspartners	Action Aid, Both Ends, VNV International, ICCO, KIT, Mamacash, Mensen met een Missie, Nederlandse Vrouwenraad, Plan International, Platform Vrouwen en Duurzame Vrede, Stichting Palestine Link, Women Engage for a Common Future (WECF) en Women's International League for Peace en Freedom (WILPF)
Doel	nationaal platform voor gendergelijkheid en empowerment van meisjes en vrouwen
Financier	leden van de groep
Coalitie tegen Seksuele Kinderuitbuiting	
Samenwerkingspartners	Centrum tegen Kinderhandel en Mensenhandel en Fier!
Doel	seksuele uitbuiting van kinderen in Nederland stoppen
Financier	Adessium Foundation, Stichting Janivo en andere fondsen
Down to Zero	
Samenwerkingspartners	Terre des Hommes (penvoerder), Plan International Nederland, Free A Girl, ICCO Cooperation en het ministerie van Buitenlandse Zaken
Doel	stoppen van seksuele uitbuiting van kinderen in tien landen
Financier	ministerie van Buitenlandse Zaken

Together for the protection of children in tourism

Samenwerkingspartners	TUI Care Foundation, TUI en Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO)
Doel	stoppen van seksuele uitbuiting van kinderen door toeristen en reizigers in Cancun (Mexico) en Phuket (Thailand)
Financier	TUI Care Foundation en ministerie van Buitenlandse Zaken

Alert Actors Report

Samenwerkingspartners	ECPAT – België, ECPAT – Duitsland, ECPAT – Frankrijk en ECPAT – Oostenrijk
Doel	reizigers, toeristen en (toekomstige) toerismeprofessionals weten hoe ze seksuele uitbuiting van kinderen door toeristen en reizigers kunnen herkennen en tegengaan
Financier	Europese Unie: Rights, Equality and Citizenship Programme

Don't Look Away

Samenwerkingspartners	het ministerie van Justitie en Veiligheid, de Koninklijke Marechaussee, de politie, de Nationaal Rapporteur Mensenhandel en Seksueel Geweld tegen Kinderen, de ANVR, TUI Benelux, Corendon, Footprint Travel, Terre des Hommes, Plan International Nederland en Free a Girl
Doel	reizigers, toeristen en professionals in de reis- en toeristenbranche melden vermoedens van kindermisbruik door toeristen en reizigers
Financier	ministerie van Justitie en Veiligheid

SOM (Strategisch Overleg Mensenhandel)

Samenwerkingspartners	CoMensha, FairWork, Fier!, Centrum tegen Kinderhandel en Mensenhandel, Jade Zorggroep, Welzijn- en gezondheidszorg Leger des Heils, Moviera, PMW Humanitas Rotterdam, SHOP Den Haag, Lumens, BNRM (toehoorder)
Doel	Het SOM is een overleg van maatschappelijke (zorg)instellingen dat een groot deel van de slachtoffers mensenhandel opvangt, begeleidt en/of voor deze groep een belangenbehartigingsfunctie vervult. Het SOM strijdt voor het slachtofferperspectief binnen de aanpak van mensenhandel
Financier	leden van het overleg

Mensenhandel Field Lab – seksuele uitbuiting

Samenwerkingspartners	Openbaar Ministerie, Landelijke Eenheid en vele andere ketenpartners aan de kant van opsporing van daders en bescherming van slachtoffers
Doel	Het Mensenhandel Field Lab (MFL) van het OM onder begeleiding van Harvard University is een innovatieve methode om de komende jaren op gestructureerde en coachende wijze een alternatieve aanpak van mensenhandel te bieden, die een duurzame en substantiële verbetering moet laten zien op het gebied van zowel bestrijden als voorkómen van mensenhandel
Financier	samenwerkingspartners

Child protection strengthening for children in conflict with the law

Samenwerkingspartners	All-Ukrainian Foundation on Children's Rights (AUFCR), de Public Health Foundation of Georgia (PHF), Terre des Hommes Albania, Terre des Hommes Kosovo, de Raad voor de Kinderbescherming en het Studiecentrum Rechtspleging (SSR)
Doel	kinderbeschermingssystemen versterken voor kinderen die met het strafrecht in aanraking komen in lijn met relevante internationale en Europese kinderrechtelijke normen
Financier	het ministerie van Buitenlandse Zaken

Child Friendly Justice in Action

Samenwerkingspartners	Defence for Children België, Defence for Children Tsjechië, Defence for Children Spanje, Defence for Children Italië, Defence for Children World Service, Defence for Children Frankrijk
Doel	procedures in Europa voor migrantenkinderen in lijn brengen met kindvriendelijke uitgangspunten
Financier	Europese Commissie, als onderdeel van het Erasmus+ programma

Capisce

Samenwerkingspartners	ECPAT Frankrijk (coördinator), ECPAT België, ECPAT Italië en EULITA
Doel	bescherming slachtoffers kinderhandel in strafrechtelijke procedures
Financier	Europese Unie via het AMIF – Asylum, Migration and Integration Fund

Better Care Network Netherlands

Samenwerkingspartners	Kerk in Actie, Stichting Kinderperspectief, SOS Kinderdorpen, Red een Kind, Wereldkinderen, Wilde Ganzen, Free a Girl en WereldOuders
Doel	hulp voor kinderen zonder adequate ouderlijke zorg in ontwikkelingslanden verbeteren
Financier	leden van het netwerk en fondsen

Focus on my needs

Samenwerkingspartners	Terre des Hommes Hongarije (coördinator), Defence for Children en Restorative Justice Nederland (RJN) in Nederland, Social Activities and Practises Institute (SAPI) in Bulgarije, Terre des Hommes Romania in Roemenië, Terre des Hommes Greece in Griekenland, Child Rights Centre in Servië en Child Circle en KU Leuven in België
Doel	Wetgeving, beleid en praktijk inzake de individuele beoordeling van minderjarigen in overeenstemming brengen met EU-richtlijnen, zodat in het strafproces rekening wordt gehouden met hun leeftijd en persoonlijke omstandigheden, waardoor zij tijdens en na het strafproces zo goed mogelijk verder kunnen met hun leven in de maatschappij
Financier	Europese Unie: Rights, Equality and Citizenship Programme

Verder maken we onderdeel uit van:

Kinderrechtencollectief

Samenwerkingspartners	NJR, UNICEF Nederland, Save the Children, Stichting Kinderpostzegels Nederland en Terre des Hommes
Doel	de rechten van kinderen in Nederland waarborgen
Financier	leden van het collectief

Kinderrechten in Ontwikkelingssamenwerking (KROS)

Samenwerkingspartners	Aflatoun, Edukans, Liliane Fonds, NJR, Plan International Nederland, Save the Children, SOS Kinderdorpen, Stichting Red een Kind, Terre des Hommes, UNICEF Nederland en War Child
Doel	positie van kinderen in ontwikkelingslanden en noodsituaties verbeteren en kinderrechten centraal stellen in het Nederlandse buitenlandbeleid
Financier	leden van de groep

Partos

Samenwerkingspartners	onder andere CARE, Cordaid, Edukans, Free Press Unlimited, HIVOS, Stichting Kinderpostzegels Nederland, OXFAM, PAX, Red een Kind, RNW Media, Save the Children, SOS Kinderdorpen, Simawi, VSO, War Child, Wilde Ganzen, Women Win en Young Africa
Doel	onderlinge uitwisseling en versterking voor effectievere ontwikkelingssamenwerking
Financier	leden van de groep

Breed Mensenrechten Overleg (BMO)

Samenwerkingspartners	Amnesty International, COC Nederland, Cordaid, Free Press Unlimited, Hivos, Justice and Peace, Arisa, Lawyers for Lawyers, Nederlands Helsinki Comité, Nederlands Juristen Comité voor de Mensenrechten, Oxfam Novib, Peace Brigades International, PAX, RNW Media en International Campaign for Tibet
Doel	voorkomen en tegengaan van de afnemende ruimte voor maatschappelijke organisaties en mensenrechtenverdedigers
Financier	leden van de groep

Uitgelicht: Mind the Children

In Europa verdwijnen ieder jaar tienduizenden niet-begeleide kinderen op de vlucht. Ze zijn kwetsbaar voor mensenhandel en uitbuiting. We willen dat politici en beleidsmakers hun beleid aanpassen en deze kwetsbare groep kinderen beter beschermen. Daarom brengen we dit thema, samen met het journalistencollectief Lost in Europe en Free Press Unlimited, onder de aandacht. Dat doen we in het project *Mind the Children on the move in Europe*.

De internationale journalisten van Lost in Europe achterhalen wat er met de vermiste vluchtelingenkinderen is gebeurd, de oorzaken van hun vermissing en de gaten in het Europees beleid. Wij ondersteunen hen met onze kinderrechtenskennis en netwerken. Ook staan we waar nodig kinderen op de vlucht juridisch bij. Free Press Unlimited creëert een veilige journalistieke werkomgeving en draagt zorg voor projectmanagement. We publiceren in 2020 een serie van drie interviews, inclusief video's, met twee Belgische onderzoeksjournalisten, het OM en het COA. Ook verspreiden we een online-quiz over niet-begeleide vluchtelingenkinderen. Dit alles is mogelijk dankzij de steun van de Nationale Postcode Loterij.

We brengen samen met het journalistencollectief Lost in Europe en Free Press Unlimited de verdwijningen van vluchtelingenkinderen onder de aandacht. Dat doen we in het project *Mind the Children on the move in Europe*.

Uitgelicht: De Europese Kinderrechtenhelpdesk

Vluchtelingen- en migrantenkinderen krijgen onvoldoende bescherming in Europa. Ze leven vaak in erbarmelijke omstandigheden, zonder toegang tot adequate opvang, water, voedsel en medische zorg. Ook komen kinderen vaak niet in een verblijfsprocedure terecht, of er wordt niet naar hun zelfstandige asielgronden gekeken. Juridische ondersteuning is amper beschikbaar. Om deze kinderen structureel te helpen is Defence for Children Nederland in 2019 met steun van de Nationale Postcode Loterij een Europese Kinderrechtenhelpdesk gestart.

Partners

Na toetreding van vijf nieuwe partners werken we samen met Vluchtelingenwerk Vlaanderen en Child Circle (België), Greek Council for Refugees op Samos, ARSIS-Association for the Social Support of Youth en European Lawyers in Lesbos, ELIL (Griekenland), Irish Refugee Council (Ierland), Defence for Children Italy (Italië), Association for Legal Intervention – SIP (Polen) en Swedish Refugee Law Centre (Zweden).

We hebben een gezamenlijke website childrightshelpdesk.org, die partners en professionals uit het veld kunnen raadplegen. Onze Kinderrechtenhelpdesk staat klaar voor juridische vragen. In 2020 vinden er twee online-bijeenkomsten plaats waarin alle partners expertise en ervaringen uitwisselen.

Impact

In 2020 bieden we individuele juridische hulp aan 2.194 vluchtelingenkinderen, onder wie 1.395 in Griekenland. We steunen hen in het aanvragen van internationale bescherming, gezinshereniging, toegang tot opvang, gezondheidszorg en onderwijs. Defence for Children Italië start twee collectieve procedures waarbij 31 niet-begeleide vluchtelingenkinderen betrokken zijn.

Trots op

In november behalen we een belangrijk succes. In een Griekse zaak wordt voor het eerst bepaald dat op grond van het belang van het kind een vergunning moet worden verleend. Deze uitspraak versterkt de juridische positie van het belang van het kind in Griekenland. Op 20 november publiceren we, op Internationale kinderrechtendag, gezamenlijk aanbevelingen in een Europees pleitbezorgingsplan: *Putting children's rights at the heart of decision-making in cases involving children on the move: gathering momentum in Europe*. In het rapport roepen we de EU, de Nederlandse regering en andere lidstaten op kinderen en kinderrechten een centrale rol te geven in alle migratiebesluiten. Onze partners dragen voorts bij aan verschillende kinderrechten-rapportages op EU- en VN-niveau en vragen aandacht van ketenpartners en beleidsmakers. Gezamenlijke klachten als gevolg van bepaalde coronamaatregelen leiden bijvoorbeeld in België tot structurele verbeteringen.

De invloed van corona

De urgentie van opvang en gezondheidszorg is toegenomen als gevolg van corona. Kinderen in kampen en asielzoekerscentra krijgen moeilijker toegang tot onderwijs en tot hun advocaten als gevolg van de digitalisering. Verzoeken om internationale bescherming of gezinshereniging zijn niet mogelijk. Onze partners werken noodgedwongen vanuit huis, maar blijven zich onverminderd inzetten voor vluchtelingen-kinderen.

In 2020 biedt de Europese Kinderrechtenhelpdesk individuele juridische hulp aan 2.194 vluchtelingen-kinderen, onder wie 1.395 in Griekenland.

11. BEHEER EN ORGANISATIE

Defence for Children wil dat kinderrechten werkelijkheid worden voor alle kinderen in Nederland en wereldwijd. Op ons kantoor in Leiden zetten onze gedreven, professionele medewerkers zich dagelijks onverstoorbaar in om het verschil te maken voor kinderen. Om dit mogelijk te maken is Defence for Children continu bezig voldoende fondsen te werven om het werk te financieren. Dit is een uitdaging waarvoor we ieder jaar weer staan. Dat geldt ook voor 2020.

Het jaar 2020 staat volledig in het teken van de corona-uitbraak, een wereldwijde gezondheids crisis. Ook onze organisatie moet zich hieraan aanpassen. Desondanks lukt het ons het merendeel van ons geplande werk uit te voeren. Door onze uitgaven strak te monitoren en voldoende financiering voor onze werkzaamheden binnen te halen, lukt het ons het jaar af te sluiten met een positief resultaat van € 218.484,-. We zijn er dankbaar voor dat onze organisatie in 2020 financieel niet is getroffen door de coronapandemie. Met dit positieve financiële resultaat bouwen we verder aan een stevig fundament van de organisatie. Het blijft echter één van de uitdagingen voor de komende jaren ervoor te zorgen dat de organisatie een toereikende continuïteitsreserve opbouwt en daarmee een solide financiële basispositie krijgt. De verwachting is dat de economische crisis die het gevolg is van de coronacrisis extra inspanningen van de organisatie vraagt om voldoende fondsen te werven om het werk te kunnen financieren.

PERSONEEL

In 2020 stijgt de personele bezetting van 28 fte naar 29 fte. Op 31 december 2020 heeft Defence for Children 35 medewerkers in dienst. Het aantal medewerkers met een vast dienstverband daalt van 22 medewerkers in 2019 naar 18 medewerkers eind 2020. Het aantal medewerkers met een tijdelijk dienstverband stijgt van 12 medewerkers in 2019 naar 17 medewerkers in 2020.

Tabel 8: Personele bezetting (fte)

	2020	2019	2018	2017	2016
Aantal medewerkers jaareinde	35	34	41	34	29
Aantal fte's jaareinde	29	28	33	29	25

Verschillende stagiairs verlenen in 2020 hun medewerking aan de activiteiten van Defence for Children. Het team Jeugdrecht begeleidt zes stagiairs, het team Kinderrechten en Migratie zes, het team Kinderrechten en Seksuele Uitbuiting vijf, het Kinderrechtencollectief dat bij Defence for Children kantoor houdt drie en het team Communicatie twee. De stagiairs krijgen voor hun werkzaamheden een stagevergoeding. Verder krijgt een aantal studenten de mogelijkheid om hun afstudeeropdracht bij Defence for Children te doen. Waar het kan, zetten we vrijwilligers in. In 2020 hebben we drie vaste vrijwilligers, die (wekelijks) een bijdrage leveren aan de doelstelling van de organisatie. Andere vrijwilligers worden geworven voor werkzaamheden rond events en acties.

Daarnaast hebben we twee jongerengroepen. De jongeren van de aan ons verbonden *Youth Group* zetten zich vrijwillig in om kennis over kinderrechten in de maatschappij te vergroten en meer bewustwording te creëren over kinderrechten. Zij gaan hiervoor in gesprek met kinderen, studenten en professionals en organiseren bijeenkomsten. Onze jongerenambassadeurs hebben zelf jarenlang moeten strijden voor hun kinderrechten. Uiteindelijk kregen zij na jarenlange onzekerheid een verblijfsvergunning. Nu zetten zij zich vrijwillig in voor de rechten van gewortelde kinderen zonder verblijfsvergunning.

Inclusieve organisatie

Defence for Children streeft ernaar haar personeel een afspiegeling te laten zijn van de hedendaagse maatschappij. Bij de werving en selectie van nieuwe medewerkers wordt hier rekening mee gehouden.

Ziekteverzuim

Het ziekteverzuimpercentage daalt van 4,04% in 2019 naar 3,16% in 2020. Het personeelsbeleid is erop gericht medewerkers na herstel, in overleg met de bedrijfsarts, met een weloverwogen aanpak te laten re-integreren in de eigen functie.

Loopbaanontwikkeling

Gemotiveerde medewerkers zijn de motor van onze organisatie. Het is van groot belang om hen in de gelegenheid te stellen zich verder te ontwikkelen. Elke medewerker heeft een individueel loopbaanbudget; per maand reserveert de werkgever een bepaald percentage van het brutoloon van de individuele werknemer voor loopbaanontwikkeling. De opbouw is gemaximaliseerd tot 36 maanden. De manager en de medewerker bespreken de scholingsbehoefte van de medewerker in de functionerings- en beoordelingssystematiek. Managers stimuleren medewerkers te blijven leren en zich te blijven ontwikkelen. In 2020 maken 12 medewerkers gebruik van het loopbaanbudget voor een totaalbedrag van € 10.135,36. Dit wordt besteed aan coaching, het volgen van workshops, taallessen en bijscholing; niet alleen gericht op de huidige functie, maar ook op de toekomst van onze medewerkers. Wij willen op die manier de duurzame inzetbaarheid van onze medewerkers vergroten.

Bedrijfshulpverlening (BHV)

Vijf medewerkers van Defence for Children zijn gediplomeerd bedrijfshulpverlener. Zij dragen, met de bedrijfshulpverleners van de andere organisaties die in het Kinderrechtenhuis gehuisvest zijn, de verantwoordelijkheid voor de eerste hulp aan gebruikers van het pand en zijn verantwoordelijk voor een veilige ontruiming indien nodig. Naast de BHV-ers zijn er ook twee medewerkers gediplomeerd EHBO-er. Trainingen op het gebied van BHV gaan als gevolg van de coronamaatregelen niet door.

Beloning

Defence for Children volgt de cao Sociaal Werk, Welzijn en Maatschappelijke Dienstverlening, heeft een eigen personeelsreglement en een eigen salarisregeling die een afgeleide is van de cao. Voor de vergoeding reiskosten woon-werkverkeer hanteert Defence for Children de praktische regeling van de Belastingdienst. Werknemers zijn deelnemer in het Pensioenfonds voor Zorg en Welzijn. Het als gevolg van de coronacrisis aangemoedigde thuiswerkbeleid zorgt ervoor dat de vergoeding reiskosten woon-werkverkeer wordt stopgezet en dat er een thuiswerkvergoeding wordt uitgekeerd.

Salaris bestuurder

Het salaris van de directeur-bestuurder van Defence for Children is gebaseerd op de cao. De directeur-bestuurder is eind 2020 ingeschaald in schaal 15, periodiek 12 en werkt 36 uur per week.

Tabel 9: Salaris Mirjam Blaak (jaarinkomen), bedragen in euro's

	2020	2019
Bruto loon	86.765	73.062
Individueel Keuzebudget	16.343	12.612
Totaal jaarinkomen	103.108	85.674
Pensioen (werkgeversdeel)	10.365	7.418
Totale bezoldiging	113.437	93.092

De Raad van Toezicht heeft op advies van de remuneratiecommissie het bezoldigingsbeleid, de hoogte van de directiebeloning en de hoogte van andere bezoldigingscomponenten vastgesteld. Bij de bepaling van het bezoldigingsbeleid en de vaststelling van de beloning volgt Defence for Children de Regeling beloning directeuren van Goede Doelen Organisaties. De regeling geeft aan de hand van zwaarte-criteria een maximumnorm voor het jaarinkomen. Het beleid wordt periodiek geactualiseerd en de directeur-bestuurder wordt jaarlijks in juni geëvalueerd. De weging van de situatie van de directeur-bestuurder vindt plaats door de remuneratiecommissie. Dit leidt tot een zogenaamde BSD-score van 445 punten, met een maximaal jaarinkomen van € 124.142, exclusief pensioen. Het voor de toetsing relevante werkelijke jaarinkomen van de directeur-bestuurder valt binnen de daarvoor geldende maxima.

Personeelsvertegenwoordiging

De Personeelsvertegenwoordiging (PVT) bestaat in 2020 uit vijf leden. Er worden verkiezingen uitgeschreven in 2020 en twee leden worden vervangen door nieuwe leden. In 2020 overlegt de PVT vier keer met de bestuurder. De PVT en de bestuurder bespreken onder andere de gevolgen van de coronacrisis op de organisatie, het thuis werken, het jaarverslag en de jaarrekening 2020, het jaarplan en de begroting 2021.

Verzekeringen

Defence for Children vindt het belangrijk dat haar medewerkers en bestuurders in een veilige omgeving kunnen werken. Daarom heeft de organisatie diverse personeelsverzekeringen als algemene verzekeringen afgesloten om verschillende risico's af te dekken en de continuïteit te waarborgen. Het gaat om de volgende verzekeringen:

- ongevallenverzekering voor werknemers en vrijwilligers;
- zakenreisverzekering voor werknemers en derden;
- aansprakelijkheidsverzekering;
- brand- en diefstalverzekering voor de inventaris;
- bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering;
- ziekteverzuimverzekering;
- beroepsaansprakelijkheidsverzekering advocaten.

Klachtenregeling

We werken continu aan het verbeteren van ons werk. Externen kunnen gebruik maken van de klachtenregeling. We nemen klachten serieus, behandelen ze vertrouwelijk en trekken er lering uit. De Nederlandstalige klachtenregeling staat op de website. Een klachtenregeling voor onze internationale partnerorganisaties maakt onderdeel uit van het partnercontract. Er komen in 2020 geen klachten binnen.

Integriteitssysteem

Defence for Children beschikt over strikt beleid gericht op het voorkomen van en het reageren op (financieel) wangedrag, machtsmisbruik en bredere integriteitsskwesties, zoals kinderscherming. We werken continu aan het verbeteren van ons integriteitssysteem. Defence for Children beschikt ook over een vertrouwenspersoon. In 2020 stellen we een tweede integriteitsfunctionaris aan en ontwikkelen we een algemene gedragscode, een meldregeling en een fraudeprotocol.

Kinderbeschermingsbeleid van de organisatie

Defence for Children voert een actief kinderschermingsbeleid dat toeziet op het voorkomen van schade aan kinderen in de uitvoering van ons werk en dat uiteenzet op welke wijze de organisatie reageert op wangedrag. De *Child Protection Officer* geeft advies, houdt het beleid bij en traint medewerkers, vrijwilligers en stagiairs. Van alle medewerkers, stagiairs en vrijwilligers is een Verklaring omtrent het Gedrag Natuurlijke Personen aanwezig. Er zijn in 2020 geen signalen van wangedrag van medewerkers (inclusief stagiairs en vrijwilligers) ten aanzien van kinderen of van (onbedoeld) toegebrachte schade aan kinderen.

Reisveiligheidsbeleid

Het reisveiligheidsbeleid is bedoeld om alle medewerkers die naar het buitenland reizen te beschermen. Onze *Safety and Security Officer* coördineert dit beleid en onderhoudt contact met medewerkers die op reis gaan voor Defence for Children. De programmamanagers en de bestuurder verzorgen de monitoring tijdens de dienstreizen. In 2020 wordt de veiligheidstraining uitgesteld naar 2021.

Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO)

We vinden dat kinderen recht hebben op een schone en eerlijke wereld. Daarom maken wij ook onze eigen bedrijfsvoering zo duurzaam mogelijk. We zorgen dat we de energiekosten beperken en zo min mogelijk papier gebruiken. Daarnaast zijn we ons bij de aanschaf van allerlei voor de bedrijfsvoering benodigde producten bewust van de milieubelasting en proberen we zoveel mogelijk voor duurzame oplossingen te kiezen.

Partnerbeleid

Defence for Children heeft een partnerbeleid. Dit beleid is gericht op de samenwerking met internationale partnerorganisaties die wij financieel ondersteunen. Het beschrijft onder andere de procedure met betrekking tot de selectie en beoordeling van potentiële partnerorganisaties.

Selectie, monitoring en evaluatie van projecten

We verbeteren ons werk continu. Wanneer we projecten en programma's ontwikkelen maken we eerst een *Theory of Change of Logical Framework*. Daarin zetten we systematisch uiteen wat onze doelstellingen, doelgroepen, impact, uitkomsten, output, activiteiten en resultaten zijn en hoe die met elkaar samenhangen. In de thematische programma's werken we vanuit de *Theory of Change* aan het bereiken van onze doelstellingen. We selecteren projecten die bijdragen aan het bereiken van de langetermijndoelstellingen van die *Theory of Change*.

We zijn in 2019 gestart met het opzetten van een organisatiebreed projectmonitoring- en evaluatiesysteem en ontwikkelen dit verder in 2020. Ook in 2021 zullen we hier verder aan bouwen. We monitoren, evalueren en leren doorlopend. Het proces start bij het ontwikkelen van projecten en programma's. Bij het uitvoeren van projecten reflecteren we aan de hand van voortgangsrapportages. We zetten geleerde lessen waar nodig en mogelijk om in aanpassingen. Deze nemen we mee in de opzet en uitvoering van nieuwe projecten en programma's. De lessen en ervaringen delen we binnen de eigen organisatie in Nederland, onze internationale netwerken en soms op externe fora in binnen- en buitenland. Zo hebben de opgedane kennis en ervaring zoveel mogelijk bereik.

Defence for Children Nederland werkt in diverse projecten samen met een derde partij (netwerkorganisaties, partnerorganisaties of externe deskundigen) om een (deel van een) project of programma uit te voeren. Via Defence for Children Nederland ontvangt de derde partij een deel van de financiering van het project of programma. Voordat we een financieringscontract aangaan met een netwerk- of partnerorganisatie, voeren we aan de hand van ons partnerbeleid een uitgebreid assessment van de capaciteiten en bedrijfsvoering van die organisatie uit. Op basis hiervan brengen we in kaart of er risico's zijn, stellen we vast of de organisatie en de bedrijfsvoering aan onze capaciteits- en kwaliteitseisen voldoen en beoordelen we of de organisatie eventueel extra ondersteuning nodig heeft.

In een deel van onze projecten en programma's is capaciteitsopbouw van onze partnerorganisaties een belangrijke component. Indien nodig, werken we samen aan capaciteitsversterking en ondersteunen we onze partners vanuit onze eigen expertise als kinderrechtenorganisatie. Onze project- en programmamedewerkers houden regelmatig contact met de projectpartners. In 2020 is reizen vanaf maart niet mogelijk en intensiveren we het contact op afstand. Zo borgen we de kwaliteit en de voortgang van de programma's, sturen we bij wanneer nodig en houden we de donor op de hoogte.

Diverse zaken in de uitvoering van projecten en programma's vragen voortdurend aandacht. Dit maakt onderdeel uit van het projectmanagement. Het komt voor dat er problemen ontstaan in de uitvoering die bijzondere aandacht vragen

en zodanig zijn dat ze de uitvoering van het project belemmeren. Dit maakt ingrijpen met speciale maatregelen soms noodzakelijk. Mochten zich onverhoopt problemen voordoen in de samenwerking met projectpartners, dan bieden deze leer- en verbeterpunten voor onze interne organisatie.

Databeveiliging en privacy

In 2020 vergroten we de bewustwording onder de medewerkers over de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) en zorgen we voor verdere ontwikkeling van beleid en procedures rondom gegevensbescherming. De Functionaris Gegevensbescherming geeft hierbij advies.

Gevolgen coronavirus voor Defence for Children

Eind februari 2020 breekt het coronavirus uit in Nederland. Reizen naar het buitenland worden stopgezet. Evenementen en bijeenkomsten worden geannuleerd. Vanaf 13 maart 2020 start de eerste intelligente lockdown in Nederland en zijn alle collega's vanuit huis gaan werken. Na de eerste lockdown geeft Defence for Children gehoor aan het advies zoveel mogelijk thuis te werken en werkt slechts een beperkt aantal mensen op kantoor. Vanaf oktober worden de maatregelen aangescherpt en in december start een tweede lockdown. Tijdens de lockdowns gaan de kinderopvanginstellingen en scholen dicht en moet een deel van de collega's het thuiswerken combineren met de opvang van hun kinderen of het geven van thuisonderwijs.

Het coronavirus heeft belangrijke gevolgen voor Defence for Children. Ten eerste zien we een directe invloed op de planning van onze projecten in Nederland en de internationale projecten. Waar het kan, stellen we activiteiten uit of organiseren we een training of expertmeeting online. Ten tweede legt de coronacrisis een vergrootglas op de bestaande problemen van kinderen, zowel op lichamelijk, cognitief, mentaal als sociaal vlak. Het aantal kwetsbare kinderen wordt groter.

Financieel zien we dat door een gewijzigde planning niet alle begrote projectfinanciering in 2020 kan worden besteed, maar doorgeschoven moet worden naar 2021. Dit geldt niet alleen voor de onderdelen in projecten die wij zelf uitvoeren, maar ook voor de onderdelen in projecten die door onze projectpartners worden uitgevoerd. Desondanks slaagt de organisatie erin voldoende projectinkomsten binnen te krijgen in 2020.

De effecten van de coronacrisis op de economie zijn nog moeilijk te voorspellen. De verwachting is dat een economische recessie ten gevolge van de coronacrisis directe invloed heeft op de mogelijkheden voor financiering van de organisatie op de langere termijn. Een economische recessie zorgt onvermijdelijk voor een teruggang in de beschikbaarheid van fondsen bij overheden, bij vermogensfondsen en bij collega-organisaties die minder particuliere donaties kunnen verwachten. Defence for Children past onder andere de fondsenwervingsstrategie hierop aan, waardoor wij in staat zijn adequaat te reageren op deze mogelijke veran-

deringen en voldoende financiering kunnen genereren voor het werk dat nodig is om onze doelen te bereiken.

Door onze uitgaven strak te monitoren en voldoende financiering voor onze werkzaamheden binnen te halen, lukt het ons om het jaar af te sluiten met een positief resultaat.

12. TOEZICHT EN BESTUUR

RAAD VAN TOEZICHT

De directeur-bestuurder is eindverantwoordelijk en legt verantwoording af aan de Raad van Toezicht. De Raad van Toezicht bestaat op 31 december 2020 uit de volgende onafhankelijke leden:

De heer H.S.M. (Holke) Wierema

Functie: Voorzitter en lid remuneratiecommissie

Lid sinds: 6 april 2017

Competenties: werkgeverschap, bedrijfsvoering van een stichting, kinderrechten, financieel beleid, administratie/accountancy, jeugdbeleid, fondsenwerving/sponsoring en personeelsbeleid

Overige functies: voormalig bestuurder Save the Children Nederland

Mevrouw C.A. (Stans) Goudsmit

Functie: Vice-voorzitter

Lid sinds: 6 april 2017

Competenties: kinderrechten, jeugdbeleid, personeelsbeleid en netwerk publieke domein

Overige functies: gemeentelijke Kinderombudsman Rotterdam e.o. en mediator

De heer S.J.W. (Stefan) de Bruijn

Functie: Voorzitter auditcommissie

Lid sinds: 6 april 2017

Competenties: communicatie, bedrijfsvoering van een stichting, juridische zaken (bedrijfsmatig), financieel beleid, jeugdbeleid en netwerk publieke domein

Overige functies: mede-oprichter en eigenaar van Castro Communicatie, eigenaar SDB Advies en penningmeester bij Stichting NIOD Fonds.

Mevrouw A.J.M. (Janet) van Bavel

Functie: Voorzitter remuneratiecommissie

Lid sinds: 4 december 2019

Competenties: jeugdbeleid, multidisciplinaire aanpak kindermishandeling en huiselijk geweld en werkgeverschap

Overige functies: voorzitter Raad van Toezicht Expertisebureau Online Kindermisbruik (EOKM), lid Raad van Toezicht Centra Seksueel Geweld (CSG), voorzitter bestuur Landelijke Vereniging Aandachtsfunctionarissen Kindermishandeling (LVAK).

Mevrouw J.A. (Janneke) van Eijk

Functie: Lid auditcommissie

Lid sinds: 4 december 2019

Competenties: werkgeverschap, jeugdbeleid, jeugdhulpverlening, bedrijfsvoering, financiën en innovatie

Overige functies: eigenaar van Van Eijk Management, actief in interim (project)management en coaching in het sociaal domein

De Raad van Toezicht vergadert in 2020 vier keer. De belangrijkste onderwerpen op de agenda zijn:

- het jaarplan en de begroting 2021;
- het jaarverslag en de jaarrekening 2019;
- de gevolgen van de coronacrisis voor de organisatie;
- monitoring en control.

De leden van de Raad van Toezicht zetten hun ervaring en kennis belangeloos in. Zij ontvangen geen vergoeding voor hun functie. Reiskosten die gemaakt worden voor Defence for Children kunnen worden gedeclareerd. Dit heeft geen van de leden gedaan in 2020.

De Raad van Toezicht heeft twee commissies:

Remuneratiecommissie

De remuneratiecommissie adviseert de Raad van Toezicht over de honorering van de bestuurder op basis van het functioneren van de bestuurder en de geldende regelgeving. De commissie houdt minimaal één keer per jaar een functioneringsgesprek met de bestuurder. Ook spreekt ze minimaal één keer per jaar de Personeelsvertegenwoordiging over het functioneren van de bestuurder.

Auditcommissie

De auditcommissie houdt toezicht op de financiële voortgang van de organisatie. De auditcommissie komt in 2020 vijf keer samen. De bestuurder en het hoofd financiën bespreken als deelnemers het gevoerde financiële beleid met de auditcommissie. De auditcommissie rapporteert haar bevindingen aan de Raad van Toezicht.

BESTUUR

De statuten leggen de bestuurlijke verantwoordelijkheid binnen de organisatie neer bij de bestuurder. Deze bestaat uit één persoon. Dit is directeur-bestuurder Mirjam Blaak.

VERANTWOORDINGSVERKLARING

Als uitgangspunt voor deugdelijk bestuur onderschrijft Defence for Children de 'drie principes van het CBF', waarover de bestuurder verantwoording aflegt:

- de scheiding tussen toezicht houden, besturen en uitvoeren;
- de effectiviteit en efficiëntie van bestedingen;
- de omgang met belanghebbenden.

Toezicht houden

De toezichthoudende taak behoort toe aan de Raad van Toezicht, hij:

- benoemt en ontslaat de bestuurder;
- monitort en beoordeelt jaarlijks het functioneren van de bestuurder;
- stelt de accountant aan;
- stelt de auditcommissie in;
- beslist over statuten, strategische beleidsdocumenten, het Reglement van de Raad van Toezicht, het bestuursreglement;
- beschikt over verder noodzakelijke middelen voor het adequaat uitvoeren van zijn taak.

Besturen

De dagelijkse leiding en het bestuur van de organisatie zijn de verantwoordelijkheid van de statutaire bestuurder die functioneert binnen de kaders van de statuten en het bestuursreglement. De directeur-bestuurder rapporteert aan de Raad van Toezicht over de voortgang van de organisatie.

Uitvoeren

Het managementteam, bestaande uit de bestuurder, de programmamanagers en het hoofd financiën, geeft leiding aan het proces van beleidsuitvoering door de werkorganisatie en wordt voorgezeten door de bestuurder die de eindbeslissingen neemt.

COMMUNICATIE BELANGHEBBENDEN

Een sleutelvoorwaarde voor succes is aandacht voor belanghebbenden met wie Defence for Children samenwerkt.

Kinderen en hun ouders

Met kinderen en hun ouders onderhouden we contact via:

- de Kinderrechtenhelpdesk;
- projectactiviteiten waarin kinderen betrokken worden
- evenementen en acties waarbij kinderen aanwezig zijn;

- onze partnerorganisaties;
- advocaten en andere professionals werkend met en voor kinderen;
- en tijdens veldbezoeken.

Parlementariërs, ministers, staatssecretarissen en beleidsmedewerkers op verschillende ministeries

Defence for Children heeft intensief contact met de verschillende politieke partijen in de Tweede en Eerste Kamer. Ook de relaties met beleidsmakers op de ministeries zijn intensief. Politici en beleidsmakers waarderen de hoge kwaliteit van het werk van Defence for Children. Zij wegen in veel gevallen de adviezen van Defence for Children mee in het politieke besluitvormingsproces.

Collega-organisaties

Omdat Defence for Children als juridische kennisorganisatie een unieke positie heeft in het veld van kinderrechten, werken wij vaak samen met andere kinderrechtenorganisaties. Deze samenwerking leidt met regelmaat tot inhoudelijke afstemming van de pleitbezorging of de inzet van onze juridische expertise bij activiteiten van collega-organisaties. Hierdoor werken wij als kinderrechtenorganisaties effectief samen en vormen we diverse coalities. Soms coördineert Defence for Children het werk binnen een coalitie, maar vaker voeren wij de activiteiten uit met betrekking tot de pleitbezorging.

Donateurs

Donateurs, vrijwilligers en andere sympathisanten geven ons werk draagvlak, legitimiteit en een financiële basis. In onze communicatie en informatievoorziening naar deze doelgroep gebruiken we onder meer:

- sociale media en website;
- nieuwsbrieven;
- uitingen in de media;
- het jaarverslag;
- flyers en brochures.

Institutionele donoren

Daarnaast versterken institutionele donoren en stichtingen onze legitimiteit en financiële basis met hun vertrouwen. Onze relatie met de ministeries van Buitenlandse Zaken, Volksgezondheid, Welzijn en Sport en Sociale Zaken en Werkgelegenheid, de Nationale Postcode Loterij, Stichting Kinderpostzegels Nederland, het Gehandicapte Kind, Save the Children, UNICEF Nederland en zakelijke geldgevers onderhouden we vooral via:

- samenwerking in de verschillende projecten en programma's;
- persoonlijk contact;
- goed onderbouwde financieringsaanvragen;
- op maat gemaakte voortgangs- en evaluatierapporten.

De Raad van Toezicht ziet toe op een zorgvuldige omgang met deze belanghebbenden, onder meer met een klachtenregeling. Er zijn in dit verslagjaar geen klachten ontvangen.

FINANCIEEL BELEID

Effectiviteit en efficiëntie van bestedingen

De auditcommissie van de Raad van Toezicht controleert of Defence for Children de financiële middelen effectief en efficiënt besteedt.

Transparantie en efficiëntie

Defence for Children is afhankelijk van het vertrouwen van ministeries, private fondsen, collega-organisaties en donateurs. Zij stellen eisen aan de financiële verantwoording en de impact van ons werk. Om aan deze eisen te voldoen, ondernemen wij de volgende activiteiten:

- we voeren maandelijks een financiële analyse uit;
- we rapporteren maandelijks aan de auditcommissie van de Raad van Toezicht over de financiële status van de organisatie en de stand van zaken van de lopende werkzaamheden.
- we passen het 'vier-ogen' principe toe in al onze bedrijfsmatige processen;
- we rapporteren voor twee grote internationale programma's in IATI, een applicatie die het mogelijk maakt consistent en transparant verantwoording af te leggen.
- we maken gebruik van een onafhankelijke accountant. Zij voeren de volgende werkzaamheden uit:
 - controle van de jaarrekening;
 - onderzoeken van financiële processen;
 - controle van diverse grote projecten en programma's;
 - bundelen van bevindingen en aanbevelingen in een accountantsverslag voor bestuurder en Raad van Toezicht.

Wet- en regelgeving

We houden ons strikt aan externe wet- en regelgeving. We stellen ons jaarverslag en jaarrekening op volgens de Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties. We voldoen aan de richtlijnen behorende bij Categorie D van het Centraal Bureau voor Fondsenwerving. Verder voldoen we aan de Wet normering Topinkomens (WNT) waarbij we bovenmatige bezoldigingen en ontslagvergoedingen tegengaan.

Hiernaast voldoen we aan verschillende subsidierichtlijnen van donoren en we volgen de ontwikkelingen op dit gebied nauwlettend en passen onze processen indien nodig aan.

Interne monitoring

Defence for Children heeft een projectenadministratie- en een gesloten urenregistratiesysteem, waarin we de inkomsten, uitgaven en urenregistratie per project bijhouden. De programmamanagers en projectcoördinatoren van de verschillende teams monitoren voortdurend de projectinkomsten en projectuitgaven. Maandelijks maakt het team financiën een financiële rapportage, die besproken wordt met de bestuurder en in het managementteam. Deze maandelijkse rapportage wordt tevens gedeeld met de auditcommissie van de Raad van Toezicht. Zo houden we goed zicht op de

inkomsten en uitgaven. In de rapportages staan de realisatie versus de begroting en een inschatting van het resultaat bij ongewijzigd beleid, een liquiditeitsoverzicht, een fondsenwervingsoverzicht en een projectenoverzicht met de voortgang van de projecten. Aan de hand van deze managementrapportages worden de financiële positie, de liquiditeitssituatie en de financieringsbehoeften besproken en worden waar nodig maatregelen genomen. Daarnaast analyseren wij voortdurend of de rapportages aansluiten op de informatiebehoefte en passen we daar waar nodig de rapportages aan.

De huidige liquiditeitssituatie van de organisatie is op orde. Wanneer de vlottende activa worden gedeeld door de kortlopende schulden (hoofdzakelijk projectverplichtingen) dan komt daar een liquiditeitsratio uit van 1,20. Dit getal laat zien dat er op korte termijn voldoende middelen zijn om aan de verplichtingen te voldoen. Deling van de totale activa door het vreemd vermogen x 100, laat een solvabiliteitspercentage van 123% zien, waarmee duidelijk wordt dat de organisatie in staat is om op korte termijn haar betalingsaflossingsverplichtingen te voldoen.

Voor de komende vijf jaar is het doel de continuïteitsreserve de gewenste omvang te laten bereiken van 50% van het werkkapitaal, ongeveer € 1.200.000. Het werkkapitaal omvat alle kosten die doorlopen op het moment dat er geen projecten zijn.

Verhoudingen bij fondsenwerving

In het hoofdstuk Fondsenwerving (hoofdstuk 9) lichten we de baten en de herkomst hiervan toe. Het overgrote deel van de baten besteden we aan de doelstellingen. Daarnaast geven we 8,65% van ons budget uit aan beheer en administratie en 2,46% aan fondsenwerving.

Projectpartners

Voor de uitvoering van met name de internationale projecten werkt Defence for Children samen met projectpartners. Bij de ontwikkeling van een project wordt nagegaan op welke wijze de beste resultaten behaald kunnen worden en wie welke activiteiten uitvoert. Bij de keuze van de projectpartner beoordeelt Defence for Children aan de hand van het partnerbeleid de beheerscapaciteit van de projectpartner. Alle rechten en verplichtingen leggen we vast in een contract. In dit contract verwijzen we naar het kinderbeschermingsbeleid, integriteitsbeleid, sanctiebeleid, partnerbeleid en het antifraude- en anticorruptiebeleid dat Defence for Children hanteert. Op de naleving hiervan zien we door zorgvuldige projectmonitoring nauwlettend toe.

Beleggingsbeleid

Geld dat we niet meteen aan de uitvoering van ons werk kunnen besteden, zetten we op een spaarrekening. We maken hierbij zoveel mogelijk gebruik van ideële banken, passend bij onze signatuur.

RISICOMANAGEMENT

Omgaan met risico's hoort bij ons werk, maar we proberen risico's zoveel mogelijk te beheersen en eventuele schade te beperken. Daarom is risicomanagement een integraal onderdeel van ons werk. Belangrijke risico's zijn opgenomen in een risicomatrix die we jaarlijks actualiseren en die onderdeel vormt van de plannings- en controlecyclus van de organisatie. We geven hierin een nadere toelichting op de risico's waar wij als organisatie mee te maken (kunnen) hebben.

STRATEGISCHE RISICO'S

Risico's van schade aan kinderen

Risico: kinderen worden onvoldoende beschermd of lopen schade op in onze projecten en werkzaamheden.

Impact: hoog.

We beperken de risico's door:

- alle medewerkers, vrijwilligers, ZZP-ers, stagiairs en toezichthouders kennis te laten nemen van het kinderbeschermingsbeleid, een VOG te laten overleggen en een 'Child Protection' gedragscode te laten ondertekenen;
- toezicht te houden op de naleving van het kinderbeschermingsbeleid en de gedragscode;
- onze medewerkers herhaaldelijk te trainen over ons kinderbeschermingsbeleid.

Reputatierisico's

Risico: de goede naam van onze organisatie of van partnerorganisaties, netwerken of samenwerkingsverbanden waar wij deel van uitmaken wordt beschadigd.

Impact: hoog.

We beperken de risico's door:

- onze partners zorgvuldig te selecteren door middel van assessments;
- een streng partnerbeleid te voeren;
- heldere contractafspraken te maken en die intern en extern te laten controleren;
- zorgvuldige monitoring;
- samenwerkingen altijd te evalueren;
- een helder mediabeleid te voeren;
- te beschikken over een crisiscommunicatieplan.

OPERATIONELE RISICO'S

Kwaliteitsrisico's

Risico: we zetten niet de juiste experts in en leveren niet de gewenste kwaliteit.

Impact: gemiddeld.

We beperken de risico's door:

- zorgvuldige rapportages;
- te zorgen voor duidelijkheid over eisen en verwachtingen wat betreft kwaliteit;
- ons intern beleid te richten op kwaliteit en nauwkeurige monitoringsprocedures;
- onze planning en controlecyclus.

Personeelsrisico's

Risico: onze medewerkers zijn tijdens hun bezoek aan projecten in andere landen onvoldoende veilig.

Impact: hoog.

We beperken de risico's door:

- weloverwogen inschattingen te maken;
- toezicht te houden op naleving van het veiligheidsbeleid;
- veiligheidsmaatregelen te nemen door onze medewerkers vóór het reizen te trainen op reisveiligheid;
- veiligheidsmaatregelen te nemen voorafgaand aan het reizen, zoals de aanschaf van een uitgebreide reisverzekering.

Risico: onze medewerkers ervaren hoge werkdruk en stress en melden zich hierdoor (langdurig) ziek.

Impact: hoog.

We beperken de risico's door:

- er met een betere projectbegroting voor te zorgen dat capaciteit niet wordt overschreden;
- te monitoren wanneer onze medewerkers langdurig te veel uren schrijven;
- Middelen beschikbaar te stellen waardoor onze medewerkers getraind worden in het omgaan met hoge werkdruk.

Risico's van gebrek aan privacybescherming.

Risico: we schaden de privacy van betrokkenen.

Impact: hoog.

We beperken de risico's door:

- toe te zien op naleving van het privacybeleid.

Calamiteiten

Risico: we kunnen als gevolg van calamiteiten projectpartners niet bezoeken en projectactiviteiten niet uitvoeren.

Impact: laag.

We beperken de risico's door:

- weloverwogen inschattingen te maken;
- toe te zien op naleving van het veiligheidsbeleid;
- alternatieve manieren te bedenken om de activiteiten voort te zetten.

Risico's van aansprakelijkheidsstelling door derden

Risico: derden stellen ons aansprakelijk voor schade.

Impact: gemiddeld.

We beperken de risico's door:

- het zorgvuldig samenstellen van onze verzekeringsportefeuille en de dekking hiervan.

FINANCIËLE RISICO'S

Risico: wij besteden het geld niet zorgvuldig.

Impact: gemiddeld.

We beperken de risico's door:

- zorgvuldige planning en controle van projecten;
- onderlinge controle en autorisatiesystemen;
- zorgvuldig samengestelde periodieke rapportages.

Risico: onze partners besteden het geld niet zorgvuldig.

Impact: gemiddeld.

We beperken de risico's door:

- het bezoeken van partnerprojecten (pre-corona);
- het op alternatieve manieren monitoren van partnerprojecten (heden);
- een streng partnerbeleid te voeren;
- zorgvuldige planning en controle van de projecten en projectrapportages.

Risico: fraude.

Impact: gemiddeld.

We beperken de risico's door:

- toe te zien op een strikt antifraudebeleid;
- tussentijdse financiële rapportage;
- jaarlijkse accountantscontrole door een onafhankelijke accountant, van zowel onze financiële administratie als een aantal grote projecten.

Risico: we hebben onvoldoende geld om ons werk te doen.

Impact: hoog.

We beperken de risico's door:

- toe te zien op actieve kostenbeheersing;
- projecten zorgvuldig te plannen en te controleren;
- te monitoren en te rapporteren;
- te beschikken over een flexibele schil van tijdelijke contracten;
- een duidelijke fondsenwervings- en acquisitiestrategie te ontwikkelen en toe te passen;
- in te zetten op meerjarige samenwerkingen om onze continuïteit te waarborgen.

Risico's in 2020

Als gevolg van de coronapandemie kunnen we onze projectpartners in het buitenland in 2020 niet bezoeken. In 2021 zal dit naar alle waarschijnlijkheid ook het geval zijn. Om projecten op de juiste wijze te kunnen voortzetten, zoeken we per project naar alternatieve manieren. Daarnaast merken we in 2021 dat de werkdruk rondom thuiswerken en de gevolgen van de overheidsmaatregelen invloed hebben op het ziekteverzuim van onze medewerkers. Hun welzijn vinden wij heel belangrijk en het heeft onze voortdurende aandacht. Wij nemen passende maatregelen om het voor onze medewerkers mogelijk te maken hun werkzaamheden uit te voeren en de werkdruk te verminderen.

Tevens verwachten wij dat de financiële gevolgen van de coronacrisis de komende jaren zichtbaar worden. Dat kan ertoe leiden dat het moeilijker wordt op de traditionele manier fondsen te werven. We gaan hierop anticiperen om het risico te verminderen dat er onvoldoende geld beschikbaar is om ons werk te doen. We beperken dit risico door het aangaan van meerjarige samenwerkingsverbanden en het toepassen en verbeteren van de fondsenwervings- en acquisitiestrategie, in combinatie met actieve kostenbeheersing.

Risicobereidheid

De impact van de genoemde risico's is aanvankelijk gemiddeld tot hoog. Indien een van de onzekerheden zich voordoet, betekent dit dat wij onze doelstellingen minder goed of niet kunnen behalen. Wij hebben daarom een risico-averse houding ten opzichte van alle risico's en doen er alles aan om ervoor te zorgen dat onzekerheden zich niet voor kunnen doen.

13. VERSLAG RAAD VAN TOEZICHT

Wie zitten er in de Raad van Toezicht eind 2020?

Naam	Functie
De heer H.S.M. (Holke) Wierema	Voorzitter en lid remuneratiecommissie
Mevrouw C.A. (Stans) Goudsmit	Plaatsvervangend voorzitter
De heer S.J.W. (Stefan) de Bruijn	Voorzitter auditcommissie
Mevrouw A.J.M. (Janet) van Bavel	Voorzitter remuneratiecommissie
Mevrouw J.A. (Janneke) van Eijk	Lid auditcommissie

Met welke onderwerpen houdt de Raad van Toezicht zich bezig in 2020?

De Raad van Toezicht vergadert viermaal in 2020. Tussentijds is er regelmatig contact tussen de bestuurder en de voorzitter en tussen de voorzitter van de auditcommissie en de bestuurder. Daarbij wordt de voortgang van de organisatie op inhoudelijk, organisatorisch en financieel gebied doorgenomen. De Raad van Toezicht besteedt aandacht aan de beleidsontwikkeling en aan de actuele ontwikkelingen waarmee de organisatie te maken heeft. Evaluatie van het gevoerde beleid vindt plaats aan de hand van beleidsnotities van de bestuurder, die in het teken staan van beleidsverantwoording. Wijzigingen en focus van het toekomstig beleid worden eveneens besproken. De financiële ontwikkeling van de organisatie komt regelmatig in de vergaderingen aan de orde. Een vast onderdeel van het werk van de Raad betreft het goedkeuren en vaststellen van het jaarverslag en het jaarplan. Daarbij wordt als leidraad de meerjarenstrategie en meerjarenraming 2020–2022 gehanteerd.

De Raad van Toezicht bespreekt ook verschillende inhoudelijke onderwerpen waarover in dit jaarverslag wordt gerapporteerd, zoals de problemen rond de jeugdzorg. Belangrijke onderwerpen op de agenda van de Raad in het verslagjaar zijn verder de coronapandemie en de invloed daarvan op de doelgroep, de werkzaamheden en de organisatie van Defence for Children. De jonge doelgroep van de organisatie is in meerdere opzichten door de pandemie geraakt, zoals in dit verslag aan de orde komt. Als organisatie slaagt Defence for Children er tot tevredenheid van de Raad van Toezicht goed in het werk zodanig te organiseren, dat haar activiteiten grotendeels doorgang vinden. Ook lukt het een solide financieel beleid te voeren, dat leidt tot het afsluiten van het boekjaar met een batig saldo, hetgeen bijdraagt aan de noodzakelijke versterking van de continuïteitsreserve. Tot slot stelt de organisatie enkele substantiële programmafiancieringen voor de komende periode veilig.

Wat doet de auditcommissie?

In 2020 komt de auditcommissie vijfmaal bijeen met de bestuurder en het (nieuwe) hoofd financiën. Er wordt veel aandacht besteed aan (de gevolgen van) corona en het structureel financieel gezond houden van Defence for Children. Tijdens de bespreking van een 'Financieel totaalplan' staat de commissie stil bij de verschillende huidige inkomsten- en uitgavensoorten. De auditcommissie, bestuurder en hoofd financiën spreken diverse malen over mogelijke nieuwe inkomstenbronnen en de rol die particuliere giften en nieuwe fondsen kunnen spelen. Daarbij wordt ook ingegaan op de steeds grotere rol die digitalisering en social media spelen en welke kansen (en risico's) dit voor de organisatie met zich meebrengt. Ook met de externe accountant bespreekt de auditcommissie de financiële ontwikkeling. Vanzelfsprekend komen de risicoanalyse en -matrix en functiescheiding hierbij ook aan de orde. Van haar bevindingen en aanbevelingen doet de auditcommissie uitgebreid verslag aan de voltallige Raad van Toezicht.

Wat doet de remuneratiecommissie?

De remuneratiecommissie overlegt zoals ieder jaar met de Personeelsvertegenwoordiging en de bestuurder over het reilen en zeilen van de organisatie. Daarnaast overlegt de remuneratiecommissie tweemaal per jaar kort met de Personeelsvertegenwoordiging om input op te halen voor het functioneringsgesprek en het beoordelingsgesprek met de bestuurder. Daarvoor wordt ook aan de overige leden van de Raad van Toezicht om input gevraagd. Van de twee gesprekken met de bestuurder maakt de remuneratiecommissie een verslag voor de bestuurder en de commissie. Er wordt kort mondeling teruggekoppeld naar de Personeelsvertegenwoordiging en de Raad van Toezicht. Ook adviseert de remuneratiecommissie de voltallige Raad over de honorering van de bestuurder op basis van het functioneren van de bestuurder en de geldende regelgeving.

Hoe kijkt de Raad van Toezicht terug op 2020?

De Raad van Toezicht constateert dat de organisatie zich snel en goed heeft kunnen aanpassen aan de door corona gewijzigde omstandigheden. De Raad van Toezicht stelt vast dat de samenwerking met de bestuurder en de rest van de organisatie 'op afstand' (via Teams en Zoom) ook goed en positief kritisch is verlopen. De Raad van Toezicht constateert met genoegen dat een situatie met dreigende financiële tekorten de afgelopen jaren door daadkrachtig ingrijpen van de directeur-bestuurder is omgebogen naar een financieel gezondere situatie. Daarbij constateert de Raad wel dat er voor de komende jaren nog steeds volop uitdagingen (en kansen) liggen.

Al met al is er in het verslagjaar veel en uitstekend werk verricht. De Raad van Toezicht kijkt met tevredenheid terug op de prestaties die de directeur-bestuurder en de organisatie in 2020 hebben neergezet.

De Raad van Toezicht
constateert dat de
organisatie zich snel en
goed heeft kunnen
aanpassen aan de door
corona gewijzigde
omstandigheden en dat de
samenwerking goed en
positief kritisch is verlopen.

14. DOELSTELLINGEN 2021

Defence for Children wil dat alle kinderen, in alle landen, alle rechten uit het Kinderrechtenverdrag genieten. Het is onze missie de naleving van kinderrechten, zoals die zijn vastgelegd in het VN-Kinderrechtenverdrag, in Nederland en alle andere landen waarin we werken te bewaken en te bevorderen.

In 2020 wordt de hele wereld getroffen door de uitbraak van het coronavirus. De pandemie heeft grote gevolgen voor de gezondheid van mensen en voor de economie wereldwijd. De crisis waarin de wereld zich bevindt, heeft een enorme impact op de ontwikkeling en de toekomst van kinderen. De coronacrisis legt een vergrootglas op hun problemen. Het aantal kwetsbare kinderen wordt groter. Kansenongelijkheid wordt nog meer zichtbaar. Daarom is naleving van het Kinderrechtenverdrag extra belangrijk in deze onzekere tijden. Er is en blijft nog veel werk te doen om te zorgen dat kinderrechten in Nederland en wereldwijd worden nageleefd.

In 2020 zien we dat door de Black Lives Matter-beweging discriminatie en racisme meer aandacht krijgen. Discriminatie en racisme komt Defence for Children in haar werk ook tegen, onder andere via meldingen op de Kinderrechtenhelpdesk. Soms duidelijk en soms indirect of verborgen, waardoor het niet altijd eenvoudig is er de vinger op te leggen. Maar dat er iets moet veranderen is duidelijk. Defence for Children wil zich de komende jaren inzetten om racisme en discriminatie jegens kinderen via projecten en de Kinderrechtenhelpdesk actiever te detecteren en te bestrijden.

In 2020 wordt door de coronacrisis nog duidelijker dat het leven van kinderen zich niet in gescheiden online- en offline-werelden afspeelt. Voor kinderen bestaat er slechts één wereld waarin digitalisering een centrale rol speelt. Dit heeft invloed op de betekenis en reikwijdte van de rechten van kinderen, zoals vastgelegd in het VN-Kinderrechtenverdrag. In 2020 voorziet Defence for Children het VN-Kinderrechtencomité van haar visie op het concept van het General Comment over kinderrechten in relatie tot de digitale omgeving.

Samenwerken met ervaringsdeskundige kinderen en jongeren in de pleitbezorging is inmiddels onderdeel van de strategie van Defence for Children. Tevens zien we dat steeds meer kinderen en jongeren zelf actie voeren voor hun rechten. Minderjarige kinderrechtenverdedigers laten

goed en duidelijk van zich horen op regionale en internationale fora. Defence for Children wil dat kinderen en jongeren zich op een veilige en betekenisvolle manier uit kunnen spreken over wat zij belangrijk vinden en dat ze als gelijkwaardige gesprekspartner deel kunnen nemen aan besluitvorming. Hier is nog veel terrein te winnen. Met veel interesse volgt Defence for Children daarom jonge klimaatactivisten. Wij houden er bovendien toezicht op dat de participatierechten van kinderen overeenkomstig het VN-Kinderrechtenverdrag worden uitgelegd en nageleefd.

Dit blijven we doen

Defence for Children blijft een juridisch kenniscentrum en een pleitbezorgingsorganisatie voor kinderrechten. In 2021 kunnen kinderen blijven rekenen op juridische ondersteuning en pleitbezorging voor betere borging van hun rechten in wetgeving, beleid en dagelijkse praktijk. Defence for Children doet onderzoek en geeft voorlichting en training over kinderrechten.

We zetten ons in om samen met de organisaties in de netwerken van Defence for Children International en ECPAT – International wereldwijd op te komen voor kinderen die in moeilijke omstandigheden verkeren. Defence for Children streeft naar de erkenning dat kinderen zelfstandige dragers van rechten zijn en niet slechts een aanhangsel van hun ouders. Dit vraagt om een verandering in de overheersende visie op kinderen.

Defence for Children werkt altijd:

- vanuit het Kinderrechtenverdrag;
- vanuit het belang van het kind;
- aan kindvriendelijke juridische procedures;
- aan (capaciteits)versterking van (lokale) partners;
- aan netwerkversterking Defence for Children International en ECPAT – International;
- agendazettend en innovatief.

Defence for Children Nederland werkt in zeven inhoudelijke programma's aan de verwezenlijking van langetermijndoelstellingen:

1. Migratie
2. Seksuele uitbuiting
3. Meisjesrechten
4. Armoede
5. Onderwijs
6. Familie
7. Strafrecht en jeugd.

Onze strategieën om impact te bereiken zijn:

- kennisdeling;
- pleitbezorging;
- strategisch procederen.

Deze strategieën zetten we in alle zeven thematische programma's in.

Kinderrechtenhelpdesk

De Kinderrechtenhelpdesk blijft het kind en het belang van kinderen voorop stellen. We blijven ons vanuit de Kinderrechtenhelpdesk inzetten om de situatie waarin kinderen zich bevinden te verbeteren. Met het Kinderrechtenverdrag in de hand adviseren we in meer dan duizend zaken kinderen, hun ouders, advocaten en andere professionals over kinderrechten en zetten we ons in om een kwestie op te lossen of aan te kaarten.

In 2020 zien we een afname in het aantal zaken op de Kinderrechtenhelpdesk, met name omdat door corona de (asiel)procedures tijdelijk stil komen te liggen. De verwachting is dat 2021 een inhaaljaar gaat zijn. De signalen die we binnenkrijgen op de Kinderrechtenhelpdesk analyseren we en nemen we mee in de pleitbezorging voor structurele veranderingen in wetgeving, beleid en praktijk.

Voorlichting, training en advies

In 2021 geven we in alle thematische programma's voorlichting en training aan professionals en (jeugd)hulpverleners om hen beter bekend te maken met kinderrechten en de kinderrechtenproblemen die in Nederland spelen. Tijdens deze voorlichtingsbijeenkomsten en trainingen wordt ingegaan op een specifiek probleem of de aanpak van specifieke knelpunten in de naleving van kinderrechten.

Pleitbezorging

In 2021 staan de Tweede Kamerverkiezingen en de bespreking van de staatsrapportage door het VN-Kinderrechtencomité over de implementatie van het Kinderrechtenverdrag in Nederland op de agenda. Belangrijke momenten waar wij in 2021 als kinderrechtenorganisatie onze invloed op willen uitoefenen. Onze ervaringsdeskundige jongerenambassadeurs zullen daarin een belangrijke rol spelen. Ook werken we in de pleitbezorging samen met andere groepen (ervaringsdeskundige) jongeren.

Tegengaan van armoede, recht op sociale zekerheid voor ieder kind

In 2021 zullen de gevolgen van de coronacrisis waarschijnlijk zichtbaar worden. Ook vindt een nieuwe kabinetsformatie plaats na de verkiezingen. We willen dat het toewerken naar een halvering van armoede onder kinderen wordt opgenomen in het regeerakkoord. Ook willen we dat het terugdringen van armoede wordt vastgelegd in de wet, zodat de overheid een inspanningsverplichting heeft om ervoor te zorgen dat het aantal kinderen in armoede daalt. Daarnaast willen we een regeling voor de opvang van economisch daklozen. Ook willen we meer inzetten op preventie van

dakloosheid en het voorkomen van de inzet van kinderschermingsmaatregelen in geval van (dreigende) dakloosheid.

Toegang tot onderwijs voor ieder kind

In 2021 willen we dat meer strategische partners zich uitspreken voor één inclusief onderwijssysteem. Zo dragen we bij aan een beweging richting inclusief onderwijs die uiteindelijk niet meer opzij gezet kan worden door de Nederlandse staat. Het is aan de staat een inclusief onderwijssysteem te realiseren. Dit is geen vrijblijvendheid, maar een verdragsverplichting. Ook in 2021 roepen wij de Nederlandse staat daarom op met een plan te komen en met concrete, meetbare doelstellingen voor de stapsgewijze verwezenlijking van inclusief onderwijs.

Kindvergunning, verblijfsrecht wanneer ontwikkeling kind wordt bedreigd

Het verankerd krijgen van het belang van het kind in de Vreemdelingenwet is voor ons opnieuw een belangrijk speerpunt. We pleiten voor een humaan vluchtelingenbeleid in Europa. Wij willen het verschil maken voor veel vluchtelingenkinderen in Europa. Via de Europese kinderrechtenhelpdesk wisselen wij onze kinderrechtelijke expertise uit met juristen in andere Europese landen, waaronder Italië en Griekenland. Specifiek op het terrein van het agenderen en aanpakken van verdwijningen van minderjarige vluchtelingen werken we met journalistencollectief *Lost in Europe* en *Free Press Unlimited* in het project *Mind the Children on the move in Europe*.

Meisjes staan op tegen geweld

In 2021 start het nieuwe vijfjarenprogramma *She Leads* waarmee we samen met drie consortiumpartners voortbouwen op het werken met en ondersteunen van meisjesrechtenverdedigers. Samen met partnerorganisaties van *Defence for Children* en *ECPAT* in Afrika en het Midden-Oosten gaan we op lokaal, nationaal, regionaal en internationaal niveau werken aan de zeggenschap en het leiderschap van meisjes en jonge vrouwen op onderwerpen die voor hen belangrijk zijn. We streven naar verandering voor en door meisjes en jonge vrouwen op sociaal-cultureel gebied, in het maatschappelijk middenveld en bij formele instituties.

Seksuele uitbuiting van kinderen uitbannen

Wij willen ons in 2021 inzetten om de bescherming van kinderen tegen alle vormen van seksuele uitbuiting (online, offline of een combinatie daarvan) goed te borgen. Ervaringsdeskundigen van het platform *HOPE* gaan in gesprek met politici om hun standpunt naar voren te brengen. Zij pleiten voor een verbetering van de zorg, het aangifteproces en de bejegening van slachtoffers. Ten aanzien van dit laatste brengt *Defence for Children – ECPAT* samen met *Terre des Hommes* richtlijnen uit met daarin juridisch correcte en gewenste terminologie aangaande seksuele uitbuiting en misbruik van kinderen. Ook gaan we door met het trainen van professionals in de toerismesector en het voeren van campagne tegen seksuele uitbuiting van kinderen. Dat doen we samen met een breed scala aan stake-

holders in Nederland en wereldwijd. We zetten internationaal ons werk samen met ECPAT-partnerorganisaties en ECPAT – International voort. In 2021 gaan wij ons extra inzetten om reisorganisaties te adviseren over het implementeren van kindbeschermsmaatregelen in de heropbouw van de sector na corona en het opwerpen van barrières tegen seksuele uitbuiting van kinderen. Daarnaast willen wij overheden aanspreken op hun verantwoordelijkheid de bescherming van kinderen ten tijde en in de nasleep van corona prioriteit te geven, om zo met betere bescherming tegen seksueel misbruik en seksuele uitbuiting uit deze crisis te komen.

Versterken positie jongeren in juridische procedures

We richten ons met name op het meer kindgericht maken van de eerste fase van strafrechtelijke en vreemdelingrechtelijke procedures. Bijzondere aandacht gaat uit naar multidisciplinaire samenwerking, waarborgen voor een kindvriendelijk verhoor, de inzet van individuele beoordelingen in het strafrecht, het vroegtijdig inzetten van herstelrecht en het gebruiken van alternatieven voor de politiecél. In het familie- en jeugdrecht willen we de rechtspositie van alle kinderen, ongeacht hun leeftijd, verder versterken zodat hun stem wordt gehoord voordat een beslissing wordt genomen die hen raakt.

Strategisch procederen

Indien met pleitbezorging niet het gewenste resultaat wordt bereikt ten aanzien van een kindrechtelijke kwestie, heeft de organisatie de mogelijkheid het uiterste middel in te zetten: strategische procesvoering. Strategisch procederen voor kinderrechten is het op strategische wijze inzetten van een juridische procedure om op deze manier te proberen sociale, politieke of juridische veranderingen teweeg te brengen voor een grotere groep kinderen. Sinds 2019 heeft de organisatie een advocaat-in-dienstbetrekking. We zijn betrokken bij strategische procedures voor vluchtelingenkinderen op Europees niveau. Daarnaast zijn we samen met The Public Interest Litigation Project (PILP) van het Nederlands Juristen Comité voor de Mensenrechten een strategische procedure gestart om waterafsluiting bij gezinnen met kinderen te verbieden. In 2021 vindt een rechtbankzitting plaats.

Communicatie

De positionering van een brede kinderrechtenorganisatie zal worden versterkt. We willen ons (online-)bereik vergroten en elke week in de media zijn als expertorganisatie op het gebied van kinderrechten. We zullen voorafgaand aan de Tweede Kamerverkiezingen aandacht vragen voor kindrechtentema's via een Kieswijzer Kinderrechten en dit opvolgen richting het nieuwe regeerakkoord.

Werken aan versterking van onze organisatie

Defence for Children heeft een traject ingezet tot ontwikkeling naar een toekomstbestendige organisatie, waarin kwaliteit, professionaliteit en impact voor kinderen centraal staan. Deze ontwikkeling wordt in 2021 voortgezet. Gede-

gen kennis en expertise, weten waar het over gaat, is voor ons werk cruciaal. Wij willen als kinderrechtspecialisten de voorlopers zijn en blijven wat betreft expertise op het gebied van kinderrechten en een hoge kwaliteit leveren, zodat we samen het verschil kunnen maken voor kinderen. Dat willen we ook gaan doen op het thema klimaat. In 2020 schrijft onze werkgroep Kinderrechten en klimaat daarvoor een juridische analyse, een stakeholderanalyse en een standpuntbepaling. In 2021 gaan we aan de slag met het opstellen van een nieuw meerjarig beleidsplan. We investeren in de verdere ontwikkeling van beleid, verbeteren ons integriteitssysteem en streven ernaar de financiële basispositie te verstevigen.

Naleving van het Kinderrechtenverdrag is extra belangrijk in deze onzekere tijden. Er is en blijft nog veel werk te doen om te zorgen dat kinderrechten in Nederland en wereldwijd worden nageleefd.

JAARREKENING

BALANS PER 31 DECEMBER 2020 (NA RESULTAATBESTEMMING)

Alle bedragen zijn in euro's

	31-12-2020	31-12-2019
ACTIVA		
Vaste activa		
Immateriële vaste activa	83.745	124.883
Materiële vaste activa	<u>47.245</u>	<u>57.135</u>
	130.991	182.018
Vlottende activa		
Vorderingen en overlopende activa	1.817.860	2.423.933
Liquide middelen	<u>2.926.258</u>	<u>2.743.511</u>
	4.744.118	5.167.444
TOTAAL ACTIVA	<u>4.875.108</u>	<u>5.349.462</u>
PASSIVA		
Reserves en fondsen		
Reserves		
- Continuïteitsreserve	935.669	789.185
- Bestemmingsreserve	<u>72.000</u>	<u>-</u>
	1.007.669	789.185
Kortlopende schulden		
Crediteuren	80.065	76.309
Belastingen en premies sociale verzekeringen	121.656	117.848
Kortlopende schulden en overlopende passiva	<u>3.665.718</u>	<u>4.366.120</u>
	3.867.439	4.560.277
TOTAAL PASSIVA	<u>4.875.108</u>	<u>5.349.462</u>

STAAT VAN BATEN EN LASTEN

Alle bedragen zijn in euro's

	Werkelijk 2020	Begroot 2020	Werkelijk 2019
Baten:			
Baten van particulieren	35.001	35.000	46.089
Baten van bedrijven	3.309	4.000	44.660
Baten van loterijorganisaties			
- Jaarlijkse bijdrage	500.000	500.000	500.000
- Europese Kinderrechtenhelpdesk	408.003	390.000	327.857
- We are family	27.053	30.000	39.899
- Mind the Children	55.165	-	-
Baten van subsidies van overheden	2.555.846	2.600.000	2.372.255
Baten van verbonden organisaties zonder winststreven	-	-	-
Baten van andere organisaties zonder winststreven	1.227.828	1.085.000	1.374.282
Som van de geworven baten	4.812.205	4.644.000	4.705.042
Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten	3.611	1.000	12.269
Som der baten	4.815.816	4.645.000	4.717.311
Lasten:			
Besteed aan doelstellingen			
Jeugdrecht en jeugdstrafrecht	1.313.418	1.290.000	1.483.565
Seksuele uitbuiting en kinderhandel	1.174.513	1.200.000	1.033.948
Kinderrechten en migratie	588.780	780.000	777.958
Meisjesrechten	1.008.361	950.000	959.863
	4.085.072	4.220.000	4.255.334
Wervingskosten			
Wervingskosten	113.094	65.000	77.051
Beheer en administratie			
Kosten beheer en administratie	397.628	350.000	382.608
Som der lasten	4.595.794	4.635.000	4.714.993
Saldo vóór financiële baten en lasten	220.022	10.000	2.318
Saldo financiële baten en lasten	- 1.538	-	- 1.481
Saldo van baten en lasten	218.484	10.000	837
Toevoeging/onttrekking aan:			
Continuïteitsreserve	146.484	10.000	837
Bestemmingsreserve Project ID-126	72.000	-	-
	218.484	10.000	837

KASSTROOMOVERZICHT

Alle bedragen zijn in euro's

	2020	2019
Saldo van baten en lasten	218.484	837
Aanpassing voor:		
- Afschrijvingen	62.671	69.305
	62.671	69.305
Verandering in het werkkapitaal:		
- Mutaties vorderingen	606.073	- 26.067
- Mutaties kortlopende schulden	- 692.838	- 513.944
	- 86.765	- 540.011
Netto kasstroom uit operationele activiteiten	194.390	- 469.870
Netto-investeringen in vaste activa	- 11.643	-
Netto kasstroom uit investeringsactiviteiten	- 11.643	0
Mutatie liquide middelen	182.747	- 469.870
Liquide middelen		
- stand per 1 januari	2.743.511	3.213.381
- stand per 31 december	2.926.258	2.743.511
Mutatie liquide middelen	182.747	- 469.870

ALGEMENE TOELICHTING

ALGEMEEN

Deze jaarrekening is van de Stichting Defence for Children International Nederland – ECPAT Nederland, hierna te noemen Defence for Children of Stichting.

Status Defence for Children

Defence for Children is sinds begin 2010 gevestigd in het Kinderrechtenhuis aan de Hooglandse Kerkgracht 17G in Leiden. De Stichting is opgericht op 30 augustus 1989 en staat ingeschreven bij de Kamer van Koophandel in Amsterdam onder dossiernummer: 41208813.

De Stichting heeft conform de statuten als doel:

- het signaleren, stimuleren en waar mogelijk coördineren van lokale, nationale en internationale initiatieven gericht op het bevorderen en beschermen van de rechten van het kind, zoals omschreven in het VN-Kinderrechtenverdrag of op andere wijze erkend;
- het geven van bekendheid aan deze materie;
- het verstrekken van juridische en andere adviezen aan kinderen die het slachtoffer zijn of dreigen te worden van schendingen van bovenbedoelde rechten, of aan hun belangenbehartigers;
- het verrichten van enigerlei werkzaamheden die met het vorenstaande in de meest uitgebreide zin van het woord verband houden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn.

Het vermogen van de Stichting wordt gevormd door:

- schenkingen, erfstellingen en legaten;
- rente;
- bijdragen van derden;
- andere inkomsten.

Richtlijn

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Richtlijn verslaggeving fondsenwervende instellingen (RJ 650), onderdeel van de Richtlijn voor de jaarverslaggeving. De jaarrekening is opgesteld in euro's. Het boekjaar valt samen met het kalenderjaar.

Algemeen

Vanwege vergelijkingsdoeleinden zijn waar nodig de vergelijkende cijfers aangepast. De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de betreffende post van de balans anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve-rente-methode. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Resultaten worden slechts opgenomen voor zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en verliezen in het verslagjaar worden volledig verwerkt indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Omrekening vreemde valuta

Alle financiële transacties worden in euro's uitgevoerd. Vorderingen, schulden en verplichtingen in vreemde valuta worden omgerekend tegen de koers per balansdatum. Transacties in vreemde valuta gedurende de verslagperiode worden in de jaarrekening omgerekend verwerkt tegen de koers van afwikkeling. De uit de omrekening per balansdatum voortvloeiende koersverschillen worden opgenomen in de staat van baten en lasten.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Kasstromen in vreemde valuta worden omgerekend tegen de koers op de dag van afwikkeling, terwijl geldmiddelen in vreemde valuta aan het einde van het boekjaar worden omgerekend tegen de koers op balansdatum.

Continuïteitsveronderstelling

De jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling. De impact van de coronapandemie op de financiële resultaten zijn beperkt gebleven en zullen de uitvoering van de activiteiten in 2021 niet belemmeren.

Schattingen

Bij de totstandkoming van de jaarrekening maakt de directie bepaalde schattingen en aannames. Deze schattingen en aannames kunnen van invloed zijn op de gerapporteerde activa en passiva, de vermelding van niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen op de balansdatum en/of op de omzet en kosten in de periode waarover wordt gerapporteerd.

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Vaste activa

De immateriële en materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de aanschafprijs minus de lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte levensduur. De volgende percentages worden gehanteerd:

Immateriële vaste activa:

Website, CRM, Kinderrechtenhelpdesk 20%

Materiële vaste activa:

Inventaris 20%

Kantoorapparatuur 20%

Vorderingen en overlopende activa

Vorderingen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, onder aftrek van een voorziening voor mogelijke oninbaarheid.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas- en banktegoeden. Deze worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. Alle liquide middelen zijn direct opeisbaar.

Projecttoekenningen en vooruit ontvangen/nog te besteden bijdragen

Alle toekenningen zijn volledig opgenomen onder de vlottende activa, onder aftrek van de middelen reeds ter beschikking gesteld aan Defence for Children. Het deel van de projecttoekenning dat nog niet is verantwoord, staat onder de kortlopende schulden.

Continuïteitsreserve

De continuïteitsreserve is gevormd om op korte termijn risico's te dekken en om zeker te stellen dat de organisatie ook in de toekomst aan haar verplichtingen kan voldoen. Gezien de huidige omvang wordt een continuïteitsreserve van de helft van de kosten van de werkorganisatie nagestreefd.

Bestemmingsreserves

Bestemmingsreserves worden gevormd voor toekomstige uitgaven of lasten of ter dekking van economische en technische risico's. Onttrekkingen komen bij de bestemming van het resultaat ten laste van de bestemmingsreserves en mogen alleen plaatsvinden voor zover deze overeenkomen met de doeleinden van de gevormde reserves.

Overige financiële verplichtingen

Crediteuren en overige schulden worden tegen de nominale waarde gewaardeerd.

GRONDSLAGEN VOOR DE BEPALING VAN HET RESULTAAT

Geoormerkte en niet geoormerkte giften

In de verslaglegging maken we onderscheid tussen giften inclusief periodieke donaties en ontvangsten van derden uit andere hoofde, waaraan door de gever expliciet een specifieke bestemming is gegeven ('geoormerkte giften') en giften waarvoor de uiteindelijke bestemming door de gever aan Defence for Children wordt overgelaten ('niet geoormerkte giften'). Alle ontvangen giften worden aangewend voor bestedingen die worden gedaan binnen de doelstellingen van Defence for Children. Baten uit giften worden verantwoord in het jaar van ontvangst. Baten uit nationale loterijen worden verantwoord in het jaar waarin deze zijn toegezegd, tenzij er sprake is van baten die beschikbaar zijn gesteld voor specifieke projecten. In dat laatste geval worden de baten ingeboekt als de uitgaven zijn gerealiseerd.

Subsidies

Subsidies worden in de staat van baten en lasten ingeboekt in het jaar waarin de gesubsidieerde uitgaven worden gerealiseerd.

Bestedingen

Bestedingen van langlopende projecten worden verantwoord conform de gerealiseerde projectbestedingen in het finan-

cieel boekjaar. Op het moment dat Defence for Children met een projectpartner een subsidieverplichting is aangegaan, wordt deze verplichting in de balans opgenomen. Hiermee wordt de verplichting direct als last verantwoord in de staat van baten en lasten. Bestedingen die nog niet daadwerkelijk betaald zijn, maar wel gerelateerd zijn aan het financieel boekjaar, zijn opgenomen als last in de periode waarover de last is verschuldigd.

Beheer- en administratiekosten

Kosten van beheer en administratie zijn die kosten, die de organisatie maakt in het kader van de (interne) beheersing en administratievoering en die niet worden toegerekend aan de doelstelling of werving van baten.

Pensioenen

Defence for Children heeft een pensioenregeling bij het bedrijfstakpensioenfonds PFZW. De hoogte van het pensioen van de werknemers is afhankelijk van leeftijd, salaris en dienstjaren. Bijdragen aan de pensioenregeling worden als last in de staat van baten en lasten opgenomen in de periode waarover de bijdragen zijn verschuldigd.

TOELICHTING OP DE BALANS

Alle bedragen zijn in euro's

Immateriële vaste activa

	Software
Cumulatieve aanschafwaarde	274.695
Cumulatieve afschrijvingen	149.811
Boekwaarde 1-1-2020	124.883
Investeringen	726
Afschrijvingen	41.864
Mutaties gedurende het boekjaar	- 41.138
Cumulatieve aanschafwaarde	275.421
Cumulatieve afschrijvingen	191.675
Boekwaarde 31-12-2020	83.745

De immateriële vaste activa betreft het ontwikkelen van een website en het uitbouwen van het CRM-systeem.

Materiële vaste activa

	Inventaris	Kantoor apparatuur	Totaal
Cumulatieve aanschafwaarde	54.149	114.925	169.074
Cumulatieve afschrijvingen	41.468	70.471	111.939
Boekwaarde 1-1-2020	12.680	44.455	57.135
Investeringen	-	10.917	10.917
Afschrijvingen	6.023	14.784	20.807
Mutaties gedurende het boekjaar	- 6.023	- 3.866	- 9.890
Cumulatieve aanschafwaarde	54.149	125.842	179.991
Cumulatieve afschrijvingen	47.492	85.254	132.746
Boekwaarde 31-12-2020	6.657	40.588	47.245

De materiële vaste activa betreft inventaris en computerapparatuur en wordt aangehouden voor de bedrijfsvoering.

	31-12-2020	31-12-2019
Totaal vaste activa	130.992	182.018

Vorderingen en overlopende activa

	31-12-2020	31-12-2019
Nog te ontvangen subsidies en bijdragen	1.789.610	2.357.754
Vooruitbetaalde bedragen	18.715	48.525
Nog te ontvangen rente	13	608
Waarborgsommen	6.140	6.140
Overige vorderingen	3.381	10.906
	<u>1.817.860</u>	<u>2.423.933</u>

Nog te ontvangen subsidies en bijdragen

Nationale Postcode Loterij	500.000	500.000
Ministerie van Buitenlandse Zaken	392.654	784.091
Europese Unie	184.783	131.863
Free Press Unlimited	7.500	-
Adessium	100.000	250.000
SOS Kinderdorpen	48.187	74.529
Het Gehandicapte Kind	41.950	249.005
Stichting Kinderpostzegels Nederland	160.642	192.000
Stichting Alexander	12.200	12.200
Rijksuniversiteit Groningen	-	26.560
Stichting Steunfonds Pro Juventute Nederland	-	5.000
Centrum tegen Kinderhandel en Mensenhandel	100.218	-
FNO	4.974	-
Weeshuis der Doopsgezinden	216.570	-
Overig	19.931	132.506
	<u>1.789.610</u>	<u>2.357.754</u>

Liquide middelen

ABN AMRO Bank	1.516.440	921.334
Triodos Bank	384.008	14.441
ASN Bank	982.951	1.779.343
ING Bank	42.461	26.918
Kas	398	1.475
	<u>2.926.258</u>	<u>2.743.511</u>

Alle liquide middelen die niet direct noodzakelijk zijn voor de bedrijfsvoering, worden op een spaarrekening of een depositorekening geplaatst. Ze blijven direct opvraagbaar. Periodiek wordt de financieringsbehoefte op korte termijn beoordeeld.

Reserves en Fondsen

	31-12-2020	31-12-2019
Reserves		
Continuïteitsreserve	935.669	789.185
Bestemmingsreserve	72.000	-
	1.007.669	789.185
Continuïteitsreserve		
Stand per 1 januari	789.185	788.348
Resultaatbestemming	146.484	837
Stand per 31 december	935.669	789.185

Het resultaat van 2020 is toegevoegd aan de continuïteitsreserve.
Het voornemen is om de continuïteitsreserve de komende jaren te laten stijgen tot de helft van de jaarlijkse kosten van de werkorganisatie, hetgeen circa € 1.200.000 is.

Bestemmingsreserve Project ID-126

Stand per 1 januari	-	-
Resultaatbestemming	72.000	-
Stand per 31 december	72.000	-

De bestemmingsreserve Project ID-126 is gevormd in 2020 en ziet toe op het project *Child Protection Systems Strengthening in Ukraine, Georgia, Albania and Kosovo*. Als gevolg van corona moeten er voor dit project activiteiten worden uitgevoerd waarvoor geen dekking vanuit de donor zal zijn.

Belastingen en premies sociale verzekeringen

Loonheffingen	121.656	136.309
	121.656	136.309

Kortlopende schulden en overlopende passiva

Nog te besteden subsidies/bijdragen	3.163.740	3.947.210
Aangegane projectverplichtingen	305.632	254.135
Reservering vakantiedagen	106.839	68.669
Nog te betalen accountantskosten	13.068	26.368
Pensioenpremie	1.111	1.761
Overige	75.327	67.977
	3.665.518	4.366.120

Nog te besteden subsidies en bijdragen bestaan uit toegezegde subsidies die betrekking hebben op 2021 en uit nog te besteden subsidies die voor het jaar 2020 zijn toegekend, maar niet volledig zijn besteed. Projecttoekenningen worden in het geheel geboekt op Nog te besteden subsidies/bijdragen. De toename van de reservering vakantiedagen is veroorzaakt door overuren die nog niet zijn gecompenseerd en nog niet genoten vakantie, hetgeen mede is veroorzaakt door de coronapandemie.

NIET UIT DE BALANS BLIJKENDE VERPLICHTINGEN

Defence for Children – ECPAT heeft een huurovereenkomst voor het in 2010 betrokken pand aan de Hooglandse Kerkgracht 17G te Leiden. Deze huurovereenkomst loopt tot 31 januari 2022. De jaarlijkse huurverplichting is € 56.874. Er zijn diverse contracten met partnerorganisaties afgesloten ter grootte van € 305.632 per balansdatum. Deze zijn voorwaardelijk gesteld. Dit betekent dat als de subsidiegever moet stoppen met het verstrekken van subsidie, deze partnercontracten worden ontbonden.

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

Alle bedragen zijn in euro's

	2020 werkelijk	2020 begroot	2019 werkelijk
Baten van particulieren	35.001	35.000	46.089
Baten van bedrijven	3.309	4.000	44.660
Baten van loterijorganisaties			
Nationale Postcode Loterij			
Jaarlijkse bijdrage	500.000	500.000	500.000
Europese Kinderrechtenhelpdesk	408.003	390.000	327.857
We are family	27.053	30.000	39.899
Mind the Children	55.165		
	990.221	920.000	867.756
Baten van subsidies van overheden			
Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport	242.589	240.000	217.323
Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid	6.895	-	2.156
Ministerie van Veiligheid en Justitie	12.000	20.000	39.000
Ministerie van Buitenlandse Zaken			
Strategische partnerships	1.889.139	1.900.000	1.502.109
Matra	288.820	160.000	505.831
Europese Commissie	110.773	100.000	94.538
Overige	5.630	180.000	11.298
	2.555.846	2.600.000	2.372.255
Baten van verbonden organisaties zonder winststreven	-		-
Baten van andere organisaties zonder winststreven			
Stichting Kinderpostzegels Nederland	241.615	200.000	171.972
Save the Children Nederland	21.886	20.000	48.615
UNICEF Nederland	65.500	100.000	100.222
Terre des Hommes	10.000	-	7.500
Het Gehandicapte Kind	205.841	200.000	245.025
Stichting Steunfonds Pro Juventute Nederland	-	-	5.000
TUI Care Foundation	8.917	-	171.933
Adessium	121.668	120.000	134.999
Stichting Weeshuis der Doopsgezinden	80.290	50.000	40.000
Stichting Dioraphte	93.500	100.000	100.000
FNO	78.730	75.000	-
Centrum tegen Kinderhandel en Mensenhandel	116.858	70.000	-
Overige	183.023	150.000	349.016
	1.227.828	1.085.000	1.374.282
Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten	3.611	1.000	12.269
	4.815.816	4.645.000	4.717.311

De baten van particulieren zijn donaties en giften verkregen van individuen die onze organisatie steunen. De baten van subsidies van het ministerie van Buitenlandse Zaken en het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid hebben veelal een looptijd van meerdere jaren. Voor de baten van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport vragen we jaarlijks een organisatiefinanciering aan.

	2020 werkelijk	2020 begroot	2019 werkelijk
Verstrekte projectsubsidies en projectbijdragen			
Jeugdrecht en jeugdstrafrecht	374.999	219.000	600.481
Seksuele uitbuiting en kinderhandel	877.090	800.000	676.326
Kinderrechten en migratie	271.276	420.000	242.009
Meisjesrechten	727.718	560.000	727.980
	2.251.083	1.999.000	2.246.796
Communicatiekosten			
Voorlichting	12.465	10.000	6.075
Kosten fondsenwerving	14.365	10.000	12.326
Campagne	15.700	5.000	2.599
Evenementen	7.300	12.500	2.291
Netwerkkosten	33.334	23.000	31.220
	83.165	60.500	54.511
Personeelskosten			
Brutosalarissen	1.456.224	1.595.000	1.568.858
Sociale lasten	271.468	285.000	284.519
Pensioenpremie	138.785	140.000	151.784
Reiskosten woon-werkverkeer	23.640	95.000	80.143
Personeelsverzekeringen	13.231	15.000	15.553
Ontvangen ziektegelden	-	-	- 60.745
Congressen/scholingskosten	143	20.000	5.132
Overige reiskosten en representatiekosten	1.319	-	169
Kosten vrijwilligers en stagiaires	555	-	809
Overige personeelskosten	32.025	30.000	1.717
	1.937.389	2.180.000	2.047.939

De salariskosten zijn, als gevolg van onverwachte veranderingen in het personeelsbestand, lager dan begroot. De administratieve vergoeding die we voor de uitvoering van projecten ontvangen, is net als in voorgaande jaren afgetrokken van de brutosalarissen. De overige personeelskosten zijn hoger dan begroot vanwege niet voorziene uitgaven door coronamaatregelen.

	2020	2019
Personele bezetting		
Aantal medewerkers jaareinde (fte)	35	34
Aantal full time equivalenten (fte)	29	28

Overzicht bezoldiging directeur-bestuurder t.b.v. Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semi-publieke sector

Alle bedragen zijn in euro's

Gegevens 2020	Mirjam Blaak	Aloys van Rest
Functiegegevens	directeur-bestuurder	n.v.t.
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01/01 – 31/12	n.v.t.
Dienstverband	36 uur per week (1 fte)	n.v.t.
Dienstbetrekking	ja	n.v.t.
In dienst sinds	1 juni 2003	n.v.t.
Bezoldiging:		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	103.108	n.v.t.
Beloning betaalbaar op termijn	10.365	n.v.t.
Bezoldiging	113.473	n.v.t.
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	189.000	n.v.t.
Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2019	Mirjam Blaak	Aloys van Rest
Functiegegevens	(waarnemend) directeur- bestuurder	directeur-bestuurder
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01/01 – 31/12	01/01 – 01/09
Dienstverband	32 uur per week (0,89 fte)	36 uur per week (1 fte)
Dienstbetrekking	ja	ja
In dienst sinds	1 juni 2003	1 juni 2010
Bezoldiging:		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	85.674	72.521
Beloning betaalbaar op termijn	7.418	8.036
Bezoldiging	93.092	80.557
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	161.090	120.997
Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.

Het jaarinkomen blijft binnen het maximum volgens de Regeling beloning directeuren van Goede Doelen Organisaties. Voor een verdere toelichting wordt verwezen naar het hoofdstuk 11 Beheer en Organisatie in het jaarverslag.

Raad van Toezicht

In de Raad van Toezicht hebben eind 2020 de volgende personen zitting:

Naam functionaris	functie
De heer H.S.M. (Holke) Wierema	Voorzitter
Mevrouw C.A. (Stans) Goudsmit	Plaatsvervangend voorzitter
Mevrouw A.J.M. (Janet) van Bavel	Lid
De heer S.J.W. (Stefan) De Bruijn	Lid
Mevrouw J.A. (Janneke) van Eijk	Lid

De Raad van Toezicht geniet geen bezoldiging. De functionarissen kunnen hun onkosten declareren.

De bestuurskosten zoals hieronder zijn weergegeven, betreffen hoofdzakelijk vergaderkosten. De toezichthouders hebben in 2020 geen reiskosten gedeclareerd.

	2020 werkelijk	2020 begroot	2019 werkelijk
Huisvestingskosten			
Huur, inclusief energie en water	99.701	105.000	97.595
Overige huisvestingskosten	11.110	10.000	10.598
	110.811	115.000	108.193

De daling van huisvestingskosten wordt veroorzaakt door afrekeningen van de servicekosten uit voorgaande jaren.

Kantoor- en algemene kosten

Accountantskosten	35.370	45.000	49.887
Automatiseringskosten	45.549	70.000	61.344
Kantoorbenodigheden, drukwerk	11.141	19.000	12.517
Documentatie en abonnementen	16.142	17.500	16.928
Telefoon, porti en vracht	8.686	12.000	12.572
Administratiekosten	10.178	10.000	9.994
Bestuurs- en vergaderkosten	1.466	-	1.655
Onderhoud inventaris, kantoorapparatuur en installaties	2.756	20.800	2.631
Verzekeringen algemeen	169	200	169
Overige	1.504		5.553
	132.961	194.500	173.250

De daling van de kantoor- en algemene kosten is het gevolg van doorgevoerde bezuinigingen. Vanwege de landelijke coronamaatregelen en het verplicht thuiswerken zijn de kosten van kantoorbenodigheden lager dan begroot.

Afschrijving

Afschrijving software, inventaris en kantoorapparatuur	62.671	71.000	69.305
	62.671	71.000	69.305

Saldo financiële baten en lasten

Het saldo wordt gevormd door bankkosten en rentebaten.

Door de lage rentestand is het saldo in de cijfers negatief.

TOELICHTING LASTENVERDELING

Alle bedragen zijn in euro's

SPECIFICATIE EN VERDELING KOSTEN NAAR BESTEMMING

Bestemming		Doelstelling			
Lasten	Jeugdrecht en jeugdstrafrecht	Seksuele uitbuiting en kinderhandel	Kinderrechten en migratie	Meisjes-rechten	
Verstrekke projectsubsidies en projectbijdragen	374.999	877.090	271.276	727.718	
Afdrachten aan verbonden internationale org.	2.499	5.844	1.808	4.849	
Communicatiekosten	11.461	26.807	8.291	22.241	
Personeelskosten	798.204	228.612	265.422	218.925	
Huisvestingskosten	45.654	13.076	15.181	12.522	
Kantoor- en algemene kosten	54.780	15.689	18.216	15.025	
Afschrijvingen	25.820	7.395	8.586	7.082	
Totaal	1.313.418	1.174.513	588.780	1.008.361	
Verdeling	29%	26%	13%	22%	

Toelichting

De toerekeningsgrondslagen en -methodiek zijn consistent toegepast voor de jaren 2015 t/m 2020. De kosten van de werkorganisatie worden grotendeels doorbelast op basis van het aantal fte's. De verdeling van lasten naar de werving van baten is gebaseerd op individuele urenplannen van de domeinen naast de daadwerkelijk geschreven uren. Met ingang van 2020 is deze systematiek ook van toepassing op de bestuurder, die eerder een afwijkende verdeling kende.

De kosten van de werkorganisatie van Defence for Children bestaan uit:

- Publiciteit en communicatiekosten m.b.t. fondsenwerving
- Personeelskosten
- Huisvestingskosten
- Kantoor- en algemene kosten
- Afschrijvingen

De kosten van de werkorganisatie worden verdeeld over de volgende categorieën:

- Doelstelling 1 t/m 4: het bevorderen van kinderrechten in Nederland en daarbuiten op basis van het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen de aan derden verstrekte subsidies en de kosten van de eigen activiteiten, programmabestedingen genaamd, in het kader van de doelstelling.
- Kosten voor de fondsenwerving hebben ten doel mensen en instellingen te bewegen geld te geven voor een of meer van de doelstellingen. Middels het schrijven van uren wordt bijgehouden hoeveel tijd er wordt besteed aan deze werksoort. In 2020 bedragen de wervingskosten 2,46% van de baten. De kosten voor fondsenwerving stijgen in 2020 als gevolg van de verbeterde fondsenwervingsstrategie.
- Kosten voor beheer en administratiekosten. Kosten voor beheer en administratiekosten zijn die kosten die de organisatie maakt in het kader van de (interne) beheersing en administratievoering en die niet kunnen worden toegerekend aan de doelstelling of de werving van baten.

Werving baten	Beheer en administratie	Totaal 2020	Begroot 2020	2019
Fondsenwerving				
		2.251.083	1.999.000	2.246.796
		15.000	15.000	15.000
14.365		83.165	60.500	54.511
85.245	340.980	1.937.389	2.180.000	2.047.939
4.876	19.503	110.811	115.000	108.193
5.850	26.115	135.675	194.500	173.250
2.758	11.030	62.671	71.000	69.305
113.094	397.628	4.595.794	4.635.000	4.714.993
2%	9%	100%		

BEGROTING 2021

Alle bedragen zijn in euro's

Begroet 2021

Baten:

Baten van particulieren	36.000
Baten van bedrijven	4.000
Baten van loterijorganisaties	
Jaarlijkse bijdrage	500.000
Projectbijdragen	400.000
Baten van subsidies van overheden	2.500.000
Baten van verbonden organisaties zonder winststreven	
Baten van andere organisaties zonder winststreven	1.430.000
Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten	3.350
Som der baten	<u>4.873.350</u>

Lasten:

Besteed aan doelstellingen

Jeugdrecht en jeugdstrafrecht	1.320.000
Seksuele uitbuiting en kinderhandel	651.000
Kinderrechten en migratie	1.031.000
Meisjesrechten	<u>1.190.000</u>
	4.192.000

Wervingskosten

Wervingskosten	167.800
----------------	---------

Beheer en administratie

Kosten beheer en administratie	490.000
--------------------------------	---------

Som der lasten	<u>4.849.800</u>
----------------	------------------

Saldo vóór financiële baten en lasten	<u>23.550</u>
---------------------------------------	---------------

Saldo financiële baten en lasten	<u>- 3.000</u>
----------------------------------	----------------

Saldo van baten en lasten	<u>20.550</u>
----------------------------------	----------------------

De Raad van Toezicht heeft in november 2020 de begroting voor 2021 goedgekeurd.

Orteliuslaan 1051
Postbus 8118
3503 RC Utrecht
T: 088 277 19 70
jaap.rauw@mazars.nl

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan het bestuur en de raad van toezicht van Stichting Defence for Children International Nederland – ECPAT Nederland

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2020

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2020 van Stichting Defence for Children International Nederland – ECPAT Nederland te Leiden gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van de reserves en fondsen van Stichting Defence for Children International Nederland – ECPAT Nederland per 31 december 2020 en van het saldo van baten en lasten over 2020 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties en met de bepalingen van en krachtens de Wet normering topinkomens (WNT).

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2020;
2. de staat van baten en lasten over 2020; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en de bepalingen van en krachtens de Wet normering topinkomens (WNT) vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Defence for Children International Nederland – ECPAT Nederland zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Mazars N.V. statutair gevestigd te Rotterdam (KvK Rotterdam nr. 24389296)

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met de Regeling Controleprotocol WNT 2020 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, onderdelen n en o, Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.”

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat en alle informatie bevat die op grond van RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie in overeenstemming met RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties en de bepalingen van en krachtens de Wet normering topinkomens (WNT). In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, de Regeling Controleprotocol WNT 2020, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden.

Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;

- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bevestigen aan de raad van toezicht dat wij de relevante ethische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd. Wij communiceren ook met de raad van toezicht over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Utrecht, 24 juni 2021

Mazars N.V.

Was getekend

drs. J.G. Rauw RA

COLOFON

© 2021 Defence for Children

Uitgave

Defence for Children
Hooglandse Kerkgracht 17-G
2312 HS Leiden

Tekst en redactie

Defence for Children
Mieke Breedijk (eindredactie)

Fotografie

Defence for Children
Shutterstock

Tekeningen

De tekeningen zijn van (oud-)leerlingen van vrije scholen in Eindhoven en Helmond.
De afgebeelde kinderen zijn modellen en niet de kinderen die de betreffende tekening hebben gemaakt.

Grafisch ontwerp

Designink.nl

Informatie

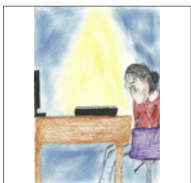
Deze publicatie is ook als digitale versie beschikbaar:

www.defenceforchildren.nl/over-ons/jaarverslagen

TEKENINGEN

1. Iedereen die zich pijn heeft gedaan, of die ziek is, heeft recht op een dokter.
(Jan, 10 jaar)

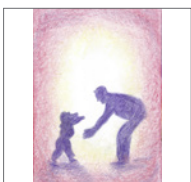
2. Internet is leuk, maar kinderen kunnen online ook seksueel uitgebuit en misbruikt worden.
(Imke, 19 jaar)

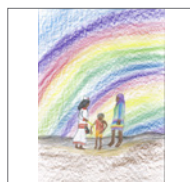
3. Alle kinderen moeten hun stem kunnen laten horen. Ook als ze in een rolstoel zitten.
(Jarne, 11 jaar)

4. Ook meisjes hebben recht op een eigen geloof, en mogen naar de moskee en een broek dragen.
(Julia, 11 jaar).

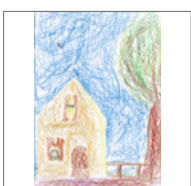
5. Vertrouwen, liefde en bescherming zijn de basisbehoeften van ieder kind. Helaas wordt daar niet altijd in voorzien.
(Elisa, 19 jaar).

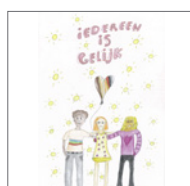
6. Alle kinderen, waar dan ook, moeten naar het ziekenhuis kunnen gaan als dat nodig is.
(Jarne, 11 jaar).

7. In welke god je ook gelooft, iedereen heeft een engel die jou beschermt en helpt.
(Julia, 11 jaar).

8. Ook als je arm bent, moet je in een gezellig huis kunnen wonen met je familie.
(Marie, 12 jaar)

9. Ook al is iedereen verschillend, of voel je je anders dan anderen, ieder kind is gelijk.
(Sophie, 11 jaar).

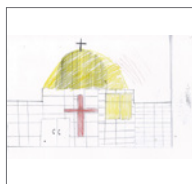
10. Waar je ook vandaan komt, iedereen is gelijk. Niemand mag worden gediscrimineerd.
(Victor, 11 jaar)

11. Geweld tegen kinderen komt steeds vaker online voor, dat is echt erg. (Pippa, 15 jaar).

12. Als je ouders arm zijn, moet je ook gezond kunnen eten.
(Kim, 11 jaar).

13. Kerk/moskee.
Kim (11 jaar)

14. Strip
(Kim, 11 jaar)

15. Onderdak en onderwijs
(Kim, 11 jaar)

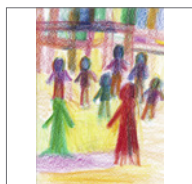
16. Ieder kind heeft het recht om naar school te gaan. Dat is belangrijk. En leuk.
(Ties, 11 jaar)

17. Alle kinderen hebben het recht om te spelen en op vrije tijd, zodat je samen leuke dingen kunt doen. (Katie, 11 jaar)

18. Broertjes en zusjes moeten samen kunnen blijven wonen, wat er ook gebeurt.
(Lucy, 11 jaar)

19. Kinderen moeten samen opkomen voor hun rechten. Samen ben je sterker.
(Len, 10 jaar)

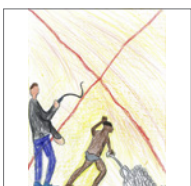
20. Noortje (10 jaar)

21. Ieder kind heeft het recht op een eigen levensboom om in te spelen en van te eten. Maar niet ieder kind heeft zo'n boom.
(Eefke, 11 jaar)

22. Samen spelen, met alle kinderen, dat is ook een recht.
(Pippa, 11 jaar)

23. Kinderarbeid is verboden. Ik wil ook geen spijkerbroek aan waar een kind aan heeft gewerkt.
(Ilvy, 11 jaar)

